

Przegląd Polskiego Krajowego Punktu Kontaktowego OECD ds. odpowiedzialnego biznesu

Przegląd Polskiego Krajowego Punktu Kontaktowego OECD ds. odpowiedzialnego biznesu

Przetłumaczone przez:

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

Uwaga Republiki Turcji:

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie odnoszące się do „Cypru” dotyczą południowej części wyspy. Na wyspie nie ma jednego organu reprezentującego zarówno Turków, jak i Greków cypryjskich. Turcja uznaje Turecką Republikę Cypru Północnego (TRNC). Do czasu znalezienia trwałego i sprawiedliwego rozwiązania w kontekście Organizacji Narodów Zjednoczonych, Turcja utrzyma swoje stanowisko w sprawie „kwestii cypryjskiej”.

Uwaga wszystkich państw członkowskich OECD będących państwami członkowskimi UE, i Unii Europejskiej:

Republika Cypryjska jest uznawana przez wszystkich członków Organizacji Narodów Zjednoczonych z wyjątkiem Turcji. Informacje zawarte w niniejszym dokumencie odnoszą się do obszaru znajdującego się pod faktyczną kontrolą rządu Republiki Cypryjskiej.

© OECD 2024 dla angielskiej wersji językowej

Niniejszy dokument oraz wszelkie zawarte w nim dane i mapy nie stanowią uszczerbku dla statusu lub zwierzchnictwa nad żadnym terytorium, wytyczonych granic państwowych ani dla nazwy jakiegokolwiek terytorium, miasta lub obszaru.

Niniejszy dokument został pierwotnie opublikowany przez OECD w języku angielskim pod tytułem: National Contact Point for Responsible Business Conduct Peer Reviews: Poland 2024

© 2025 Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Polska dla niniejszej polskiej wersji językowej

Niniejsza polska wersja językowa nie została stworzona przez OECD i nie powinna być uważana za oficjalne tłumaczenie OECD. Jakość tłumaczenia oraz jego spójność z oryginalnym tekstem w języku źródłowym pozostają wyłączną odpowiedzialnością autorów tłumaczenia. W przypadku jakichkolwiek rozbieżności między oryginałem a tłumaczeniem za właściwy i obowiązujący należy uznać jedynie tekst oryginału.

Przedmowa

Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej (Wytyczne OECD) są zaleceniami skierowanymi przez rządy do przedsiębiorstw wielonarodowych działających w państwach wdrażających Wytyczne OECD lub przedsiębiorstw z państw wdrażających Wytyczne OECD. Zapewniają one niewiążące zasady i standardy odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej w kontekście globalnym, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i uznanymi w skali międzynarodowej standardami. Wytyczne OECD są jedynym uzgodnionym z wieloma stronami kompleksowym standardem odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej, który administracje rządowe zobowiązały się promować.

Państwa wdrażające Wytyczne OECD są zobowiązane do utworzenia Krajowych Punktów Kontaktowych ds. odpowiedzialnego biznesu (KPK OECD), które działają w sposób widoczny, dostępny, przejrzysty, rozliczalny, bezstronny i sprawiedliwy, przewidywalny i zgodny z Wytycznymi OECD. Podczas aktualizacji Wytycznych OECD w 2011 r. KPK OECD zgodziły się zacieśnić współpracę w zakresie wzajemnego uczenia się, w szczególności w odniesieniu do przeprowadzania dobrowolnych wzajemnych przeglądów. Aktualizacja Wytycznych OECD z 2023 r. wzmocniła przeglądy KPK OECD, czyniąc je obowiązkowymi i okresowymi, z zastrzeżeniem warunków, które zostaną zatwierdzone przez Grupę roboczą OECD ds. odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej (Working Party on Responsible Business Conduct, WPRBC). Zobowiązanie do poddania się przeglądowi zostało podjęte przez Polskę w czasie obowiązywania Wytycznych OECD z 2011 r. Podstawą niniejszego przeglądu jest wersja Wytycznych OECD z 2011 r. (Część II. Procedury wdrażania Wytycznych OECD).

Przeglądy KPK OECD są prowadzone przez przedstawicieli od dwóch do czterech KPK OECD z innych krajów, które oceniają przeglądany KPK OECD i wydają zalecenia. Przeglądy te pozwalają KPK OECD zidentyfikować swoje mocne strony i osiągnięcia, jednocześnie wskazując możliwości rozwoju. Więcej informacji można znaleźć na stronie <https://mneguidelines.oecd.org/ncppeerreviews.htm>.

Niniejszy dokument jest raportem z przeglądu polskiego KPK OECD. Raport został przygotowany przez Zespół przeglądowy, w skład którego wchodził przedstawiciel KPK OECD z Bułgarii, Niemiec i Stanów Zjednoczonych, przy wsparciu Sekretariatu OECD. Bułgarski KPK OECD reprezentował Pan Boyko Takov. Niemiecki KPK OECD reprezentowała Pani Annika Kohnert. Amerykański KPK OECD reprezentował Pan David Sullivan. Ukraiński KPK OECD (uczestniczący w przeglądzie jako obserwator) reprezentowała Pani Maryna Kupchuk. Centrum Odpowiedzialnego Prowadzenia Biznesu OECD reprezentowali Pan Nicolas Hachez i Pani Maria Xernou. Raport powstał w oparciu o dialog przeprowadzony przez Zespół przeglądowy z polskim KPK OECD oraz jego interesariuszami w trakcie wizyty Zespołu przeglądowego w Polsce w dniach 27-29 czerwca 2023 r. Zespół przeglądowy pragnie podziękować polskiemu KPK OECD za przygotowanie przeglądu. Polski KPK OECD reprezentowali Pani Jacqueline Kacprzak, Pan Dominik Szostak i Pani Małgorzata Kłoś. W raporcie wykorzystano również uwagi delegatów WPRBC oraz interesariuszy instytucjonalnych OECD (BIAC, OECD Watch, TUAC). Raport omówiono na posiedzeniu WPRBC w dniach 6-7 marca 2024 r. Komitet Inwestycyjny udostępnił raport opinii publicznej w dniu 15 kwietnia 2024 r.

Spis treści

Przedmowa	5
1. Kluczowe ustalenia z przeglądu i zalecenia	9
Instytucjonalny sposób funkcjonowania KPK OECD.....	9
Działania promocyjne.....	10
Postępowania prowadzone przez KPK OECD	12
Wsparcie polityk rządowych na rzecz promocji RBC.....	13
2. Wprowadzenie	15
Kontekst gospodarczy	17
3. Instytucjonalny sposób funkcjonowania polskiego KPK OECD	19
Podstawa prawna	19
Struktura KPK OECD.....	19
Lokalizacja i skład osobowy KPK OECD	19
Funkcje i działalność KPK OECD.....	20
Zespół ds. CSR.....	23
Skład Zespołu ds. CSR	24
Funkcje i działalność Zespołu ds. CSR	26
Zasoby ludzkie KPK OECD	26
Sprawozdawczość KPK OECD do OECD oraz na szczeblu krajowym.....	27
Sprawozdania do OECD.....	27
Sprawozdania do organów władzy wykonawczej lub Parlamentu	27
Nadzór	28
4. Promocja Wytycznych OECD	29
Plan działań promocyjnych	29
Materiały informacyjne i promocyjne	30
Wydarzenia promocyjne.....	32
Strona internetowa KPK OECD.....	37
Wnioski o udzielenie informacji	38
Współpraca z innymi KPK OECD.....	38
5. Postępowania przed KPK OECD	40
Informacje ogólne.....	40
Procedura postępowania przed polskim KPK OECD.....	41
Informacje ogólne.....	41
Składanie zawiadomienia do KPK OECD	43
Koordynacja z innymi KPK OECD	45
Ocena wstępna	45
Mediacje lub good offices.....	46
Zakończenie postępowania w sprawie prowadzonej przez KPK OECD	47
Monitoring porozumienia (follow-up)	47
Orientacyjne ramy czasowe trwania postępowania.....	48
Poufność i przejrzystość	48
Bezstronność i unikanie konfliktu interesów w rozpatrywaniu spraw prowadzonych przez KPK OECD.....	49
Postępowania równoległe.....	49
Postępowania prowadzone przez KPK OECD w praktyce	49
Koordynacja działań z innymi KPK OECD.....	49
Sprawy nieprzyjęte do prowadzenia przez polski KPK OECD	50
Sprawy przyjęte do rozpatrzenia	51

Monitoring (follow-up).....	54
Terminowość.....	55
Poufność i przejrzystość.....	55
Bezstronność i unikanie konfliktu interesów w trakcie prowadzenia postępowań przed KPK OECD	56
Postępowania równoległe.....	57
6. Wsparcie polityk rządowych na rzecz promocji RBC	58
Aktualne polityki rządowe umożliwiające prowadzenie działań RBC i promujące RBC	58
Krajowe Plany Działania na rzecz wdrażania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka.....	59
Rola KPK OECD.....	60
7. Załącznik Dokumenty	62
Załącznik A. Lista organizacji, które przestały kwestionariusze nt. przeglądu KPK OECD	63
Załącznik B. Lista organizacji, z którymi spotkali się członkowie Zespołu przeglądowego.....	64
Załącznik C. Wydarzenia promocyjne.....	66
Załącznik D. Wykaz spraw prowadzonych przez polski KPK OECD (jako wiodący KPK OECD)	71
Tabele	
Tabela 3.1. Organizacje członkowskie Zespołu ds. CSR	24
Tabela 5.1. Struktura procedur rozpatrywania spraw w polskim KPK OECD.....	43
Tabela 5.2. Sprawy prowadzone przez polski KPK OECD, które wymagały koordynacji działań z innymi KPK OECD	50
Tabela A A.1. Otrzymane kwestionariusze z podziałem na grupy interesariuszy	63
Tabela A B.1. Uczestnicy przeglądu KPK OECD z podziałem na grupy interesariuszy	64
Tabela A C.1. Działania promocyjne organizowane przez KPK OECD w 2022 r.	66
Tabela A C.2. Wydarzenia w 2022 r., w których uczestniczył KPK OECD	67
Tabela A C.3. Działania promocyjne organizowane przez KPK OECD w 2021 r.	67
Tabela A C.4. Wydarzenia w 2021 r., w których uczestniczył KPK OECD	68
Tabela A C.5. Działania promocyjne organizowane przez KPK OECD w 2020 r.	69
Tabela A C.6. Wydarzenia w 2020 r., w których uczestniczył KPK OECD	70
Schematy i grafiki	
Schemat 3.1. Lokalizacja Wydziału Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw od kwietnia 2023 r.	20
Grafika 4.1. Strona tytułowa i fragment broszury informacyjnej polskiego KPK OECD	31
Grafika 4.2. Baner polskiego KPK OECD	33
Schemat 5.1. Schemat prowadzenia postępowania przed polskim KPK OECD	42
Ramki	
Ramka 4.1. Wydarzenie zorganizowane przez polski KPK OECD na temat Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych z 2023 r.	34
Ramka 4.2. Webinarium zorganizowane przez polski KPK OECD na temat należytej staranności w odpowiedzialnych łańcuchach dostaw.....	35
Ramka 5.1. Terminologia określająca status postępowań przed KPK OECD	40
Ramka 5.2. Grupa OLX Sp. z o.o. i Fundacja Frank Bold.....	51
Ramka 5.3. Fundacja „Rozwój Tak – Odkrywki Nie!” i Grupa PZU S.A.	54

1. Kluczowe ustalenia z przeglądu i zalecenia

Instytucjonalny sposób funkcjonowania KPK OECD

Zgodnie z terminologią stosowaną przez OECD polski KPK OECD funkcjonuje jako tzw. *single-agency*. Od 2016 r. ulokowany był w Wydziale Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw (CSR) Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. W kwietniu 2023 r. Wydział Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw został przeniesiony z Biura Ministra do Departamentu Spraw Europejskich i Współpracy Międzynarodowej. Inne obowiązki Wydziału Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw obejmują koordynację polityk publicznych związanych z CSR/RBC. Polski KPK OECD nie został ustanowiony na mocy odrębnego aktu prawnego. W czasie wizyty Zespołu przeglądowego wewnętrzny Regulamin Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, przyjęty w kwietniu 2023 r., przewidywał, że Wydział Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw prowadzi KPK OECD oraz określał lokalizację i zadania KPK OECD¹. Dokument ten nie jest dostępny publicznie. Regulamin organizacyjny Departamentu ma charakter wewnętrzny i nie podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym. Jest on dostępny w bazie dokumentów wewnętrznych dla pracowników Ministerstwa. Zadania polskiego KPK OECD wypełniane są przez dwóch urzędników w częściowym wymiarze ich czasu pracy i jednego urzędnika wspierającego zadania KPK OECD w częściowym wymiarze czasu pracy. Liczba urzędników tworzących KPK OECD zmniejszyła się w ciągu ostatnich pięciu lat. Najbardziej doświadczony pracownik KPK OECD wykonuje te zadania od 2016 r.

Interesariusze podkreślają uczciwość i profesjonalne kompetencje pracowników KPK OECD, umiejętności współpracy oraz wiedzę ekspercką w zakresie standardów odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej. Interesariusze zwracają uwagę, że dodatkowe zasoby ludzkie umożliwiłyby KPK OECD zwiększenie widoczności i sprostanie większej liczbie zadań związanych z prowadzonymi przez KPK OECD postępowaniami.

Lokalizacja i proaktywne działania promocyjne KPK OECD przyczyniają się do zwiększenia jego widoczności. Interesariusze dostrzegają wartość umiejscowienia KPK OECD w Ministerstwie z powodu dostępu do wiedzy specjalistycznej w kwestiach związanych z RBC (*responsible business conduct*). Interesariusze ufają, że KPK OECD zachowuje *bezstronność* dzięki uczciwości i profesjonalizmowi jego obecnych pracowników. Obawiają się jednak, w związku z umiejscowieniem KPK OECD w Ministerstwie, możliwości wystąpienia potencjalnego konfliktu interesów w prowadzonych w przyszłości przez KPK OECD postępowaniach, zwłaszcza dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych, będących spółkami Skarbu Państwa lub w inny sposób utrzymujących powiązania z administracją rządową.

Zespół ds. Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw (Zespół ds. CSR), w skład którego wchodzi przedstawiciele wielu grup interesariuszy, składa się obecnie z przedstawicieli 61 organizacji, w tym 30 przedstawicieli administracji rządowej, ośmiu organizacji społeczeństwa obywatelskiego, sześciu przedstawicieli przedsiębiorców i dwóch przedstawicieli organizacji pracowników. Zespół ds. CSR działa jako organ doradczy KPK OECD od 2018 r. Od 2021 r. Zespół ds. CSR spotyka się w razie potrzeby. Przed 2021 r. Zespół spotykał się cztery razy w roku. Zgodnie z dokumentacją wewnętrzną Ministerstwa,

¹ Po zakończeniu wizyty Zespołu przeglądowego, w lipcu 2023 r. przyjęto zaktualizowane Zarządzenie. Odzwierciedla ono obecną lokalizację Wydziału Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw w Ministerstwie.

Zespół ds. CSR doradza KPK OECD w kwestiach związanych z CSR/RBC. W praktyce jego rola ogranicza się do rozpowszechniania informacji i przekazywania ogólnych informacji zwrotnych na temat KPK OECD. Wielu interesariuszy stwierdziło, że potrzebna jest Rada Doradcza KPK OECD złożona z przedstawicieli różnych grup społecznych, wspierająca merytorycznie KPK OECD w regularny sposób.

	Ustalenia z przeglądu	Zalecenia
1.1.	Od 2016 r. KPK OECD działa pod kierownictwem tego samego pracownika, co zapewnia ciągłość i silną pamięć instytucjonalną. Interesariusze z zadowoleniem przyjmują wiedzę specjalistyczną i instytucjonalną dwóch pozostałych pracowników KPK OECD. Zasoby ludzkie KPK OECD zmniejszyły się jednak w ciągu ostatnich pięciu lat pomimo zwiększonego zainteresowania zagadnieniami RBC ze strony interesariuszy.	Zasoby ludzkie KPK OECD powinny zostać uzupełnione, zwłaszcza o pracowników zajmujących się działaniami promocyjnymi i komunikacją. KPK OECD powinien również zapewnić ciągłość prac w przypadku zmian pracowników w przyszłości poprzez wypracowanie strategii przekazywania wiedzy.
1.2.	Interesariusze chwalą obecnych pracowników KPK OECD za ich wiedzę, bezstronność i uczciwość, co przekłada się na wysoki poziom zaufania do KPK OECD. Interesariusze dostrzegają jednak ryzyko konfliktu interesów w przyszłości, ze względu na umiejscowienie KPK OECD w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej.	Polska powinna wprowadzić formalne gwarancje bezstronności poprzez konsultacje i współpracę z interesariuszami. Można to osiągnąć w szczególności poprzez zinstytucjonalizowanie obecnych praktyk i procedur operacyjnych KPK OECD, również w zakresie niezależnego procesu decyzyjnego i braku zależności służbowych w zakresie istoty spraw poza KPK OECD, a także polityki dotyczącej konfliktu interesów. Pomocny w tym zakresie może być wypracowany przez OECD poradnik dla KPK OECD dotyczący budowania zaufania i utrzymywania bezstronności.
1.3.	Zespół ds. Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw (Zespół ds. CSR) zwiększył widoczność KPK OECD poprzez upowszechnianie informacji oraz informacji zwrotnych z wysokiego szczebla na temat KPK OECD. Nie zapewnia to jednak znaczącego zaangażowania i wkładu interesariuszy w prace KPK OECD.	KPK OECD powinien zapewnić znaczące zaangażowanie interesariuszy poza Zespołem ds. CSR. Można to osiągnąć w szczególności poprzez utworzenie Rady Doradczej KPK OECD, w skład której zostaną zaproszeni eksperci reprezentujący różne obszary tematyczne w ramach Wytycznych OECD gwarantujący równowagę poglądów różnych grup interesariuszy.

Działania promocyjne

KPK OECD wdrożył zdecydowane i strategiczne działania promocyjne. Od 2016 r. KPK OECD prowadzi swoją stronę internetową na stronie Ministerstwa, a od 2017 r. co roku przyjmuje plan działań promocyjnych. KPK OECD nawiązał silną współpracę z częścią administracji rządowej i kluczowymi interesariuszami. Kilku interesariuszy, w tym organizacje branżowe, z zadowoleniem przyjmuje wpływ działań promocyjnych KPK OECD na kulturę korporacyjną w Polsce.

KPK OECD wydaje materiały promocyjne i rozpowszechnia tłumaczenia na język polski Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności oraz wytycznych sektorowych. KPK OECD opublikował broszurę informacyjną, w języku polskim i angielskim, zawierającą przegląd zagadnień związanych

z odpowiedzialnym biznesem, standardów odpowiedzialnego biznesu wypracowanych przez OECD, opis Sieci KPK OECD oraz polskiego KPK OECD. Broszura odzwierciedla wersję Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych z 2023 r. obowiązującą od czerwca 2023 r. KPK OECD organizuje również wydarzenia promocyjne z udziałem prelegentów wysokiego szczebla i uczestników reprezentujących różne grupy interesariuszy. Kilku interesariuszy z zadowoleniem przyjęło różnorodność materiałów informacyjnych i promocyjnych oraz kanałów komunikacyjnych wykorzystywanych przez KPK OECD.

W oparciu o te starania, KPK OECD i interesariusze dostrzegają możliwości dalszego zwiększania widoczności Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, widoczności samego KPK OECD oraz postępowań prowadzonych przez KPK OECD (*specific instances*). Interesariusze zauważają możliwości poszerzenia grupy odbiorców działań promocyjnych KPK OECD poza interesariuszy znających już Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, a także zapewnienia bardziej praktycznych szkoleń w zakresie wdrażania standardów OECD RBC i postępowania w sprawach prowadzonych przez KPK OECD, w tym wymogów i procesu składania zawiadomienia oraz pozytywnych wyników zakończonych spraw. Interesariusze zgadzają się, że dodatkowe zasoby ludzkie są niezbędne, aby podjąć dalsze kroki w tym zakresie.

	Ustalenia z przeglądu	Zalecenia
2.1.	KPK OECD posiada silną strategię promocyjną i od 2017 r. przyjmuje roczne plany działań promocyjnych. Oprócz wysokiej jakości wydarzeń w różnych formatach oraz broszury promocyjnej, KPK OECD przetłumaczył na język polski i rozpowszechnił Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz Wytyczne dotyczące należytej staranności. Interesariusze zauważają, że KPK OECD musi dotrzeć do tych interesariuszy, którzy nie znają Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz samego KPK OECD. Interesariusze chętnie skorzystaliby również z bardziej praktycznych wskazówek.	Opierając się na prężnych działaniach promocyjnych, KPK OECD powinien wykorzystać możliwości: • promocji wśród interesariuszy, którzy nie znają jeszcze standardów RBC, w tym na przykład poprzez: i) wydarzenia na poziomie regionalnym; ii) wzmocnienie kanałów dotarcia do małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) i związków zawodowych; iii) wzmocnienie kanałów dotarcia do spółek z udziałem Skarbu Państwa (SP) i upowszechnianie znaczenia wdrażania Wytycznych OECD w działalności spółek SP; iv) wydarzenia adresowane do młodych specjalistami i zarządów dużych polskich spółek; v) nawiązanie współpracy z potencjalnymi podmiotami, które mogłyby pełnić rolę propagatorów (np. urzędnikami w Wydziałach Ekonomicznych w Ambasadach RP lub agencjach promocji inwestycji); • działaniach promocyjnych skoncentrowanych na aspektach praktycznych, szkoleniach i innych formatach (np. badania poziomu świadomości, upowszechnianie informacji o pozytywnych wynikach zakończonych postępowań przed KPK OECD; dobre praktyki w zakresie wdrażania standardów dotyczących należytej staranności; warsztaty dotyczące należytej staranności).

2,2.	Od 2016 r. KPK OECD prowadzi w języku polskim i angielskim specjalną stronę internetową, która funkcjonuje jako zakładka na oficjalnej stronie Ministerstwa. Znajdują się na niej kompleksowe informacje nt. standardów OECD w zakresie RBC i jest regularnie aktualizowana. Interesariusze zwracają uwagę na możliwość poprawy strony w zakresie przeglądania zawartych na stronie informacji oraz dodania więcej informacji na temat samego KPK OECD. KPK OECD nie jest aktywny w mediach społecznościowych.	Powinny zostać dostrzeżone i wzmocnione korzyści wynikające z prowadzenia strony internetowej KPK OECD oraz jego obecności w mediach społecznościowych – są to bowiem narzędzia zapewniające widoczność, dostępność, przejrzystość i odpowiedzialność KPK OECD, poprzez: • bardziej przyjazną dla użytkownika i łatwo dostępną stronę internetową; • dodatkowe informacje znajdujące się na stronie, również na temat struktury KPK OECD i jego działalności; • większej obecności KPK OECD w mediach społecznościowych.
------	--	--

Postępowania prowadzone przez KPK OECD

W latach 2006-2023 KPK OECD otrzymał dziewięć zawiadomień o potencjalnych naruszeniach Wytycznych OECD. Podczas wizyty Zespołu przeglądowego, w Warszawie, w czerwcu 2023 r. dwa postępowania były w toku, siedem zostało zamkniętych, w tym pięć zakończonych, a dwie sprawy nie zostały przyjęte do dalszego rozpatrzenia². KPK OECD ma znaczące osiągnięcia w działaniu jako pozasądowy mechanizm rozpatrywania skarg, z wysokim wskaźnikiem przyjmowania spraw i trzema postępowaniami na pięć zakończonymi całkowitym lub częściowym porozumieniem. Ogólnie rzecz biorąc, KPK OECD wykazuje dużą efektywność w prowadzeniu dialogu i budowania zaufania między stronami.

W czasie wizyty Zespołu przeglądowego procedury w zakresie rozpatrywania spraw były oparte na wersji Procedur wdrożeniowych z 2011 r. i ich ostatnia aktualizacja miała miejsce w październiku 2019 r. Procedura rozpatrywania spraw przed polskim KPK OECD oraz schemat przedstawiający tę procedurę są dostępne na stronie internetowej KPK OECD w języku polskim, angielskim, rosyjskim i ukraińskim. Kilkoro interesariuszy, w tym potencjalni autorzy zawiadomień i przedsiębiorstwa, z zadowoleniem przyjęło schemat postępowania w formie graficznej oraz przejrzystość i poziom szczegółowości opisu procedury rozpatrywania spraw. Chociaż procedura rozpatrywania spraw jest ogólnie zgodna z Procedurami wdrożeniowymi, nadal istnieją pewne niespójności z Wytycznymi OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych w przepisach dotyczących oceny wstępnej sprawy, kolejnych działań w ramach postępowania przed KPK OECD oraz terminów. KPK OECD zgłosił swój plan dostosowania procedury rozpatrywania spraw i schematu do wersji Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych z 2023 r.

Interesariusze pochwalili profesjonalizm i proaktywne podejście KPK OECD w postępowaniach w prowadzonych postępowaniach. Strony zakończonych spraw na ogół podzielają pozytywne doświadczenia z postępowań, a w szczególności chwalą KPK OECD za przejrzystość i bezstronność. Niektórzy interesariusze, w tym niektóre organizacje społeczeństwa obywatelskiego, wzywają do zwiększenia dostępności KPK OECD poprzez uproszczenie składania zawiadomień bezpośrednio na stronie KPK OECD (formularz online) oraz możliwość składania zawiadomień w językach innych niż polski.

² Definicje postępowań zakończonych, nieprzyjętych do dalszego rozpatrzenia, zamkniętych oraz postępowań będących w toku przedstawiono w ramce 5.1. Terminologia określająca status postępowań przed KPK OECD, w rozdziale „Postępowania przed KPK OECD”.

	Ustalenia z przeglądu	Zalecenia
3.1.	KPK OECD dysponuje szczegółową i przejrzystą procedurą rozpatrywania spraw oraz praktycznym schematem graficznym przedstawiającym przebieg postępowania. Niektóre aspekty procedury rozpatrywania spraw mogłyby zostać zmienione w celu zwiększenia zgodności z Wytycznymi OECD. KPK OECD zgłosił swój plan dokonania przeglądu procedur rozpatrywania spraw w celu dostosowania ich do wersji Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych z 2023 r.	W planowanej aktualizacji procedury postępowania przed polskim KPK OECD w celu dostosowania ich do wersji Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, edycja 2023 r. (i ich części proceduralnej), KPK OECD powinien w szczególności uwzględnić zmiany w porozumieniu z interesariuszami w zakresie następujących kwestii: • kryteria oceny wstępnej; • zakres przedsiębiorstw, których może dotyczyć zawiadomienie kierowane do polskiego KP OECD, tak by obejmował przedsiębiorstwa działające w krajach wdrażających Wytyczne OECD lub mające siedziby w tych krajach; • przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z represjami na stronach postępowania w sprawach prowadzonych przez KPK OECD; • regularny i konsekwentny monitoring w odniesieniu do porozumień i zaleceń • orientacyjne ramy czasowe dla różnych etapów postępowania w sprawach prowadzonych przez KPK OECD.
3.2.	KPK OECD ma wysoki wskaźnik przyjmowania spraw do rozpatrzenia, z dwoma nieprzyjętymi sprawami przypadającymi na siedem spraw zakończonych. Obie sprawy nieprzyjęte do rozpatrzenia były z 2017 r. Autorzy zawiadomień mogą jednak napotkać trudności w dostępie do postępowania przed KPK OECD. Autorzy zawiadomień, których sprawy zostały już zakończone, zwracali uwagę na trudności w wypełnianiu formularza zawiadomienia o potencjalnym naruszeniu Wytycznych OECD. Interesariusze prosili również o możliwość prowadzenia postępowań w innych, niż język polski, językach.	KPK OECD powinien dalej pracować nad dostępnością mechanizmu składania zawiadomień poprzez ułatwienie korzystania z formularza zgłoszeniowego dostępnego na jego stronie internetowej oraz poprzez większą elastyczność w szczególnych sytuacjach, w przyjmowaniu zawiadomień w innych niż język polski językach od osób nieposługujących się językiem polskim.

Wsparcie polityk rządowych na rzecz promocji RBC

KPK OECD działa w kontekście rosnącej liczby inicjatyw politycznych dotyczących RBC i koordynacji wielu działań w tym zakresie w całej administracji rządowej w ciągu ostatnich kilku lat. KPK OECD regularnie współpracuje z innymi organami administracji rządowej w kwestiach związanych z RBC, w szczególności poprzez swoją lokalizację w Wydziale Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw. Wydział Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw koordynuje między innymi działania związane z RBC na szczeblu Unii Europejskiej (UE). Obecny Krajowy Plan Działania na rzecz wdrażania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka zawiera odniesienie do działań KPK OECD w zakresie praw człowieka. Opierając się na tych silnych powiązaniach z innymi odpowiednimi częściami administracji rządowej, KPK OECD może wykorzystać więcej możliwości współpracy w nowych obszarach (np. zamówienia publiczne, szkolenia dla MŚP). KPK OECD przetłumaczył Rekomendację

dotyczącą roli państwa w promowaniu RBC na język polski³ i zachęca się go do dalszego rozpowszechniania Rekomendacji w ramach całej administracji rządowej.

	Ustalenia z przeglądu	Zalecenia
4.1.	Umieszczenie KPK OECD w Wydziale Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw pozwala odgrywać istotną rolę w upowszechnianiu standardów OECD RBC w różnych inicjatywach administracji rządowej związanych z RBC. Istnieją możliwości, aby KPK OECD działał na rzecz wzmocnienia spójności polityki na rzecz RBC.	KPK OECD może dalej zacieśniać współpracę z różnymi organami administracji rządowej w celu poprawienia spójności polityk na rzecz RBC w oparciu o Rekomendację dotyczącą roli państwa w promowaniu RBC, w szczególności poprzez: • wykorzystanie istniejących powiązań z urzędnikami dysponującymi kompetencjami w zakresie promocji inwestycji, handlu i zamówień publicznych; • rozpowszechnianie Ocen końcowych oraz informacji na temat zaangażowania stron postępowań prowadzonych przez KPK OECD wśród odpowiednich organów administracji rządowej zajmujących się zagadnieniami związanymi z RBC.

³ Zob. nieoficjalne tłumaczenia [OECD/LEGAL/0486](https://www.oecd.org/legal/0486).

2. Wprowadzenie

Polski KPK OECD w pigułce

Data utworzenia: 2001 r.

Struktura: polski KPK OECD funkcjonuje, zgodnie z terminologią OECD, jako tzw. *single-agency* z Zespołem ds. Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw (Zespołem ds. CSR) jako organem doradczym.

Lokalizacja: Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Pracownicy: zadania polskiego KPK OECD wypełniane są przez dwóch urzędników w częściowym wymiarze ich czasu pracy i jednego urzędnika wspierającego zadania KPK OECD w częściowym wymiarze czasu pracy.

Strona internetowa:

<https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/oecd-national-contact-point-for-responsible-business-conduct> [angielska];

<https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/krajowy-punkt-kontaktowy-oecd-ds-odpowiedzialnego-biznesu2> [polska]

Sprawy otrzymane w okresie do wizyty Zespołu przeglądowego w Warszawie: dziewięć, w tym pięć zakończonych, dwie nieprzyjęte do rozpatrzenia i dwie w toku.

Procedury wdrożeniowe Wytycznych OECD wymagają, aby KPK OECD działały w sposób wiadocznym, dostępny, przejrzysty, rozliczalny, bezstronny, sprawiedliwy, przewidywalny i zgodny z Wytycznymi OECD. W niniejszym raporcie dokonano oceny zgodności polskiego KPK OECD z podstawowymi kryteriami skuteczności KPK OECD oraz z Procedurami wdrożeniowymi.

Polska przystąpiła do Deklaracji OECD w sprawie inwestycji międzynarodowych i przedsiębiorstw wielonarodowych (Deklaracja w sprawie inwestycji) w 1996 r. Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej (Wytyczne OECD) stanowią część Deklaracji w sprawie inwestycji. Wytyczne OECD to zalecenia dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej (RBC) kierowane przez administracje rządowe do przedsiębiorstw wielonarodowych operujących w państwach wdrażających Wytyczne OECD lub posiadających w tych państwach swoje siedziby. Wytyczne OECD aktualizowano od 1976 r. sześć razy; ostatnia aktualizacja miała miejsce w 2023 r.

Państwa wdrażające Deklarację w sprawie inwestycji, tym samym Wytyczne OECD, są zobowiązane do utworzenia Krajowych Punktów Kontaktowych ds. odpowiedzialnego biznesu (KPK OECD). KPK OECD są tworzone w celu zwiększenia skuteczności Wytycznych OECD, a państwa wdrażające Wytyczne OECD są zobowiązane do udostępnienia swoim KPK OECD zasobów ludzkich i finansowych, aby mogły one skutecznie wypełniać swoje obowiązki w sposób, który w pełni spełnia podstawowe kryteria skuteczności, przy uwzględnieniu wewnętrznych możliwości i praktyk budżetowych⁴.

⁴ Decyzja Rady OECD w sprawie Wytycznych OECD pkt I.4 (polska wersja językowa Wytycznych OECD, edycja 2023, s. 71).

KPK OECD są tworzone przez rządy państw wdrażających Wytyczne OECD w celu promocji Wytycznych OECD i działania w charakterze forum dyskusyjnego poświęconego wszelkim sprawom dotyczącym Wytycznych OECD⁵. Decyzja Rady OECD w sprawie Wytycznych OECD stanowi, że „KPK OECD mają następujące obowiązki:

- a) promowanie świadomości nt. Wytycznych OECD i ich wdrażania, w tym poprzez udzielanie odpowiedzi na zapytania;
- b) udział w rozwiązywaniu kwestii pojawiających się w związku z wdrażaniem Wytycznych OECD w postępowaniach prowadzonych przez KPK OECD.

Ponadto, w sprawach prowadzonych przez KPK OECD oraz we współpracy z odpowiednimi agencjami rządowymi, KPK OECD może także popierać swój rząd w podejmowaniu wysiłków mających na celu opracowanie, wdrożenie i wspieranie spójności polityk promujących odpowiedzialne prowadzenie działalności biznesowej”⁶.

Procedury obejmują rolę i funkcje KPK OECD w sześciu aspektach: uzgodnienia instytucjonalne, informowanie i promocja, sprawy prowadzone przez KPK OECD, wspieranie wysiłków administracji rządowej na rzecz promowania RBC, sprawozdawczość i przeglądy wzajemne. Część II. Wytycznych OECD pt. „Procedury wdrażania Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych dotyczących RBC” (Procedury) zaktualizowano w 2023 r. Dodano przed wszystkim nową sekcję dotyczącą wzajemnych przeglądów KPK OECD, przewidującą okresowe obowiązkowe przeglądy KPK OECD, z zastrzeżeniem warunków zatwierdzonych przez WPRBC⁷. Polska podjęła zobowiązanie do poddania się przeglądowi, gdy obowiązywała jeszcze wersja Procedur z 2011 r. Przewidywała ona dobrowolny system przeglądów wzajemnych KPK OECD.

Cele przeglądów wzajemnych KPK OECD określone w „Zmienionym podstawowym szablonie dobrowolnych wzajemnych ocen KPK OECD”⁸ obejmują: ocenę, czy KPK OECD funkcjonuje i działa zgodnie z podstawowymi kryteriami skuteczności określonymi w procedurach wdrożeniowych Wytycznych OECD; określenie mocnych stron KPK OECD i ewentualnych obszarów do poprawy; przedstawienie zaleceń dotyczących obszarów do poprawy; jak również wskazanie na rolę wzajemnych przeglądów jako narzędzia dla rozwoju wszystkich zaangażowanych w przegląd KPK OECD.

Przegląd polskiego KPK OECD przeprowadził Zespół przeglądowy składający się z przedstawicieli KPK OECD z Bułgarii, Niemiec i Stanów Zjednoczonych, przy wsparciu przedstawicieli Sekretariatu OECD. Przedstawicielka ukraińskiego KPK OECD pełniła rolę obserwatora przeglądu. Przegląd obejmował wizytę Zespołu przeglądowego w Warszawie w dniach 27-29 czerwca 2023 r. Wizyta ta obejmowała rozmowy z pracownikami KPK OECD oraz przedstawicielami administracji rządowej i innych grup interesariuszy. Lista organizacji, które wzięły udział w spotkaniach podczas wizyty Zespołu przeglądowego, znajduje się w załączniku B.

Niniejszy raport przygotowano na podstawie informacji dostarczonych przez KPK OECD, w szczególności odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu KPK OECD określonym

⁵ Wytyczne OECD, Rozdział I. „Koncepcje i zasady”, pkt 11.

⁶ Decyzja Rady OECD w sprawie Wytycznych OECD pkt I.1. (polska wersja językowa Wytycznych OECD, edycja 2023, s. 70).

⁷ Wytyczne OECD, edycja 2023, Część II, Procedury wdrażania Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, I.F. (polska wersja językowa Wytycznych OECD, edycja 2023, s. 77).

⁸ OECD (2019), Revised Core Template For Voluntary Peer Reviews Of National Contact Points (*Zmieniony podstawowy szablon dobrowolnych wzajemnych przeglądów KPK OECD*), [DAF/INV/RBC(2019)4/FINAL]

w ww. Zmienionym podstawowym szablonie⁹, a także informacje udzielone w odpowiedzi na prośby o przekazanie dodatkowych informacji. Raport opiera się również na danych zebranych z 18 kwestionariuszy wypełnionych przez administrację rządową, przedsiębiorstwa, związki zawodowe, organizacje społeczeństwa obywatelskiego oraz środowisko akademickie (pełna lista interesariuszy, którzy przestali pisemne opinie zwrotne, znajduje się w załączniku A), jak również na informacjach przekazanych członkom Zespołu przeglądowego podczas jego wizyty w Warszawie.

Zespół przeglądowy pragnie podziękować KPK OECD za wysoką jakość przygotowania organizacyjnego, dokumentacji oraz przeprowadzonych w trakcie przeglądu rozmów, otwartą wymianę poglądów podczas wizyty Zespołu oraz dostarczenie bogatego materiału i przetłumaczonej [na język angielski] dokumentacji.

Podstawą przeglądu polskiego KPK OECD, w odniesieniu do wszelkich działań, jakie miały miejsce przed 8 czerwca 2023 r., była wersja Wytycznych OECD z 2011 r. (w tym Część II., Procedury wdrożeniowe) oraz Wytyczne OECD, edycja 2023 r. dla wszelkich działań, które miały miejsce później. Zalecenia na przyszłość zasadniczo oparte są na Wytycznych OECD, edycja 2023 r.

Sprawy prowadzone przez KPK OECD omawiane w trakcie przeglądu pochodzą z okresu od 2003 r. Metodologię przeglądu oparto o zalecenia ujęte w ww. Zmienionym podstawowym szablonie¹⁰. Informacje zawarte w niniejszym raporcie są zgodne ze stanem faktycznym jaki miał miejsce w czerwcu 2023 r.

Kontekst gospodarczy

Polska gospodarka jest zdominowana przez sektor usług, generujący 70,8% PKB oraz przemysł, w tym budownictwo (26,6%)¹¹. Według danych OECD dotyczących bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ), wartość przychodzących BIZ, która reprezentuje skumulowaną wartość BIZ w polskiej gospodarce w czasie, wyniosła 268 600 mln USD w 2022 r., co odpowiada 39% PKB Polski. W 2021 r. wartość przychodzących BIZ wyniosła 30 100 mln USD, co stanowi 4% PKB Polski¹². W 2022 r. polski eksport towarów wyniósł 336 864 mln USD, a eksport usług 95 891 mln USD, podczas gdy import towarów wyniósł 362 360 mln USD, a import usług 57 555 mln USD¹³.

W 2022 r. inwestycje przychodzące były znacznie wyższe niż wychodzące. Według danych OECD za 2021 r., głównym inwestorem w Polsce były Niemcy, a w następnej kolejności Francja, Holandia i Stany Zjednoczone¹⁴. Główne sektory inwestycji zagranicznych to (i)

⁹ Ibidem.

¹⁰ Ibidem.

¹¹ OECD (2023), *Badania gospodarcze OECD: Polska 2023*, OECD Publishing, Paryż, s. 8.

¹² OECD.Stat, Główne zbiory FDI - podsumowanie: Polska; Według danych przekazanych przez Polskę, wartość BIZ przychodzących wyniosła 268 019 mln USD, co stanowi 38,9% PKB, a wartość BIZ wychodzących wyniosła 29 658 mln USD, co stanowi 4,3% PKB.

¹³ OECD.Stat, Bilans płatniczy, Polska; Według danych przekazanych przez Polskę, eksport towarów wyniósł 338 646 mln USD, a eksport usług 95 362 mln USD. Import towarów wyniósł 364 207 mln USD, a import usług 57 019 mln USD; Narodowy Bank Polski (NBP), *Roczne dane: bilans płatniczy.*

¹⁴ OECD.Stat, Statystyki BIZ z podziałem na kraje partnerskie i branże, Polska; Według danych przekazanych przez Polskę za 2022 r. głównymi inwestorami były Niemcy, Luksemburg i Francja; NBP, BIZ w Polsce.

przetwórstwo przemysłowe, (ii) handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych i motocykli, (iii) działalność finansowa i ubezpieczeniowa, (iv) obsługa rynku nieruchomości oraz (v) działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. Według danych OECD za 2021 r., głównymi kierunkami inwestycji zagranicznych z Polski były kraje UE: Luksemburg, Republika Czeska, Niemcy i Cypr¹⁵. Najważniejszymi sektorami były (i) przetwórstwo przemysłowe, (ii) działalność finansowa i ubezpieczeniowa, (iii) handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych i motocykli oraz (iv) działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

Najważniejszymi krajami partnerskimi dla eksportu towarów, zgodnie z danymi OECD za 2022 r., były Niemcy, Republika Czeska, Francja, Wielka Brytania i Holandia, podczas gdy najważniejszymi krajami źródłowymi dla importu towarów były Niemcy, Chiny, Rosja, Włochy i Holandia¹⁶. Według danych OECD za 2021 r.¹⁷ najważniejszymi kierunkami eksportu usług były Niemcy, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Wielka Brytania i Holandia. Najważniejszymi źródłami dla importu usług w 2021 r. były Niemcy, Wielka Brytania, Irlandia, Holandia, Stany Zjednoczone i Francja.¹⁸

Biorąc pod uwagę zatrudnienie w przedsiębiorstwach będących w posiadaniu kapitału zagranicznego w Polsce w 2019 r., według danych OECD najważniejszymi inwestorami są Niemcy, Stany Zjednoczone i Francja. Pod względem zatrudnienia w zagranicznych podmiotach zależnych polskich przedsiębiorstw wielonarodowych, najważniejszymi krajami docelowymi są Niemcy, Rosja i Węgry¹⁹. Według danych przedstawionych przez Polskę, na koniec 2022 r., 76,8% pracowników było zatrudnionych w dużych przedsiębiorstwach. Około 44,5% z nich pracowało w przedsiębiorstwach z branży produkcyjnej, a 23,6% w przedsiębiorstwach handlowych i z branży napraw pojazdów mechanicznych²⁰.

¹⁵ Dane OECD nie były jeszcze dostępne dla 2022 r. Według danych przekazanych przez Polskę za 2022 r. czwartym głównym kierunkiem inwestycji zagranicznych była Wielka Brytania; NBP, [Wychodzące BIZ](#).

Uwaga Republiki Turcji: Informacje zawarte w niniejszym dokumencie odnoszące się do „Cypru” dotyczą południowej części wyspy. Na wyspie nie ma jednego organu reprezentującego zarówno Turków, jak i Greków cypryjskich. Turcja uznaje Turecką Republikę Cypru Północnego (TRNC). Do czasu znalezienia trwałego i sprawiedliwego rozwiązania w kontekście Organizacji Narodów Zjednoczonych, Turcja utrzyma swoje stanowisko w sprawie „kwestii cypryjskiej”.

Uwaga wszystkich państw członkowskich OECD będących państwami członkowskimi UE i Unii Europejskiej: Republika Cypryjska jest uznawana przez wszystkich członków Organizacji Narodów Zjednoczonych z wyjątkiem Turcji. Informacje zawarte w niniejszym dokumencie odnoszą się do obszaru znajdującego się pod faktyczną kontrolą rządu Republiki Cypryjskiej.

¹⁶ OECD.Stat, Import towarów z podziałem na kraje partnerskie, Polska; Według danych przekazanych przez Polskę za ten sam rok były to Niemcy, Chińska Republika Ludowa, Włochy, Rosja, Stany Zjednoczone; Główny Urząd Statystyczny: [Obroty towarowe handlu zagranicznego ogółem i według krajów w 2022 r.](#)

¹⁷ Dane OECD nie były jeszcze dostępne dla 2022 r. Według danych przekazanych przez Polskę za 2022 r., piątym najważniejszym kierunkiem eksportowym w 2022 r. była Ukraina; NBP: [Międzynarodowy handel usługami](#).

¹⁸ OECD.Stat, Import usług według krajów partnerskich, Polska; Według danych przekazanych przez Polskę, najważniejszymi źródłami dla importu usług w 2022 r. były Niemcy, Wielka Brytania, Irlandia, Stany Zjednoczone, Holandia i Francja; NBP: [Międzynarodowy handel usługami](#).

¹⁹ Eurostat, [Zagraniczna kontrola przedsiębiorstw według państw kontrolnych](#); Eurostat, [Główne zmienne statystyk dotyczących zagranicznych podmiotów zależnych](#).

²⁰ Główny Urząd Statystyczny: [Działalność gospodarcza przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym w 2022 r.](#)

3. Instytucjonalny sposób funkcjonowania polskiego KPK OECD

Podstawa prawna

Polska przystąpiła do Deklaracji OECD w sprawie inwestycji w 1996 r. Polski KPK OECD został formalnie utworzony w 2001 r. Zgodnie z terminologią OECD polski KPK OECD funkcjonuje jako tzw. *single-agency*.

Wewnętrzny regulamin organizacyjny Departamentu Spraw Europejskich i Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (Ministerstwo), przyjęty w kwietniu 2023 r.²¹ stanowi, że funkcjonowanie KPK OECD zapewnia ulokowany w tym Departamencie Wydział Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw, realizujący właściwe w tym zakresie kompetencje Ministra (pkt 12.1, Rozdział VI, Regulamin). Regulamin, będąc dokumentem wewnętrznym Ministerstwa, nie podlega publikacji w dzienniku urzędowym. Jest dostępny w bazie dokumentów wewnętrznych, z której korzystają pracownicy Ministerstwa. Polska przekazała tekst Regulaminu Zespołowi przeglądowemu.

Struktura KPK OECD

Polski KPK OECD funkcjonuje, zgodnie z terminologią OECD, jako tzw. *single-agency*. Od kwietnia 2023 r. KPK OECD znajduje się w Wydziale Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw Departamentu Spraw Europejskich i Współpracy Międzynarodowej (Departament) w Ministerstwie. KPK OECD posiada organ doradczy, którego rolę pełni Zespół ds. Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw (Zespół ds. CSR). W KPK OECD nie ma organu nadzorczego.

Lokalizacja i skład osobowy KPK OECD

Wydział Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw jest odpowiedzialny za wykonywanie funkcji KPK OECD. KPK OECD nie został utworzony jako odrębna część Wydziału Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw

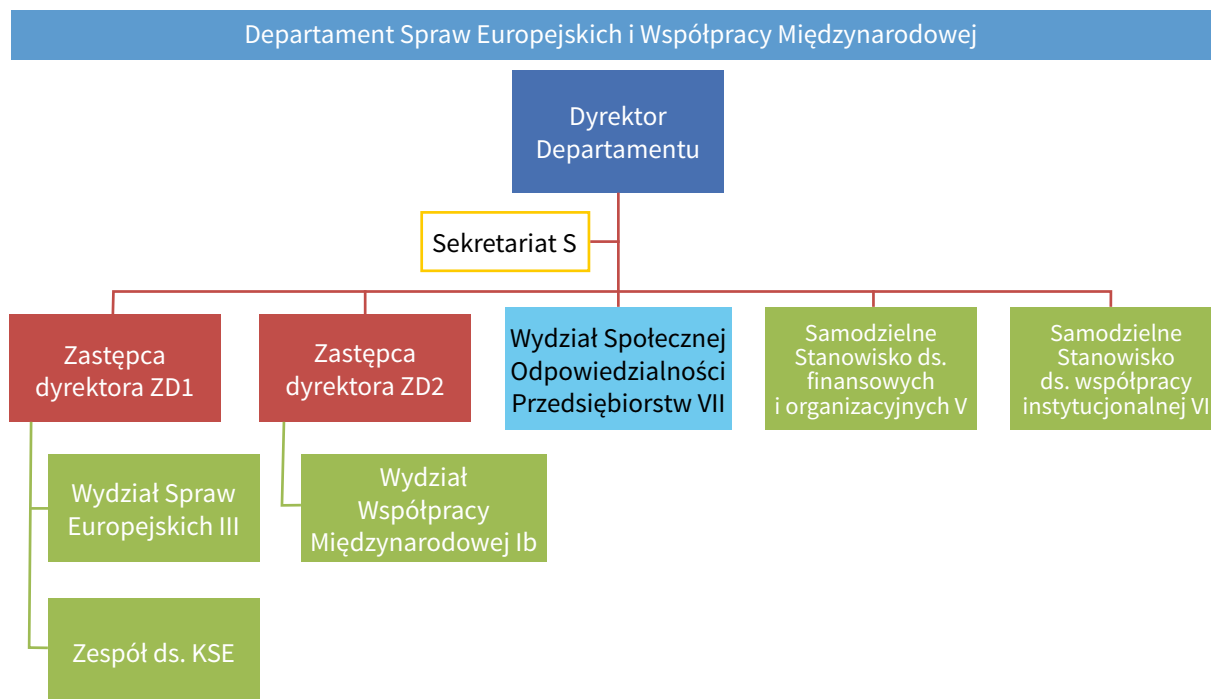
W kwietniu 2023 r. Wydział Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw został przeniesiony w ramach Ministerstwa z Biura Ministra do Departamentu Spraw Europejskich i Współpracy Międzynarodowej (zob. rysunek 3.1). Wcześniej KPK OECD znajdował się od czerwca 2016 r. do kwietnia 2023 r. w Biurze Ministra w tym samym Ministerstwie. Przed umieszczeniem w Biurze Ministra KPK OECD znajdował w Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych (obecnie Polska Agencja Inwestycji i Handlu) (2001-2016) oraz w Ministerstwie Skarbu Państwa i Ministerstwie Gospodarki (1998-2001). Przeniesienie w 2016 r. miało na

²¹ W następstwie wizyty na Zespole przeglądowym w lipcu 2023 r. przyjęto zaktualizowany regulamin wewnętrzny Departamentu Spraw Europejskich i Współpracy Międzynarodowej (regulamin Departamentu) Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. W regulaminie wzięto pod uwagę obecną lokalizację Wydziału Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw w Ministerstwie.

celu zapewnienie spójności polityk publicznych związanych z odpowiedzialnym prowadzeniem działalności biznesowej (RBC). KPK OECD wskazuje, że przeniesienie przyczyniło się również do zwiększenia jego widoczności (zob. poniżej) i podniosło rangę KPK OECD w ramach administracji rządowej.

Schemat 3.1.

Lokalizacja Wydziału Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw od kwietnia 2023 r.

Źródło: Polski KPK OECD (2023), Załącznik do regulaminu Departamentu

Obecnie KPK OECD zatrudnia dwóch pracowników w częściowym wymiarze czasu pracy i jednego pracownika wspierającego zadania KPK OECD w częściowym wymiarze czasu pracy. Zasadniczo, interesariusze z zadowoleniem przyjmują profesjonalizm i skuteczność pracowników KPK OECD, ich zdolność do tworzenia silnej sieci ekspertów oraz zasobów specjalistycznej wiedzy dotyczącej kwestii związanych z RBC. Kilku interesariuszy podkreśla istotny wkład pracowników w pozytywną ocenę wyników KPK OECD.

Funkcje i działalność KPK OECD

Zadania KPK OECD jako całości opisano w procedurze postępowania przed polskim KPK OECD (zob. rozdział poniżej dotyczący spraw prowadzonych przez KPK OECD). Procedura postępowania stanowi, że KPK OECD:

- upowszechnia standardy OECD dotyczące RBC;
- rozpatruje zawiadomienia o potencjalnych naruszeniach przez przedsiębiorstwa Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych;
- odpowiada na zapytania innych KPK OECD, przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych i organów rządowych państw nie wdrażających Wytycznych OECD.

Zadania KPK OECD zostały opisane w regulaminie Departamentu (pkt 12.1) w ramach zadań Wydziału Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw. Obejmują one koordynację i realizację zadań Ministra w związku z jego wiodącą rolą w zakresie polityki RBC za pośrednictwem KPK OECD, a mianowicie:

- upowszechnianie standardów OECD RBC;
- prowadzenie postępowań wynikających z otrzymanych przez KPK OECD zawiadomień o potencjalnych naruszenia Wytycznych OECD;
- współpraca w ramach sieci KPK OECD, w szczególności poprzez wymianę doświadczeń w odniesieniu do prowadzonych postępowań;
- udział w przeglądach wzajemnych KPK OECD.

Oficjalna dokumentacja nie zawiera szczegółowych informacji na temat spotkań i procesów decyzyjnych w KPK OECD.

Umieszczenie i proaktywne działania promocyjne KPK OECD przyczyniają się do zwiększenia jego *widoczności*. Przeniesienie KPK OECD [z PAIiZ] do poprzedniej lokalizacji w Biurze Ministra w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej zwiększyło *widoczność* KPK OECD z trzech głównych powodów. Po pierwsze, umiejscowienie w Biurze Ministra ułatwia bezpośrednie kontakty z wysokimi rangą urzędnikami w Ministerstwie i centralną administracją rządową. Po drugie, Wydział Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw jest silnie związany z administracją rządową poprzez koordynację polityk publicznych dotyczących RBC. Wydział Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw w szczególności i) koordynuje politykę związaną z RBC w całej administracji rządowej, w tym m.in. negocjacje w kontekście dyskusji na szczepku Unii Europejskiej (UE) na temat projektu dyrektywy w sprawie należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw; oraz ii) wspiera Zespół ds. Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw (Zespół ds. CSR), który utrzymuje bezpośredni kontakt z Ministrem. Po trzecie, KPK OECD zauważa, że strona internetowa Ministerstwa zapewnia dobre pozycjonowanie podstrony KPK OECD (zob. rozdział dotyczący działań promocyjnych poniżej). Nowe i wprowadzane już zmiany w zakresie należytej staranności w odpowiedzialnym prowadzeniu działalności biznesowej na szczeblu regionalnym również poprawiły widoczność KPK OECD. W przyszłości okaże się, jaki wpływ na pracę KPK OECD oraz jego widoczność wśród interesariuszy miało niedawne przeniesienie do Departamentu Spraw Europejskich i Współpracy Międzynarodowej w Ministerstwie

Zdecydowana większość interesariuszy zgadza się, że zmiana umiejscowienia KPK OECD przyczyniła się do wzrostu jego widoczności i skuteczności. KPK OECD zauważa jednak, że ograniczona widoczność Wytycznych OECD i samego KPK OECD wśród interesariuszy stanowi jedno z jego głównych wyzwań. Interesariusze zgadzają się co do potrzeby dalszego promowania KPK OECD wśród osób, które nie znają standardów RBC (zob. również rozdział dotyczący działań promocyjnych poniżej). Co więcej, KPK OECD nie widnieje jako odrębny podmiot w urzędowej dokumentacji. Regulamin Departamentu odnosi się do KPK OECD jako działalności Wydziału Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw (pkt 12.1.a).

Umieszczenie Wydziału Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw w Biurze Ministra do kwietnia 2023 r. również wzmocniło *dostępność* KPK OECD. Warto zaznaczyć, że KPK OECD korzysta z kanałów komunikacji Ministerstwa, w tym telefonu i adresu e-mail, a jego umiejscowienie wpływa na szeroką dystrybucję materiałów promocyjnych.

KPK OECD utrzymuje *dostęp do wiedzy specjalistycznej* poprzez swoich pracowników i silne powiązania z ekspertami na szczeblu krajowym, regionalnym i międzynarodowym. Pra-

cownicy KPK OECD posiadają dużą wiedzę specjalistyczną w kwestiach związanych z RBC, w szczególności dzięki wieloletniemu doświadczeniu w tej dziedzinie oraz ich innym obowiązkom pełnionym w Wydziale Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw.

Pracownicy KPK OECD utrzymują również silne powiązania z ekspertami rządowymi na szczeblu regionalnym i międzynarodowym, co zostało dostrzeżone przez niektórych interesariuszy. W pracy KPK OECD angażowano również ekspertów rządowych w sprawach prowadzonych przez KPK OECD (w tym w kwestiach dotyczących ochrony środowiska i technologii). Niektórzy interesariusze zwrócili jednak uwagę na możliwości zwiększenia dostępu KPK OECD do wiedzy specjalistycznej poprzez Radę Doradczą z bardziej odpowiednim członkostwem (zob. także Rada Doradcza KPK OECD poniżej).

Przejrzystość KPK OECD gwarantuje rozpowszechnianie informacji na temat działalności i odpowiednich ram regulacyjnych, które mają zastosowanie do Ministerstwa. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, obywatele polscy mają prawo do uzyskania informacji publicznej, wglądu do dokumentów urzędowych oraz dostępu do posiedzeń organów kolegialnych (art. 3 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej). Wyjątki od wykonywania prawa dostępu do informacji publicznej obejmują ochronę informacji niejawnych (art. 5 ust. 1), prywatność osób fizycznych i tajemnicę przedsiębiorcy (art. 5 ust. 2). KPK OECD informuje o swoich działaniach za pośrednictwem strony internetowej, za pomocą intensywnych działań promocyjnych, udzielając odpowiedzi na zapytania kierowane telefonicznie i na adres e-mail oraz poprzez częstą wymianę informacji z interesariuszami. KPK OECD w szczególności udostępnia publicznie raporty roczne OECD, przy czym raporty z lat 2001-2015 są dostępne na stronie archiwum²², a raporty z lat 2016-2022 są dostępne na głównej stronie KPK OECD²³. Interesariusze zgłaszają, że wyraźnie rozumieją strukturę KPK OECD i dostrzegają dostępność szczegółowych informacji na jego temat. Chociaż interesariusze wskazują na przejrzystość rocznych raportów i publikacji KPK OECD, niektórzy z nich, w tym organizacje społeczeństwa obywatelskiego i przedsiębiorstwa, z zadowoleniem przyjęłyby dodatkowe publicznie dostępne informacje na temat KPK OECD, w tym aktualne informacje dotyczące jego zasobów ludzkich i finansowych.

Interesariusze ufają, że KPK OECD zachowuje *bezstronność* dzięki uczciwości i profesjonalizmowi jego obecnych pracowników. Chwalą oni KPK OECD za konsekwentne zachowanie bezstronności w swoich działaniach, w tym w sprawach dotyczących spółek z udziałem Skarbu Państwa i potencjalnych konfliktów interesów [w prowadzeniu postępowań dotyczących spółek Skarbu Państwa]. KPK OECD informuje o dwóch sposobach zachowania bezstronności. Po pierwsze, KPK OECD skupia się na kwestiach RBC i nie zajmuje się inwestycjami ani innymi politykami promocji biznesu. Po drugie, KPK OECD informuje, że do członków KPK OECD mają zastosowanie ogólne przepisy dotyczące konfliktu interesów obowiązujące urzędników publicznych (Kodeks karny; Kodeks spółek handlowych; ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych; ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej; ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne). Urzędnicy państwowi w Polsce są zobowiązani do wykonywania swoich obowiązków z zachowaniem bezstronności (art. 76 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej), nie kierując się interesem jednostkowym lub grupowym (art. 78) Podlegają oni postępowaniu dyscyplinarnemu, a możliwe kary obejmują skalę od upomnienia do zwolnienia w przypadku naruszenia (art. 113-131). Mimo że interesariusze wyrażają zadowolenie z bezstronności, jaką KPK OECD wykazał się w dotychczasowych prowadzonych postępowaniach, zgłaszają oni obawy dotyczące umiejscowienia KPK OECD

²² [Polski KPK OECD, Archiwum 2001-2015](#).

²³ [Polski KPK OECD, Materiał](#) na dole strony.

w administracji rządowej, wskazując na możliwość wystąpienia w przyszłości konfliktów interesów w prowadzeniu kolejnych spraw dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych z udziałem Skarbu Państwa lub w inny sposób powiązanych z administracją rządową. Ponadto urzędowa dokumentacja dotycząca KPK OECD nie określa obowiązujących ogólnych zasad dotyczących konfliktu interesów.

W tym względzie przydatne może być zinstytucjonalizowanie dotychczasowej bezstronnej praktyki KPK OECD poprzez dokumentację odzwierciedlającą gwarancje bezstronności. Dokumentacja może obejmować w szczególności praktyki KPK OECD w zakresie niezależnego procesu decyzyjnego i braku zależności służbowych w zakresie istoty spraw prowadzonych przez KPK OECD, a także polityki ograniczającej wystąpienie konfliktu interesów opartej na obecnej praktyce KPK OECD.

Jeśli chodzi o *relacje z interesariuszami*, KPK OECD nawiązał silne powiązania dzięki swojemu umiejscowieniu i proaktywnemu podejściu do działalności promocyjnej. Wydział Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw utrzymuje w szczególności silne powiązania ze wszystkimi grupami interesariuszy poprzez wykonywanie innych obowiązków. W ciągu ostatnich kilku lat KPK OECD angażował się również we współpracę z interesariuszami poprzez i) współorganizowanie wydarzeń (zob. także rozdział poniżej dotyczący działań promocyjnych); ii) organizowanie bezpośrednich spotkań z interesariuszami w celu uzyskania ich opinii; iii) wspieranie inicjatyw interesariuszy w zakresie RBC poprzez udział w konsultacjach przez nich prowadzonych; iv) korespondencję z interesariuszami, w tym listy od Ministrów do przedstawicieli interesariuszy z poszczególnych sektorów; v) odpowiadanie na zapytania przedsiębiorców dotyczące standardów RBC; vi) materiały promocyjne; oraz vii) wymianę informacji telefonicznie i za pośrednictwem poczty elektronicznej. Interesariusze ogólnie uznają skuteczność KPK OECD w docieraniu do wszystkich zainteresowanych grup i w uwzględnianiu ich opinii. Zwracają również uwagę na otwartość KPK OECD na różne grupy interesariuszy. Jeden z przedstawicieli środowiska akademickiego zauważył, że struktura KPK OECD pozwala na skuteczne uwzględnianie opinii interesariuszy. Jeden z przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego z zadowoleniem przyjął reakcję KPK OECD na zalecenia dotyczące funkcjonowania KPK OECD.

Zespół ds. CSR

Jako gremium doradcze KPK OECD od 2018 r. funkcjonował **Zespół ds. Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw** (Zespół ds. CSR), będący organem pomocniczym Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej. Jego zadaniem jest tworzenie przestrzeni do dialogu i wymiany poglądów między administracją rządową a grupami interesariuszy na temat kwestii związanych z RBC w polskiej gospodarce. Właściwy Minister określa skład, funkcje i działania Zespołu ds. CSR.

Siedziba i skład Zespołu ds. CSR ulegały zmianom. Początkowo Zespół ds. CSR działał jako organ pomocniczy Prezesa Rady Ministrów od 2009 r. Następnie we wrześniu 2016 r. zaczął działać przy Ministrze Rozwoju i Finansów, a w maju 2018 r., na mocy zarządzenia Ministra, ponownie został organem pomocniczym ówczesnego Ministra Inwestycji i Rozwoju. W czasie wizyty Zespołu Przegładowego Zespół ds. CSR działał na podstawie zarządzenia Ministra z dnia 21 stycznia 2020 r.:

- Zespół ds. CSR działa w ramach średniookresowej strategii rozwoju kraju, znanej również jako Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju²⁴;

²⁴ Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Informacja o Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

- do jego obowiązków należy wydawanie zaleceń dotyczących wdrażania standardów RBC w politykach publicznych zgodnie z ww. Strategią;
- Zespół ds. CSR wspierają ponadto trzy grupy robocze ds. i) rozwoju raportowania niefinansowego ii) należytej staranności; oraz iii) społecznej odpowiedzialności uczelni. Niektórzy z interesariuszy podkreślili, że grupy robocze wykonują większość merytorycznej pracy.

Skład Zespołu ds. CSR

Zespół ds. CSR jest organem wielopodmiotowym, w skład którego w czasie wizyty Zespołu przeglądowego wchodziło 61 organizacji (zob. tabela 3.1). Minister pełni funkcję przewodniczącego Rady (art. 4 zarządzenia Ministra z dnia 21 stycznia 2020 r.). Członkowie dobrowolnie angażują się w działalność Rady. Obecnie połowa członków Zespołu ds. CSR to przedstawiciele administracji rządowej. Przedstawiciele związków zawodowych są najmniej liczną grupą w porównaniu z innymi grupami interesariuszy.

Interesariusze zgadzają się co do potrzeby powołania Rady Doradczej KPK OECD z bardziej ograniczoną i wyważoną reprezentacją różnych grup, aby umożliwić znaczące dyskusje i wymianę poglądów na tematy związane z KPK OECD. Przewodniczący Zespołu ds. CSR i przedstawiciele KPK OECD uznają, że bardziej wyważona reprezentacja różnych grup, w tym w szczególności związków zawodowych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, przyczyniłaby się do większej równowagi poglądów. Przewodniczący Zespołu ds. CSR i przedstawiciele KPK OECD zauważają ponadto, że Rada Doradcza z mniejszą liczbą członków i zajmująca się sprawami KPK OECD mogłaby odgrywać bardziej aktywną rolę w pracach KPK OECD.

Tabela 3.1. Organizacje wchodzące w skład Zespołu ds. CSR

Grupa	Całkowita liczba	Organizacja
Administracja rządowa	30	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – Cyfryzacja
		Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
		Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
		Ministerstwo Klimatu i Środowiska
		Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
		Ministerstwo Rozwoju i Technologii
		Ministerstwo Edukacji i Nauki
		Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
		Ministerstwo Finansów
		Ministerstwo Spraw Zagranicznych
		Ministerstwo Zdrowia
		Ministerstwo Infrastruktury
		Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
		Ministerstwo Sprawiedliwości
		Ministerstwo Obrony Narodowej
		Ministerstwo Sportu i Turystyki
		Ministerstwo Aktywów Państwowych
		Główny Urząd Statystyczny
		Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
		Agencja Rozwoju Przemysłu

		Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
		Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
		Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
		Urząd Zamówień Publicznych
		Polska Agencja Inwestycji i Handlu
		Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
		Rada Dialogu Społecznego
		Zakład Ubezpieczeń Społecznych
		Krajowa Administracja Skarbowa
Organizacje przedsiębiorców	6	Business Center Club
		Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
		Federacja Przedsiębiorców Polskich
		Konfederacja Lewiatan
		Związek Rzemiosła Polskiego
		Krajowa Izba Gospodarcza
Związki zawodowe	2	Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”
		Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ)
Organizacje społeczeństwa obywatelskiego	8	Konfederacja Inicjatyw Pozarządowych
		Forum Darczyńców
		Fundacja Akcelerator Innowacji
		Instytut Zrównoważonego Rozwoju
		La Strada – Fundacja przeciwko handlowi ludźmi i niewolnictwu
		Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu
		Forum Odpowiedzialnego Biznesu
		Instytut WiseEuropa
Inne organizacje sektorowe i podmioty prywatne	6	Agencja Rozwoju Przemysłu
		Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT
		Deloitte Advisory
		CSR Consulting
		CSRinfo
		Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie
Środowisko akademickie	6	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich
		Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
		Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie
		Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
		Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym
		Instytut Pracy i Studiów Socjalnych
Organizacje międzynarodowe	3	UNEP-Grid Warszawa
		Global Compact Network Poland
		Bank Światowy w Polsce

Źródło: Raport z działalności polskiego KPK OECD za 2023 r.

Funkcje i działalność Zespołu ds. CSR

Minister jako przewodniczący zwołuje posiedzenia Zespołu ds. CSR. W praktyce obowiązki przewodniczącego są delegowane do Wydziału Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw. Od 2021 r. Zespół ds. CSR spotyka się w razie potrzeby. Przed 2021 r. Zespół ds. CSR spotykał się cztery razy w roku.

Każdy porządek obrad Zespołu ds. CSR zawiera punkt poświęcony KPK OECD. Podczas ostatniego posiedzenia w październiku 2022 r. Zespół ds. CSR został poinformowany o trwającej wówczas ukierunkowanej aktualizacji Wytycznych OECD i zachęcony do udziału w prowadzonych przez OECD w tym zakresie konsultacjach publicznych. Informacje przekazywane Zespołowi ds. CSR poza posiedzeniami obejmują w szczególności działalność KPK OECD, w tym wydarzenia promocyjne organizowane przez KPK OECD i OECD.

Interesariusze zgadzają się co do potrzeby powołania Rady Doradczej KPK OECD, która będzie charakteryzować się większym zaangażowaniem w jego prace. Urzędowa dokumentacja nie określa roli Zespołu ds. CSR w odniesieniu do KPK OECD. Zespół ds. CSR przyczynił się głównie do zwiększenia widoczności KPK OECD poprzez rozpowszechnianie informacji, przetłumaczonych materiałów wśród interesariuszy oraz ogólnych informacji zwrotnych na temat bieżących działań KPK OECD. Nie konsultuje się jednak z nim projektów planów promocyjnych i bieżących spraw prowadzonych przez KPK OECD. Chociaż członkowie Zespołu ds. CSR z zadowoleniem przyjmują aktualizacje dotyczące działań KPK OECD, pojawia się potrzeba przyjęcia przez interesariuszy bardziej aktywnej roli doradczej w zakresie prac KPK OECD, wykraczającej poza rozpowszechnianie informacji.

KPK OECD musi zatem zapewnić bardziej znaczące, zorganizowane zaangażowanie interesariuszy poza Zespołem ds. CSR. Można to osiągnąć między innymi poprzez działania Grupy roboczej Zespołu ds. CSR zajmującej się KPK OECD, powołanie Rady Doradczej KPK OECD lub w innej formule. Bardziej aktywna rola doradcza interesariuszy przyczyniłaby się do poprawy postrzegania bezstronności i widoczności KPK OECD poprzez zwiększony wkład pracy interesariuszy, ich odpowiedzialność i proaktywną promocję pracy KPK OECD.

Zasoby ludzkie KPK OECD

Zasoby ludzkie w KPK OECD zmniejszyły się w ciągu ostatnich pięciu lat. Obecnie działania KPK OECD są prowadzone przez dwóch pracowników w częściowym wymiarze ich czasu pracy, którzy przeznaczają odpowiednio 85% i 45% swojego czasu na działania związane z KPK OECD, oraz jednego pracownika wspierającego realizację zadań KPK OECD w częściowym wymiarze czasu pracy (50%). Dwóch pracowników zajmuje się prowadzonymi przez KPK OECD postępowaniami. Inne obowiązki pracowników KPK OECD koncentrują się na kwestiach związanych z RBC, w tym i) koordynowaniu działań związanych z RBC na szczeblu UE, w szczególności w odniesieniu do wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw (CSDDD); ii) promowaniu RBC, w szczególności poprzez szkolenia i wydarzenia promocyjne; iii) promowaniu inicjatyw polskiej administracji rządowej w zakresie RBC w pracach organizacji międzynarodowych; oraz iv) przyczynianiu się do wdrażania Krajowego Planu Działania na rzecz wdrażania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka na lata 2021-2024 (pkt 12, Rozdział V, Regulamin Biura Ministra). Pracownicy mają również obowiązki związane z Funduszem Rozwoju Regionalnego (pkt 16, Rozdział V, Regulamin Biura Ministra).

W latach 2019-2021 KPK OECD zatrudniał trzech pracowników w niepełnym wymiarze godzin, w porównaniu z jednym pracownikiem w pełnym wymiarze godzin i dwoma pracownikami w niepełnym wymiarze godzin w 2018 r. oraz czterema pracownikami w niepełnym wymiarze godzin w 2017 r. Do 2016 r., kiedy KPK OECD został przeniesiony się do Ministerstwa, w poprzedniej lokalizacji zatrudniony był jeden pracownik w niepełnym wymiarze godzin. Obciążenie KPK OECD pracą wzrosło w ostatnim czasie, zwłaszcza ze względu na konsultacje dotyczące projektu CSDDD. KPK OECD zauważa, że dodatkowe zasoby ludzkie pozwoliłyby mu na prowadzenie bardziej intensywnego programu działań promocyjnych (np. więcej wydarzeń promocyjnych, badanie świadomości) oraz na większe angażowanie interesariuszy. Niektórzy interesariusze zgadzają się, że dodatkowe zasoby ludzkie są niezbędne, aby zwiększyć widoczność KPK OECD i poradzić sobie z większym obciążeniem pracą w sprawach prowadzonych przez KPK OECD.

Najbardziej doświadczony pracownik KPK OECD jest zatrudniony od 2016 r. Ta ciągłość zapewnia KPK OECD silną pamięć instytucjonalną. Aby jeszcze bardziej zminimalizować wpływ zmian personalnych, pracownicy KPK OECD korzystają z systemów archiwizacji i procedur Ministerstwa.

Jeśli chodzi o zasoby finansowe, KPK OECD nie dysponuje specjalnym budżetem. KPK OECD ma dostęp do środków finansowych ad hoc w ramach budżetu ogólnego Wydziału. Od czasu przeniesienia do Ministerstwa, KPK OECD konsekwentnie informuje, że nie otrzymuje wystarczających środków finansowych na swoją działalność. Ministerstwo pokrywa w szczególności koszty zagranicznych misji KPK OECD oraz wizyt partnerów, w tym organizacji międzynarodowych i ekspertów, uczestniczących w wydarzeniach promocyjnych organizowanych przez KPK OECD. Jednak w ciągu ostatnich kilku lat KPK OECD nie wnioskował o środki finansowe dla zewnętrznych mediatorów i misje informacyjne dotyczące spraw prowadzonych przez KPK OECD. Niektórzy interesariusze uważają ograniczone zasoby za jedno z głównych wyzwań dla KPK OECD. Niektórzy interesariusze zauważają potrzebę przeznaczenia dodatkowych środków pieniężnych w celu zapewnienia KPK OECD dostępu do zewnętrznej wiedzy specjalistycznej i dalszego wspierania działań promocyjnych.

Sprawozdawczość KPK OECD do OECD oraz na szczeblu krajowym

Sprawozdania do OECD

KPK OECD składa coroczne sprawozdania do OECD i wszystkie sprawozdania do 2015 r. są publicznie dostępne²⁵. W kolejnych latach KPK OECD publikował i nadal publikuje informacje na temat swojej działalności na stronie internetowej²⁶.

Sprawozdania do organów władzy wykonawczej lub Parlamentu

Jeśli chodzi o raportowanie przez pracowników KPK OECD do kierownictwa Ministerstwa, KPK OECD przedstawia *ad hoc* i) sprawozdania ze swoich działań oraz ii) informacje na temat prowadzonych przez KPK OECD postępowań.

KPK OECD nie przedkłada sprawozdań z działalności Sejmowi RP.

²⁵ Strona internetowa KPK OECD, [Archiwum 2001-2015](#)

²⁶ Strona internetowa KPK OECD, [Działalność KPK OECD w Polsce](#)

Nadzór

KPK OECD nie posiada organu nadzorczego. Zespół ds. CSR corocznie składa sprawozdanie z działalności KPK OECD Ministrowi Funduszy i Polityki Regionalnej. KPK OECD przygotowuje sprawozdania, które zawierają ogólne aktualizacje bez szczegółów dotyczących bieżących postępowań prowadzonych przez KPK OECD.

	Ustalenia z przeglądu	Zalecenia
1.1.	Od 2016 r. KPK OECD działa pod kierownictwem tego samego pracownika, co zapewnia ciągłość i silną pamięć instytucjonalną. Interesariusze z zadowoleniem przyjmują wiedzę specjalistyczną i instytucjonalną dwóch pozostałych pracowników KPK OECD. Zasoby ludzkie KPK OECD zmniejszyły się jednak w ciągu ostatnich pięciu lat pomimo zwiększonego zainteresowania zagadnieniami RBC ze strony interesariuszy.	Zasoby ludzkie KPK OECD powinny zostać uzupełnione, zwłaszcza o pracowników zajmujących się działaniami promocyjnymi i komunikacją. KPK OECD powinien również zapewnić ciągłość prac w przypadku zmian pracowników w przyszłości poprzez wypracowanie strategii przekazywania wiedzy.
1.2.	Interesariusze chwalą obecnych pracowników KPK OECD za ich wiedzę, bezstronność i uczciwość, co przekłada się na wysoki poziom zaufania do KPK OECD. Interesariusze dostrzegają jednak ryzyko konfliktu interesów w przyszłości, ze względu na umiejscowienie KPK OECD w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej.	Polska powinna wprowadzić formalne gwarancje bezstronności poprzez konsultacje i współpracę z interesariuszami. Można to osiągnąć w szczególności poprzez zinstytucjonalizowanie obecnych praktyk i procedur operacyjnych KPK OECD, również w zakresie niezależnego procesu decyzyjnego i braku zależności służbowych w zakresie istoty spraw poza KPK OECD, a także polityki dotyczącej konfliktu interesów. Pomocny w tym zakresie może być wypracowany przez OECD poradnik dla KPK OECD dotyczący budowania zaufania i utrzymywania bezstronności.
1.3.	Zespół ds. Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw (Zespół ds. CSR) zwiększył widoczność KPK OECD poprzez upowszechnianie informacji oraz informacji zwrotnych z wysokiego szczebla na temat KPK OECD. Nie zapewnia to jednak znaczącego zaangażowania i wkładu interesariuszy w prace KPK OECD.	KPK OECD powinien zapewnić znaczące zaangażowanie interesariuszy poza Zespołem ds. CSR. Można to osiągnąć w szczególności poprzez utworzenie Rady Doradczej KPK OECD, w skład której zostaną zaproszeni eksperci reprezentujący różne obszary tematyczne w ramach Wytycznych OECD gwarantujący równowagę poglądów różnych grup interesariuszy.

4. Promocja Wytycznych OECD

Plan działań promocyjnych

Od 2017 r. KPK OECD co roku przyjmuje plan działań promocyjnych. Plany promocji składają się z wykazu działań, potencjalnych partnerów do współpracy, rodzaju działania oraz orientacyjnego przedziału czasowego dla każdego działania. Plany promocyjne są ujęte w planach pracy Wydziału. W związku z tym nie są one upubliczniane. Polska dostarczyła Zespołowi przeglądowemu do wglądu kopie ww. planów. Plan na 2023 r. obejmuje:

- organizację spotkania z interesariuszami w sprawie aktualizacji Wytycznych OECD;
- organizację dwóch webinarów na temat (i) procedury prowadzenia postępowań przez KPK OECD oraz (ii) międzynarodowych standardów RBC w świetle ich rozwoju na poziomie regionalnym;
- tłumaczenie na język polski zaktualizowanych Wytycznych OECD, edycja 2023 oraz dokumentu dla sektora finansowego;
- współpracę ze Stałym Przedstawicielstwem RP przy OECD w kwestiach związanych z RBC;
- zaplanowanie pierwszego badania poziomu świadomości na temat Wytycznych OECD w sektorze prywatnym.

KPK OECD zbudował silne kanały komunikacji i współpracy z administracją rządową oraz przedstawicielami kluczowych interesariuszy, w tym w szczególności przedstawicielami środowisk akademickich:

- promowanie Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w odniesieniu do RBC oraz wytycznych sektorowych w sektorze prywatnym, w szczególności poprzez wydarzenia i spotkania z przedstawicielami biznesu w celu przedstawienia:
 - i) standardów i narzędzi wypracowanych przez OECD jako wspierających przedsiębiorstwa we wdrażaniu przepisów unijnych (UE) oraz
 - ii) wytycznych sektorowych dotyczących należytej staranności po ich przyjęciu przez OECD i przetłumaczeniu na język polski;
- organizowanie konsultacji i spotkań z interesariuszami w celu uzyskania informacji zwrotnych. W ostatnim czasie konsultacje i inne działania KPK OECD koncentrowały się na aktualizacji Wytycznych OECD. W latach 2016-2018 spotkania konsultacyjne służyły raczej prezentacji umiejscowienia KPK OECD w nowej strukturze administracji rządowej w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej;
- zapewnienie, że urzędnicy administracji rządowej wysokiego szczebla będą uczestniczyć w wymianie opinii z interesariuszami, w tym poprzez np. list Ministra Inwestycji i Rozwoju do prezesów 140 polskich firm z sektora odzieżowego i obuwniczego w lutym 2019 r. w celu udostępnienia przetłumaczonej na język polski wersji wytycznych OECD dla sektora tekstylno-odzieżowego i obuwniczego;
- ułatwienie regularnej wymiany opinii poprzez bezpośrednie spotkania z interesariuszami, odpowiadanie na zapytania kierowane pocztą elektroniczną lub telefonicznie oraz współpracę za pośrednictwem członków Zespołu ds. CSR.

Interesariusze doceniają intensywność, jakość i strategiczne podejście do działań promocyjnych KPK OECD. Z zadowoleniem przyjmują oni wpływ działań promocyjnych KPK OECD na kulturę korporacyjną w Polsce oraz dostępność materiałów w języku polskim. Interesariusze

z zadowoleniem przyjmują ponadto wydarzenia adresowane do poszczególnych sektorów i odnotowują sukces wysiłków KPK OECD na rzecz dotarcia do przedsiębiorstw z różnych sektorów. Jeden z przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego stwierdził, że istnieje związek między zwiększonymi działaniami promocyjnymi KPK OECD a liczbą otrzymanych przez KPK OECD zawiadomień o potencjalnym naruszeniu Wytycznych OECD. Inny przedstawiciel organizacji społeczeństwa obywatelskiego wyraził zadowolenie z otwartości KPK OECD na współpracę w celu dotarcia do interesariuszy nieznaną RBC. Jeden z przedstawicieli świata akademickiego podkreślił sukces KPK OECD w angażowaniu interesariuszy w aktywną interakcję i wielostronny dialog.

Pomimo silnej strategii i działań promocyjnych KPK OECD, niektórzy interesariusze wraz z KPK OECD dostrzegają możliwości dalszego zwiększania widoczności Wytycznych OECD, samego KPK OECD oraz prowadzonych przez KPK OECD postępowań. Przedstawiciele przedsiębiorstw zauważają możliwości poszerzenia grona odbiorców KPK OECD poza interesariuszy znających Wytyczne OECD i działalność KPK OECD, zwłaszcza w kierunku interesariuszy działających na szczeblu regionalnym, MŚP oraz spółek Skarbu Państwa. KPK OECD mógłby również współdziałać z kluczowymi partnerami działającymi na szczeblu regionalnym, w tym z Radą Dialogu Społecznego i dużymi koalicjami organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Niektórzy interesariusze zwrócili ponadto uwagę na możliwość promocji w różnych formach, w tym poprzez badanie poziomu świadomości, działania tematyczne (np. promocję spraw prowadzonych przez KPK OECD zakończonych zawarciem porozumienia) oraz praktyczne szkolenia dla różnych grup w zakresie wdrażania procesu należytej staranności, składania zawiadomień o potencjalnych naruszeniach Wytycznych OECD i poszczególnych etapów postępowania przed KPK OECD. Interesariusze zgadzają się, że niezbędne jest wzmocnienie KPK OECD o dodatkowe zasoby ludzkie, aby mógł on podejmować kolejne działania w tym zakresie i docierać do szerszego grona odbiorców.

Materiały informacyjne i promocyjne

KPK OECD rozpowszechnia informacje na temat swoich zadań oraz Wytycznych OECD za pośrednictwem broszury, przetłumaczonych na język polski materiałów OECD oraz stojaki promocyjne ustawione w Ministerstwie, na których udostępnia publikacje KPK OECD.

W 2018 r. KPK OECD opracował broszurę informacyjną w wersji drukowanej oraz elektronicznej w języku polskim i angielskim (zob. rysunek 4.1). Broszura zawiera przegląd zagadnień w zakresie odpowiedzialnego biznesu, standardów OECD dotyczących RBC, opis Sieci KPK OECD i polskiego KPK OECD. Opisano w niej:

- i) pojęcia RBC i CSR;
- ii) ramy instytucjonalne OECD, w tym Grupę roboczą OECD ds. odpowiedzialnego prowadzenia biznesu (WPRBC), Sieć KPK OECD oraz aktualizację Wytycznych OECD, edycja 2023;
- iii) kluczowe pojęcia występujące w standardach RBC, w tym pojęcie przedsiębiorstwa wielonarodowego, zagadnienie udziału interesariuszy oraz roli rządu w promowaniu RBC;
- iv) obszary tematyczne objęte Wytycznymi OECD;
- v) zakres wytycznych OECD dotyczących należytej staranności i sześć kroków procesu należytej staranności;
- vi) Polski KPK OECD, w tym ogólne informacje na temat jego uprawnień, kamienie milowe od czasu jego utworzenia i dane kontaktowe;

- vii) schemat przebiegu postępowań prowadzonych przez KPK OECD oraz link do formularza zawiadomienia [o potencjalnym naruszeniu Wytycznych OECD];
- viii) stronę internetową KPK OECD i odpowiedni link.

Broszura ma szesnaście stron i jest regularnie aktualizowana w celu odzwierciedlenia zmian (np. liczby państw wdrażających Wytyczne OECD). Ostatnia aktualizacja miała miejsce w czerwcu 2023 r. w trakcie wizyty Zespołu przeglądowego broszura została zaktualizowana, aby odzwierciedlić zmiany instytucjonalne KPK OECD, a także wprowadzić wersję Wytycznych z 2023 r.

Grafika 4.1. Strona tytułowa i fragment broszury informacyjnej polskiego KPK OECD

Źródło: Polski KPK OECD (2023)

KPK OECD udostępnia również przetłumaczone na język polski ogólne wytyczne OECD dotyczące należytej staranności oraz sześć wytycznych sektorowych, w szczególności:

- i) Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności w zakresie znaczącego zaangażowania interesariuszy w sektorze wydobywczym;
- ii) Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności w zakresie odpowiedzialnych łańcuchów dostaw minerałów z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka;
- iii) Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności w zakresie odpowiedzialnych łańcuchów dostaw w sektorze tekstylno-odzieżowym i obuwniczym;
- iv) Wytyczne OECD-FAO dotyczące odpowiedzialnego łańcucha dostaw w sektorze rolno-spożywczym;
- v) Wytyczne OECD dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej dla inwestorów instytucjonalnych; oraz
- vi) Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności w zakresie odpowiedzialnego udzielania kredytów korporacyjnych i gwarantowania emisji papierów wartościowych.

W celu tłumaczenia na język polski ww. wytycznych sektorowych KPK OECD organizował projekty partnerskie: w 2016 r. między Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej a Forum Odpowiedzialnego Biznesu i przedsiębiorstwem państwowym w sektorze gazu ziemnego Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo (PGNiG) oraz w 2017 r. współpracę dwóch resortów (MFIPR i MRiT), pięciu przedsiębiorstw, trzech stowarzyszenia przedsiębiorców i pięć organizacji społeczeństwa obywatelskiego (dla przetłumaczenia wytycznych adresowanych do sektora tekstylnego-odzieżowego i obuwniczego). KPK OECD rozpowszechnia polskie wersje językowe dokumentów OECD poprzez wydarzenia promocyjne z udziałem prelegentów wysokiego szczebla i uczestników z różnych grup interesariuszy (zob. także poniżej).

Interesariusze z zadowoleniem przyjęli różnorodność materiałów informacyjnych i promocyjnych oraz kanałów wykorzystywanych przez KPK OECD. Wyrażają oni zadowolenie z jasnej prezentacji standardów RBC w zmieniającym się otoczeniu regulacyjnym i terminowych aktualizacji. Przedstawiciele przedsiębiorców ze szczególnym zadowoleniem przyjmują informacje od KPK OECD na temat wzajemnej zależności między Wytycznymi OECD a rozporządzeniem UE w sprawie taksonomii²⁷. Niektórzy interesariusze oczekiwali również w materiałach promocyjnych więcej informacji na temat postępowań prowadzonych przez KPK OECD.

Wydarzenia promocyjne

KPK OECD wykazuje się wysoką aktywnością na szczeblu krajowym i regionalnym w organizowaniu i uczestniczeniu w wydarzeniach. Od 2016 r. KPK OECD organizował i współorganizował od 3 do 11 wydarzeń rocznie (zob. załącznik C Wydarzenia promocyjne), średnio 5,4 wydarzenia rocznie. W latach 2016-2022 KPK OECD zorganizował 88 wydarzeń, w których wzięło udział około 10 tysięcy uczestników. KPK OECD był szczególnie aktywny w 2017 r., organizując 32 wydarzenia (zarówno wydarzenia, których KPK OECD był organizatorem, jak i takie, których był uczestnikiem), w których wzięło udział 2 670 uczestników. W latach 2021 i 2020 KPK OECD zdołał utrzymać działania promocyjne pomimo pandemii Covid-19 poprzez spotkania osobiste i seminaria internetowe z dużym udziałem, w tym 3 500 uczestników online. KPK OECD wykorzystuje obecnie baner podczas wydarzeń promocyjnych jako część swojej identyfikacji wizualnej (zob. rysunek 4.2).

²⁷ Rozporządzenie (UE) 2020/852 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088.

Grafika 4.2. Baner polskiego KPK OECD

Źródło: Polski KPK OECD (2023)

KPK OECD organizuje wysokiej jakości wydarzenia dla szerokiego grona zróżnicowanych odbiorców, a także bardziej ukierunkowane działania administracji rządowej, przedstawicieli interesariuszy, KPK OECD (zob. także sekcja poniżej dotycząca współpracy między poszczególnymi KPK OECD) i ogółu społeczeństwa (zob. ramka 4.1). KPK OECD dociera do tych grup za pośrednictwem kilku różnych kanałów komunikacji. Ukierunkowane wydarzenia często koncentrują się na przedstawicielach przedsiębiorców, w tym i) zarządach i radach nadzorczych dużych spółek notowanych i nienotowanych na giełdzie; ii) specjalistach z sektora finansowego (w tym bankach, towarzystwach ubezpieczeniowych, instytucjach finansowych, przedstawicielach organizacji sektorowych i pośrednikach kredytowych); oraz iii) przedstawicielach spółek podlegających przepisom UE dotyczącym sprawozdawczości niefinansowej. Wydarzenia mają różne formaty w zależności od tematu i odbiorców. Są to również ukierunkowane szkolenia z udziałem kluczowych interesariuszy, wydarzenia z zarządami dużych polskich spółek oraz dedykowane konsultacje i spotkania w celu uzyskania informacji zwrotnych.

Ramka 4.1.

Wydarzenie zorganizowane przez polski KPK OECD na temat Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych z 2023 r.

W dniu 27 czerwca 2023 r. KPK OECD zorganizował konferencję pt. *„Odpowiedzialny biznes i angażowanie interesariuszy zgodnie z nowym tekstem Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych”*. Konferencja poprzedzała wizytę Zespołu przeglądowego.

Podczas konferencji omówiono główne zmiany wprowadzone do tekstu Wytycznych OECD w wyniku ich aktualizacji obowiązującej od 8 czerwca 2023 r. Zaprezentowano przebieg procesu negocjacji i konsultacji z interesariuszami, w tym podkreślono zaangażowanie i rolę interesariuszy w procesie aktualizacji. W trakcie

konferencji można było także poznać głosy przedsiębiorstw, które wypowiadały się na temat wdrażania Wytycznych OECD w ich działalności.

Wśród prelegentów konferencji znaleźli się: Przewodnicząca WPRBC, Dyrektor Generalny Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, przedstawiciele polskiego KPK OECD, Przewodniczący TUAC, Prezes Zarządu Polskiego Instytutu Praw Człowieka (organizacja członkowska OECD Watch) oraz dyrektorzy polskich przedsiębiorstw zajmujący się RBC i zrównoważonym rozwojem. Przedstawicielka ukraińskiego KPK OECD w swoim wystąpieniu podkreśliła rolę standardów OECD w zakresie odpowiedzialnego biznesu w procesie odbudowy ukraińskiej gospodarki.

Konferencja odbyła się w formacie hybrydowym. W Warszawie uczestniczyło w niej około 75 osób. Wśród uczestników znaleźli się przedstawiciele sektora przedsiębiorstw i stowarzyszeń przedsiębiorców (42), organizacji społeczeństwa obywatelskiego (14) i środowisk akademickich (4). Około 650 osób śledziło wydarzenie online. Wydarzenie tłumaczono na język angielski, polski oraz polski język migowy.

Źródło: [Strona KPK OECD](#)

Tematy poruszane podczas wydarzeń organizowanych lub współorganizowanych przez KPK OECD obejmują:

- i) wprowadzenie do Wytycznych OECD i należytej staranności, w szczególności w odniesieniu do kluczowych obszarów zainteresowania uczestników oraz nowo przetłumaczonych wersji wytycznych sektorowych;
- ii) obowiązki w zakresie ujawniania informacji niefinansowych; oraz
- iii) konkretne sektory, w tym sektor finansowy, odzieżowy i obuwniczy oraz rolniczy lub obszary tematyczne (np. środowisko); a także
- iv) zaangażowanie interesariuszy i budowanie zaufania do KPK OECD.

KPK OECD organizuje wydarzenia zarówno krajowe jak i dla odbiorców poza granicami [zapewniając tłumaczenie na język angielski], w formule stacjonarnej lub online. KPK OECD organizuje również szkolenia dla administracji publicznej na szczeblu krajowym i międzynarodowym. KPK OECD zapewnia udział uczestników wysokiego szczebla w organizowanych przez siebie wydarzeniach (zob. także ramka 4.2. poniżej).

Ramka 4.2. Webinarium zorganizowane przez polski KPK OECD na temat należytej staranności w odpowiedzialnych łańcuchach dostaw

W dniu 19 maja 2022 r. KPK OECD zorganizował seminarium internetowe na temat „Należytej staranności w odpowiedzialnych łańcuchach dostaw z perspektywy standardów odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej”. Tematyka seminarium internetowego skupiała się na kwestii należytej staranności w świetle toczących się dyskusji wokół projektu dyrektywy UE w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju. Obejmowało ono w szczególności:

- standardy należytej staranności zgodnie z Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka, Wytycznymi OECD i wytycznymi sektorowymi OECD;
- omówienie sposobu, w jaki działalność KPK OECD przyczynia się do wzmacniania odpowiedzialnych praktyk polskich przedsiębiorstw;
- praktyczne wskazówki w Wytycznych dotyczących zarządzania ryzykiem korporacyjnym;
- odpowiedzi ekspertów na temat wspierania procesu zarządzania ryzykiem korporacyjnym poprzez należyłą staranność.

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej wygłosił przemówienie inauguracyjne. Wśród prelegentów znaleźli się: i) Prezeska Zarządu Polskiego Instytutu Praw Człowieka i Biznesu; ii) KPK OECD; oraz iii) Przedstawicielka Centrum OECD ds. RBC.

Wydarzenie tłumaczono na język polski i angielski. Nagranie webinarium jest dostępne na kanale YouTube Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

Źródło: Nagranie wydarzenia na kanale YouTube MFIPR.

Poniżej wymieniono inne znaczące wydarzenia zorganizowane lub współorganizowane przez KPK OECD od momentu jego powstania:

- dwa webinaria na temat zmian klimatu i dobrych praktyk polskich uczelni w zakresie ochrony środowiska zorganizowane w listopadzie 2021 r. oraz w grudniu 2021 r. z udziałem różnych grup interesariuszy.

- dwa wydarzenia poświęcone kompetencjom KPK OECD jako pozasądowego mechanizmu rozpatrywania skarg, które KPK OECD zorganizował w listopadzie 2020 r. oraz w grudniu 2020 r. z udziałem różnych grup interesariuszy.
- w maju 2019 r. KPK OECD zorganizował spotkanie dla polskiego sektora finansowego, branżowych organizacji gospodarczych i izb handlowych w sprawie sektorowych standardów RBC. Podczas spotkania KPK OECD przedstawił standardy dla sektora finansowego i wyjaśnił wzajemne zależności w kontekście regulacji UE w zakresie zrównoważonego finansowania wzrostu gospodarczego;
- w październiku 2018 r. KPK OECD współorganizował międzynarodową konferencję zatytułowaną „Asia-Europe Pathways Towards Responsible Consumption and Production: from Linear to Circular Economy”, w której wzięli udział przedstawiciele interesariuszy z ponad 20 krajów Europy i Azji;
- w październiku 2017 r. KPK OECD zorganizował konferencję poświęconą Krajowemu Planowi Działania na rzecz wdrażania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka na lata 2017-2020 z udziałem przedstawicieli rządu, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i przedsiębiorców;
- w kwietniu 2017 r. KPK OECD współorganizował konferencję poświęconą nowo przyjętym przepisom UE dotyczącym ujawniania danych niefinansowych. Wśród uczestników znaleźli się członkowie zarządów dużych notowanych na giełdzie spółek;
- w 2016 r. KPK OECD:
 - o przeszkolił na temat standardów odpowiedzialnego biznesu 16 urzędników państwowych oddelegowanych do pracy w jedenastu krajach w ramach zadań Wydziałów Promocji Handlu i Inwestycji przy polskich ambasadach;
 - o zorganizował sesję *peer learningową* dla KPK OECD z siedmiu innych krajów na temat zasad ujętych w Rozdziale III. „Ujawnianie informacji” w kontekście planowanych w UE przepisów dotyczących raportowania niefinansowych.

KPK OECD regularnie uczestniczy również w różnych wydarzeniach promocyjnych organizowanych przez inne podmioty (zob. również załącznik C). W prezentacjach przedstawianych przez KPK OECD omawiane są w szczególności standardy OECD w zakresie RBC, ale również struktura i zadania KPK OECD oraz schemat przebiegu postępowań prowadzonych przez KPK OECD. KPK OECD i) uczestniczył w konsultacjach organizowanych przez Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu w sprawie realizacji projektu dotyczącego dostępu do środków ochrony prawnej; oraz ii) przedstawił prezentację na temat ujawniania informacji przez przedsiębiorstwa podczas warsztatów zorganizowanych przez Grupę roboczą ds. rozwoju raportowania niefinansowego w sprawie projektu dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD) w październiku 2021 r.

Interesariusze ogólnie z zadowoleniem przyjmują proaktywne działania promocyjne KPK OECD i jego reagowanie na zaproszenia do udziału w wydarzeniach. Przedsiębiorstwa i organizacje społeczeństwa obywatelskiego z zadowoleniem przyjmują w szczególności webinaria KPK OECD w których omawia się przebieg postępowań przed KPK OECD oraz symulacje przebiegu takiego postępowania podczas wydarzeń promocyjnych. Zwracają również uwagę na możliwości uczestnictwa KPK OECD w wydarzeniach organizowanych przez inne podmioty z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego (ESG) lub debat dotyczących szeroko pojętych kwestii gospodarczych.

Strona internetowa KPK OECD

Od 2016 r. KPK OECD prowadzi specjalną stronę internetową na stronie Ministerstwa. W tym czasie KPK OECD konsultował się z interesariuszami w sprawie projektu strony. Strona internetowa jest dostępna w języku polskim i angielskim²⁸.

Niektórzy interesariusze byliby bardziej zadowoleni, gdyby strona KPK OECD była lepiej pozycjonowana, co zapewniłoby jej większą dostępność i widoczność. Znalezienie strony internetowej KPK OECD za pomocą wyszukiwarek internetowych nie jest łatwe. Strona polskiego KPK OECD wyświetla się dopiero jako drugi wynik po przy wyszukiwaniu „KPK OECD”. W języku angielskim inne polskie organy o podobnych nazwach pojawiają się jako pierwsze. Dostęp do strony internetowej w języku polskim wymaga czterech kliknięć ze strony początkowej Ministerstwa. Niektórzy interesariusze, w szczególności organizacje społeczeństwa obywatelskiego, proponują utworzenie specjalnej strony internetowej lub zapewnienie lepszej widoczności strony internetowej KPK OECD na stronie Ministerstwa. Jeden z przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego zauważa, że pozycjonowanie strony internetowej było lepsze w przeszłości. KPK OECD dostrzega możliwości poprawienia funkcjonalności strony internetowej, dlatego niedawno zwrócił się do jednej z organizacji społeczeństwa obywatelskiego o przeprowadzenie audytu w zakresie dostępności strony KPK OECD oraz dostępności postępowań prowadzonych przez KPK OECD, w szczególności dla potencjalnych nowych podmiotów składających zawiadomienia.

Informacje dostępne na stronie internetowej KPK OECD są wyczerpujące. Na stronie znajdują się:

- ogólny opis zadań KPK OECD i dane kontaktowe;
- linki do broszury KPK OECD oraz nota OECD nt. Covid-19 w kontekście RBC;
- zakładka dotycząca Wytycznych OECD wraz z opisem ich zakresu i rozdziałów tematycznych. Polska wersja językowa zawiera informacje na temat ukierunkowanej aktualizacji Wytycznych OECD w 2023 r.;
- zakładka dotycząca Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności z opisem i odpowiednimi linkami;
- zakładka dotycząca wytycznych sektorowych z odpowiednimi linkami;
- zakładka dotycząca działalności KPK OECD z przeglądem wydarzeń organizowanych i współorganizowanych przez KPK OECD oraz udziału KPK OECD w wydarzeniach organizowanych przez inne podmioty od 2016 r.;
- zakładka dotycząca sieci KPK OECD z ogólnym opisem i linkiem do strony internetowej OECD dotyczącej sieci KPK OECD;
- zakładka dotycząca postępowań prowadzonych przez KPK OECD z linkiem do procedury rozpatrywania spraw i schematem postępowania w języku angielskim, a także formularzem zgłoszeniowym w języku polskim;
- cztery zakładki dotyczące procedury rozpatrywania spraw w języku polskim, angielskim, rosyjskim i ukraińskim;
- zakładka „Zawiadomienia” z linkami do oficjalnie opublikowanych przez KPK OECD dokumentów związanych z postępowaniami prowadzonymi przez KPK OECD;
- zakładka „Archiwum 2001-2015” z linkami do raportów rocznych KPK OECD z tego okresu.

²⁸ <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/krajowy-punkt-kontaktowy-oecd-ds-odpowiedzialnego-biznesu2> [język polski]

KPK OECD nie promuje swojej pracy za pośrednictwem mediów społecznościowych. Interesariusze wskazali, że media społecznościowe mogą być przydatne do rozpowszechniania aktualnych informacji na temat Wytycznych OECD i działań KPK OECD. Pozwoliłoby to na rozszerzenie zasięgu KPK OECD, w szczególności wśród przedsiębiorstw, które są aktywne w mediach społecznościowych.

Interesariusze z zadowoleniem przyjęli poziom szczegółowości strony internetowej KPK OECD. Interesariusze ponadto przyjmują z zadowoleniem dostępność materiałów w innych językach, w tym rosyjskim i ukraińskim, oraz regularne aktualizacje strony. Przedstawiciele przedsiębiorców z zadowoleniem przyjęliby bardziej przyjazną dla użytkownika wersję, umożliwiającą łatwy dostęp do materiałów promocyjnych. Można to osiągnąć aktualizując podział na różne elementy dostępne na stronie internetowej. Przedstawiciele organizacji społeczeństwa obywatelskiego z zadowoleniem przyjęliby dostęp do publicznych informacji na temat budżetu KPK OECD i sprawozdawczości na szczeblu krajowym, a także aktualizacje poszczególnych kategorii informacji.

Wnioski o udzielenie informacji

Dane kontaktowe KPK OECD podano na stronie internetowej (adres pocztowy, e-mail i numery telefonu). KPK OECD zachęca użytkowników do kontaktu w przypadku jakichkolwiek pytań. KPK OECD odpowiada telefonicznie, drogą elektroniczną lub w formie oficjalnego pisma urzędowego. Interesariusze, w tym przedsiębiorstwa i organizacje przedsiębiorców są zadowoleni z faktu, że KPK OECD odpowiada na ich zapytania i doceniają wiarygodność i jakość informacji dostarczanych przez KPK OECD.

Współpraca z innymi KPK OECD

KPK OECD współpracuje z innymi KPK OECD w ramach spotkań wielostronnych i dwustronnych (zob. rozdział dotyczący spraw prowadzonych przez KPK OECD poniżej). KPK OECD organizuje również wydarzenia dla innych KPK OECD i uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez inne KPK OECD. Działania te obejmują regularne uczestnictwo przedstawicieli polskiego KPK OECD w wydarzeniach organizowanych przez inne KPK OECD w regionie, a także udział w wydarzeniach organizowanych przez Chorwację i Ukrainę odpowiednio w 2018 i 2015 r., w związku z trwającym wówczas procesem dostosowywania tych krajów do zaleceń Wytycznych OECD. Wystąpienia polskiego KPK OECD podniosły świadomość w zakresie zadań realizowanych przez KPK OECD oraz angażowania interesariuszy.

KPK OECD aktywnie uczestniczył w spotkaniach regionalnej sieci KPK OECD z Europy Środkowej i Wschodniej.

	Ustalenia z przeglądu	Zalecenia
2.1.	KPK OECD posiada silną strategię promocyjną i od 2017 r. przyjmuje roczne plany działań promocyjnych. Oprócz wysokiej jakości wydarzeń w różnych formatach oraz broszury promocyjnej, KPK OECD przetłumaczył na język polski i rozpowszechnił Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz Wytyczne dotyczące należytej staranności. Interesariusze zauważają, że KPK OECD musi dotrzeć do tych interesariuszy, którzy nie znają Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz samego KPK OECD. Interesariusze chętnie skorzystaliby również z bardziej praktycznych wskazówek.	Opierając się na prężnych działaniach promocyjnych, KPK OECD powinien wykorzystać możliwości: • promocji wśród interesariuszy, którzy nie znają jeszcze standardów RBC, w tym na przykład poprzez: i) wydarzenia na poziomie regionalnym; ii) wzmocnienie kanałów dotarcia do małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) i związków zawodowych; iii) wzmocnienie kanałów dotarcia do spółek z udziałem Skarbu Państwa (SP) i upowszechnianie znaczenia wdrażania Wytycznych OECD w działalności spółek SP; iv) wydarzenia adresowane do młodych specjalistami i zarządów dużych polskich spółek; v) nawiązanie współpracy z potencjalnymi podmiotami, które mogłyby pełnić rolę propagatorów (np. urzędnikami w Wydziałach Ekonomicznych w Ambasadach RP lub agencjach promocji inwestycji); • działaniach promocyjnych skoncentrowanych na aspektach praktycznych, szkoleniach i innych formatach (np. badania poziomu świadomości, upowszechnianie informacji o pozytywnych wynikach zakończonych postępowań przed KPK OECD; dobre praktyki w zakresie wdrażania standardów dotyczących należytej staranności; warsztaty dotyczące należytej staranności).
2.2.	Od 2016 r. KPK OECD prowadzi w języku polskim i angielskim specjalną stronę internetową, która funkcjonuje jako zakładka na oficjalnej stronie Ministerstwa. Znajdują się na niej kompleksowe informacje nt. standardów OECD w zakresie RBC i jest regularnie aktualizowana. Interesariusze zwracają uwagę na możliwość poprawy strony w zakresie przeglądania zawartych na stronie informacji oraz dodania więcej informacji na temat samego KPK OECD. KPK OECD nie jest aktywny w mediach społecznościowych.	Powinny zostać dostrzeżone i wzmocnione korzyści wynikające z prowadzenia strony internetowej KPK OECD oraz jego obecności w mediach społecznościowych – są to bowiem narzędzia zapewniające widoczność, dostępność, przejrzystość i odpowiedzialność KPK OECD, poprzez: • bardziej przyjazną dla użytkownika i łatwo dostępną stronę internetową; • dodatkowe informacje znajdujące się na stronie, również na temat struktury KPK OECD i jego działalności; • większej obecności KPK OECD w mediach społecznościowych.

5. Postępowania przed KPK OECD

Ramka 5.1.

Terminologia określająca status postępowań przed KPK OECD

- **Postępowania zakończone** oznaczają sprawy, które KPK OECD po przeprowadzeniu wstępnej analizy sprawy przyjął do dalszego rozpatrywania i które po przeprowadzeniu zaproponowanych stronom postępowania *good offices* (czyli wspólnych rozmów stron przy wsparciu KPK OECD) zostały zakończone.
- **Postępowania nie przyjęte** do dalszego rozpatrywania, oznaczają sprawy, które po przeprowadzeniu wstępnej analizy sprawy nie zostały przyjęte przez KPK OECD do dalszego rozpatrywania lub sprawy, które zostały wycofane przez Autora zawiadomienia przed zakończeniem etapu oceny wstępnej i decyzją KPK OECD o przyjęciu lub nie przyjęciu sprawy do prowadzenia.
- **Postępowania zamknięte** oznaczają sprawy opisane w przypadkach powyżej: zarówno postępowania które zostały zakończone, jak i te, które nie zostały przyjęte do rozpatrzenia.
- **Postępowania w toku** oznaczają sprawy, w których prowadzone są czynności przez KPK OECD (innymi słowy są to te postępowania, które nie zostały jeszcze zamknięte). Obejmują one sprawy oczekujące na ocenę wstępną ocenę oraz decyzję KPK OECD o przyjęciu lub nie przyjęciu sprawy do prowadzenia, jak i te już przyjęte przez KPK OECD do dalszego rozpatrywania.

Źródło: OECD (2023) Annual Report on the activity of National Contact Points for Responsible Business Conduct in 2022

Informacje ogólne

Do czasu wizyty Zespołu przeglądownego, w Warszawie KPK OECD otrzymał dziewięć zawiadomień o potencjalnych naruszeniach Wytycznych OECD (siedem z nich w okresie od 2011 r.). W czerwcu 2023 r. dwa postępowania były w toku, siedem zostało zamkniętych, w tym pięć zakończonych, a dwie sprawy nie zostały przyjęte do dalszego rozpatrzenia.

Spośród siedmiu zamkniętych postępowań:

- dwie postępowania zostały zakończone porozumieniem²⁹;
- jedna sprawa została zakończona częściowym porozumieniem³⁰;
- dwie sprawy zostały zakończone bez porozumienia i bez wydania przez KPK OECD rekomendacji³¹;
- dwie sprawy nie zostały przyjęte do dalszego rozpatrywania³².

²⁹ Sprawa nr 5 – ogłoszenie dotyczące sprzedaży pieca, nr Sprawa nr 6 – ujawnianie informacji niefinansowych.

³⁰ Sprawa nr 7 – wpływ zakładu rafinerii ropy naftowej na środowisko.

³¹ Sprawa nr 1 – zawiadomienie dotyczące molestowania seksualnego, Sprawa nr 3 – Stosunki pracy w dystrybucji żywności.

³² Sprawa nr 2 – zwolnienie pracownika, Sprawa nr 4 – dyskryminacja w pracy.

Główne sektory, których dotyczyły zamknięte postępowania obejmują działalność związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (dwie sprawy), technologie informacyjno-komunikacyjne (dwie sprawy), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych (jedna sprawa), działalność finansową i ubezpieczeniową (jedna sprawa) oraz górnictwo (jedna sprawa).

Jeśli chodzi o Autorów zawiadomień, to związki zawodowe i osoby fizyczne zgłosiły po trzy z dziewięciu spraw (33%). Następnie, organizacje społeczeństwa obywatelskiego (dwie sprawy) i inni (przedstawiciel ruchu społecznego) (jedna sprawa). Najczęściej wskazywanymi w zawiadomieniach do polskiego KPK OECD rozdziałami Wytycznych OECD (edycja 2011) były: rozdział II „Zasady ogólne” (siedem spraw), rozdział VI „Środowisko”, rozdział IV „Prawa człowieka” oraz rozdział V „Zatrudnienie i stosunków pracownicze (po cztery sprawy).

Wykaz spraw prowadzonych przez polski KPK OECD (jako wiodący KPK OECD) przedstawiono w **Załączniku D**.

Procedura postępowania przed polskim KPK OECD

Informacje ogólne

Procedura postępowania przed polskim KPK OECD jest dostępna na stronie internetowej KPK OECD w języku polskim³³, angielskim³⁴, rosyjskim³⁵ i ukraińskim³⁶. Procedura postępowania przed KPK OECD została zaktualizowana w październiku 2019 r. i opiera się na wersji Procedur wdrażania Wytycznych OECD z 2011 r. Podczas przeglądu KPK OECD poinformował o planowanym dostosowaniu procedury rozpatrywania spraw i schematu postępowania przed KPK OECD (zob. poniżej) do wersji Wytycznych OECD i Procedur wdrażania z 2023 r. w terminie do końca 2023 r. [Podane powyżej linki przekierowują do aktualizacji procedury postępowania przed polskim KPK OECD z 15 kwietnia 2024 r.].

Na stronie internetowej KPK OECD znajduje się również link do schematu przedstawiającego przebieg postępowania przed KPK OECD (zob. schemat 5.1) w czterech językach oraz formularz zgłoszeniowy w języku polskim. KPK OECD informuje potencjalne podmioty zainteresowane złożeniem zawiadomienia oraz trybie postępowania przed KPK OECD w ramach wydarzeń promocyjnych oraz poprzez dostępne kanały informacyjne.

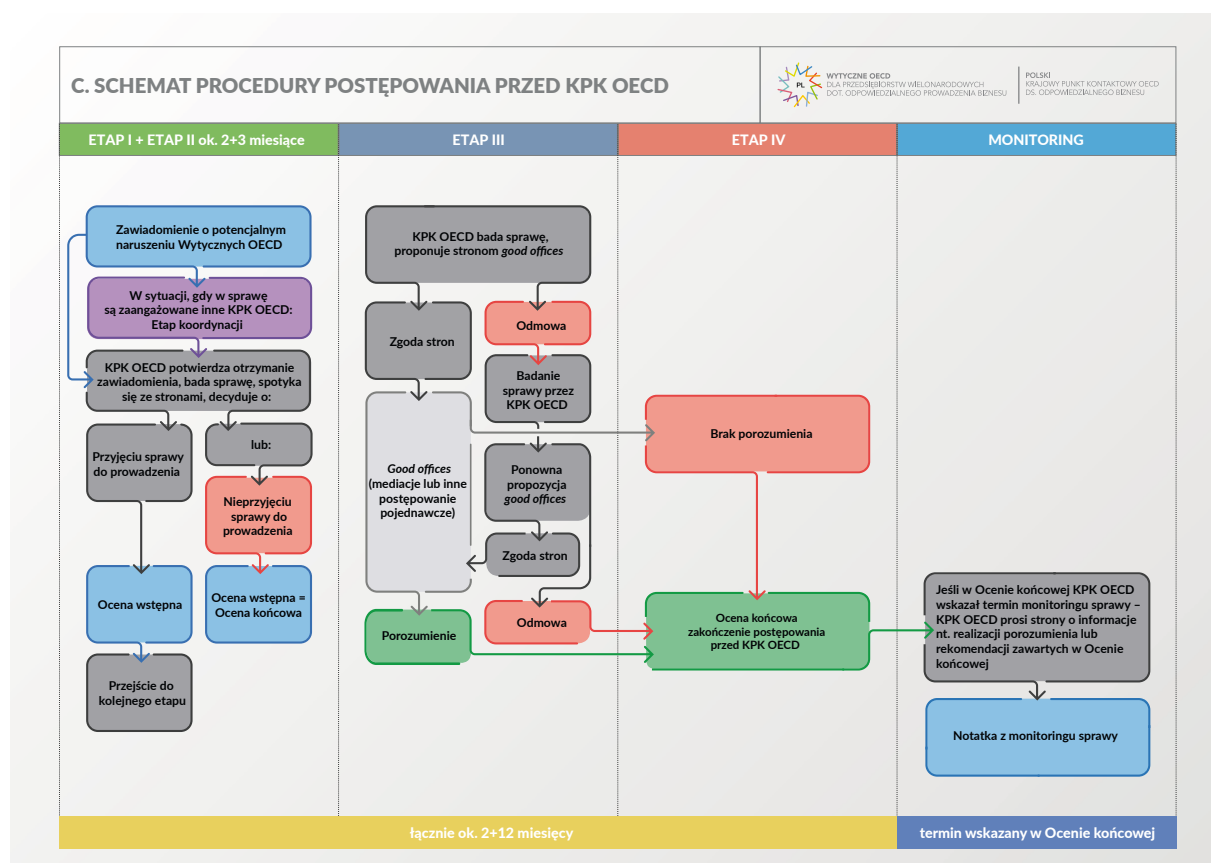
³³ <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/procedura-postepowania-przed-KPK-OECD-oecd> [język polski]

³⁴ <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/documents> [język angielski]

³⁵ W porównaniu z angielską wersją raportu z przeglądu KPK OECD w tym miejscu znajdował się link do procedury postępowania przed polskim KPK OECD z 2019 r. Aktualnie linki do procedury w języku polskim, angielskim i ukraińskim przekierowują do wersji procedury postępowania przed polskim KPK OECD z kwietnia 2024 r.

³⁶ <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/poland-ncp-conduct-procedure--ukrainin-version> [język ukraiński]

Schemat 5.1. Schemat prowadzenia postępowania przed polskim KPK OECD

Źródło: Broszura polskiego KPK OECD, 2023 r.

Niektórzy interesariusze z zadowoleniem przyjęli schemat i materiały pomocnicze wyjaśniające przebieg postępowania przed KPK OECD. Wyrażają oni również zadowolenie z przejrzystości i poziomu szczegółowości procedury postępowania. Z zadowoleniem przyjmują też wysiłki KPK OECD na rzecz rozpowszechniania informacji na temat procedury rozpatrywania spraw, w szczególności za pośrednictwem broszury i wydarzeń promocyjnych. Proponują oni, aby KPK OECD kontynuował swoje działania w zakresie szkoleń w małych grupach dla potencjalnych Autorów zawiadomień oraz dla tych, którzy nie znają jeszcze Wytycznych OECD i KPK OECD. Przedstawiciele przedsiębiorców i organizacji społeczeństwa obywatelskiego pytali o informacje na temat ochrony sygnalistów i oraz ochrony przed represjami wobec osób składających zawiadomienie do KPK OECD. Zaktualizowana procedura postępowania powinna opisywać te zagadnienia zgodnie z Wytycznymi OECD, edycja 2023 r., które zawierają sformułowania nt. represji (Część II., Procedury wdrażania Wytycznych OECD, punkt C. 9 oraz pkt 26-28 i pkt 47 Komentarza do Procedur wdrażania Wytycznych OECD).

Procedura postępowania przed polskim KPK OECD rozpoczyna się od przedstawienia uprawnień KPK OECD i celu postępowań prowadzonych przez KPK OECD. Następnie opisano w niej kolejne etapy postępowania w sprawach prowadzonych przez KPK OECD, poszczególne zagadnienia omawiane w procedurze postępowania przed KPK OECD (zob. tabela 5.1) oraz kluczowe terminy, w tym Wytyczne OECD, „przedsiębiorstwo wielonarodowe”, KPK OECD, RBC, „zawiadomienie” i „sprawa prowadzona przez KPK OECD”. Procedura rozpatrywania spraw konsekwentnie określa sprawy prowadzone przed KPK OECD jako „zawiadomienia” (*specific instances*). Ten sam termin jest używany w angielskiej wersji strony internetowej KPK OECD *notifications* w miejsce *specific instances*.

W procedurze postępowania przed polskim KPK OECD wyjaśnia się, że odpowiedzialność za interpretację Wytycznych OECD spoczywa na KPK OECD (Część A., pkt 8)). W razie potrzeby KPK OECD może wziąć pod uwagę podobne sprawy rozpatrywane przez inne KPK OECD, skontaktować się z innymi KPK OECD lub zwrócić się o pomoc do Komitetu Inwestycyjnego OECD (zob. również poniżej).

Procedura postępowania przed polskim KPK OECD przewiduje dopuszczalne wyjątki od procedury postępowania, w tym wyjątek wskazany w Części B., V. pkt 3), w celu zapewnienia elastyczności. KPK OECD nie stosował dotychczas tego przepisu w praktyce.

Tabela 5.1. Struktura Procedury postępowania przed polskim KPK OECD

Część	Temat
A.	Zasady ogólne
	1. Terminy i skróty 2. Ogólne zasady prowadzenia postępowania przed KPK OECD 3. Etapy i czas trwania postępowania przed KPK OECD 4. Kto może złożyć zawiadomienie o potencjalnym naruszeniu Wytycznych OECD? 5. Do którego KPK OECD należy złożyć zawiadomienie o potencjalnym naruszeniu Wytycznych OECD? 6. W jakim języku należy złożyć zawiadomienie? 7. Czego może dotyczyć zawiadomienie o potencjalnym naruszeniu Wytycznych OECD? 8. W jaki sposób dokonywana jest wykładnia rozumienia Wytycznych OECD? 9. Zasady zachowania przejrzystości procesu i poufności. 10. Zasady dokumentowania sprawy w postępowaniu przed KPK OECD.
B.	Postępowanie przed polskim KPK OECD
	I. Etap pierwszy: od otrzymania zgłoszenia do przygotowania Oceny wstępnej II. Etap drugi: przyjęcie sprawy do prowadzenia przez KPK OECD i pomoc stronom w rozwiązaniu sporu III. Etap trzeci: zakończenie postępowania przed KPK OECD, publikacja Oceny końcowej IV. Monitorowanie porozumienia V. Dopuszczalne wyjątki od procedury postępowania przed polskim KPK OECD
C.	Schemat procedury postępowania przed KPK OECD

Źródło: Procedura postępowania przed polskim KPK OECD, 2023 r.

Składanie zawiadomienia do KPK OECD

W Części A. (pkt 4-7) procedury postępowania przed polskim KPK OECD opisano kwestie dotyczące złożenia zawiadomienia i jego dopuszczalności:

- każda zainteresowana strona, zwana „Autorem zawiadomienia” (*Notifier*), może złożyć zawiadomienia do KPK OECD. Autorem zawiadomienia mogą być pracownicy lub inne podmioty, w tym związki zawodowe i organizacje społeczeństwa obywatelskiego. Autor zawiadomienia nie musi być poszkodowanym w wyniku działalności przedsiębiorstwa, ale musi udowodnić swój związek ze sprawą (Część A., pkt 4);
- sprawa powinna dotyczyć postępowania przedsiębiorstwa wielonarodowego z siedzibą w Polsce lub przedsiębiorstwa wielonarodowego działającego w Polsce i mającego siedzi-

bę w państwie wdrażającym Wytyczne OECD. W związku z tym KPK OECD nie przyjąłby do rozpatrzenia sprawy przedsiębiorstwa wielonarodowego działającego w Polsce i mającego siedzibę w państwie, które nie wdraża Wytycznych OECD, co nie jest z zaleceniami Wytycznych OECD w wersjach z 2011 i 2023 r. (Rozdział I. „Koncepcje i zasady”, pkt 3). KPK OECD poinformował o planowanym dostosowaniu procedury postępowania w tej kwestii.

Zawiadomienia o potencjalnym naruszeniu Wytycznych OECD można zgłaszać online do KPK OECD za pośrednictwem formularza zawiadomienia dostępnego wyłącznie w języku polskim. Formularz wymaga od Autora zawiadomienia podania następujących informacji w języku polskim:

- informacji ogólnych:
 - o danych kontaktowych Autora zawiadomienia oraz, w razie potrzeby, nazwy zgłaszającej organizacji społeczeństwa obywatelskiego lub związku zawodowego;
 - o gdy jest wiele osób zgłaszających potencjalne naruszenie Wytycznych OECD, do formularza zawiadomienia należy dołączyć oświadczenie podpisane przez te inne osoby. Oświadczenie powinno zawierać informację, że Autor zawiadomienia reprezentuje innych zawiadamiających;
 - o czy potencjalne naruszenie Wytycznych OECD dotyczyło Autora zawiadomienia;
- przedmiotu zawiadomienia:
 - o szczegółowych informacji o danym przedsiębiorstwie, w tym adresu siedziby głównej, adresu pocztowego, rodzaju prowadzonej działalności oraz w razie potrzeby imion i nazwisk zainteresowanych osób jeśli są znane;
 - o związku z Wytycznymi OECD: Autor zawiadomienia jest proszony o zaznaczenie rubryki wyboru odpowiedniego rozdziału lub rozdziałów Wytycznych OECD;
 - o opisu faktów i kwestii, w tym czasu ich trwania i reakcji organów sprawujących nadzór nad działalnością przedsiębiorstwa wraz z odnośnikiem do odpowiednich rozdziałów Wytycznych OECD;
 - o opisu wszelkich wcześniejszych działań mających na celu rozwiązanie wskazanych w zawiadomieniu kwestii;
 - o wszelkich innych istotnych informacji, w tym dokumentacji przedstawionej w załącznikach;
- ochrona danych i przejrzystość: w formularzu zawiadomienia zwraca się uwagę na znaczenie zapewnienia poufności informacji udostępnianych przez strony, spotkań i rozmów prowadzonych w toku postępowania. Autor zawiadomienia powinien wskazać w zawiadomieniu wszelkie informacje, które powinny pozostać poufne i przedstawi stosowne dla tego oczekiwania uzasadnienie.

Interesariusze z zadowoleniem przyjmują dostępność formularza zawiadomienia i przejrzystość wymaganych informacji. Jeden z przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego zauważa, że możliwe jest złożenie kompletnego zawiadomienia w oparciu o informacje dostępne na podstronie internetowej KPK OECD. Jednak interesariusze z organizacji społeczeństwa obywatelskiego i związków zawodowych zauważają trudności zgłaszane przez Autorów zawiadomień, a dotyczące wypełniania formularza, pobierania dokumentu ze strony internetowej i jego wysyłania. Zauważają oni, że niektórzy z Autorów zawiadomienia musieli otrzymać wsparcie od specjalistów, aby ich zawiadomienia mogły spełnić kryteria dopuszczalności. Interesariusze z zadowoleniem przyjąłby zatem, po pierwsze, dodatkowe objaśnienia dotyczące wymogów zawiadomienia, a po drugie, możliwość wypełnienia formularza bezpośrednio na stronie internetowej KPK OECD.

KPK OECD przyjmuje wyłącznie sprawy złożone w języku polskim. KPK OECD wyjaśnia, że zawiadomienia w innych językach, w tym w języku angielskim, nie są przyjmowane z dwóch powodów. Po pierwsze, przepisy krajowe zobowiązują polskie władze do prowadzenia postępowań i publikowania ich wyników w języku polskim. Po drugie, przyjmowanie zawiadomień i prowadzenie postępowań w innych językach wymagałoby zaangażowania dodatkowych zasobów na tłumaczenia pisemne i ustne. Interesariusze zauważają, że dostępność KPK OECD ogranicza fakt, że formularz można składać jedynie w języku polskim. Interesariusze proszą o możliwość zgłoszenia spraw w innych językach, w tym w języku angielskim. Dostępność mechanizmu uległaby poprawie poprzez zapewnienie pewnego stopnia elastyczności w dopuszczaniu zawiadomień w językach innych niż polski od osób nieposługujących się językiem polskim (w razie potrzeby).

Koordinacja z innymi KPK OECD

Procedura postępowania przed polskim KPK OECD przewiduje, że

- zawiadomienie powinno zostać wniesiona do KPK OECD kraju, w którym miało miejsce potencjalne naruszenie Wytycznych OECD. Jeśli dane państwo jest państwem niezrzeszonym, sprawa powinna zostać zgłoszona w państwie, w którym przedsiębiorstwo ma swoją siedzibę (Część A., pkt 5);
- KPK OECD informuje inne Krajowe Punkty Kontaktowe OECD o otrzymanych zawiadomieniach w ciągu dziesięciu dni od ich otrzymania, jeśli są one istotne ze względu na lokalizację przedsiębiorstwa dominującego lub działalność przedsiębiorstwa (Część B., I., pkt 1).

Ocena wstępna

Procedura postępowania przed polskim KPK OECD określa elementy brane pod uwagę przez KPK OECD przy podejmowaniu decyzji, czy sprawa zostanie przyjęta do dalszego rozpatrywania (Część B., I., pkt 2). KPK OECD przeprowadza wstępną analizę sprawy w oparciu o następujące kryteria:

- sprawdzenie tożsamości Autora zawiadomienia i powodów jego zainteresowania sprawą;
- czy sprawa jest istotna i uzasadniona?
- czy istnieje związek między działalnością przedsiębiorstwa a sprawą?
- czy w danej sytuacji mogą mieć zastosowanie inne mechanizmy odwoławcze lub procedury prawne (w tym postępowanie sądowe)?
- w przypadku toczących się równolegle postępowań, czy możliwe jest kontynuowanie postępowania w sprawie prowadzonej przez KPK OECD?
- czy podobne sprawy były rozpatrywane (lub czy podobne postępowania są prowadzone) w kontekście innych procedur krajowych lub międzynarodowych?;
- czy zaangażowanie KPK OECD może przyczynić się do wdrożenia nowych dobrych praktyk w zakresie RBC?

Kryteria wstępnej analizy sprawy nie są zgodne z Wytycznymi OECD w wersji z 2011 r. (pkt 25. Komentarza do Procedur wdrożenia Wytycznych OECD) i nie byłyby także zgodne z wersją Wytycznych OECD z 2023 r. (pkt 33. Komentarza do Procedur wdrożenia) w następujących aspektach: czy sprawa jest istotna i uzasadniona oraz czy zbadanie sprawy przyczyniłoby się do realizacji celów i skuteczności Wytycznych OECD.

Zgodnie z procedurą postępowania przed polskim KPK OECD podczas wstępnej analizy sprawy, KPK OECD organizuje oddzielne spotkania z każdą ze stron, przedstawia możliwości współpracy i szczegółowo omawia procedurę. Następnie KPK OECD podejmuje decyzję o przyjęciu sprawy do rozpatrzenia (Część B., I., pkt 3-4).

Zgodnie z procedurą postępowania polski KPK OECD publikuje Oceny wstępne w obu przypadkach:

- jeśli sprawa zostanie przyjęta do dalszego rozpatrywania, projekt Oceny wstępnej zawiera nazwy stron, przedmiot zawiadomienia ze wskazaniem na rozdziały Wytycznych OECD, podsumowanie działań podjętych przez KPK OECD oraz uzasadnienie decyzji (Część B., I., pkt 5);
- jeśli sprawa nie zostanie przyjęta do dalszego rozpatrywania, projekt Oceny wstępnej nazwy stron, chyba że postanowiono inaczej (zob. również poniżej część nt. poufności i przejrzystości) oraz te same elementy, co powyżej (Część B., I., pkt 6).

KPK OECD umożliwia stronom postępowania zgłaszanie uwag do projektów Ocen wstępnej. O uwzględnieniu uwag stron decyduje KPK OECD (Część B., I., pkt 7-8).

Zgodnie z procedurą postępowania przed polskim KPK OECD (Część B., V., pkt 1) KPK OECD może w szczególnych przypadkach nie podawać Oceny wstępnej do wiadomości publicznej. Procedura postępowania przed polskim KPK OECD nie określa dokładniej, co stanowić może „szczególny przypadek” (zob. również poniżej). W praktyce, w takich przypadkach KPK OECD publikuje krótkie notatki informacyjne w miejsce Oceny wstępnej, aby zachęcić strony postępowania do zaangażowania się w etap *good offices* i zapobiec długiemu okresowi wymiany uwag do projektu Oceny wstępnej. KPK OECD powinien dostosować swoją procedurę postępowania do Części II Wytycznych OECD dotyczącej procedur wdrożeniowych, zalecającej podawanie do wiadomości publicznej Ocen we wszystkich sprawach nieprzyjętych do dalszego rozpatrywania (pkt 40. Komentarza do Procedur wdrożenia).

Procedura postępowania przed polskim KPK OECD przewiduje „w szczególnych przypadkach” możliwość wycofania zawiadomienia przez Autora zawiadomienia przed zakończeniem wstępnej analizy sprawy (Część B., V., pkt 2). Po zakończeniu etapu Oceny wstępnej nie dopuszcza się możliwości wycofania zawiadomienia. Jeden z przedstawicieli związków zawodowych zauważa, że termin „w szczególnych przypadkach” wymaga doprecyzowania, aby zapewnić zrozumiałość procesu i zgodność z podstawowymi kryteriami skuteczności funkcjonowania KPK OECD, jak przejrzystość, przewidywalność i zgodność z Wytycznymi OECD.

Mediacje lub *good offices*

Zgodnie z procedurą postępowania przed polskim KPK OECD, po przyjęciu sprawy do dalszego rozpatrywania, KPK OECD podejmuje kroki wspierające strony postępowania w znalezieniu porozumienia (Część B., II.). KPK OECD może zaproponować mediacje lub wspólne rozmowy stron postępowania przy aktywnym wsparciu KPK OECD, zwane *good offices* (Część B., II. pkt 2):

- mediacja jest: (i) dobrowolna i poufna; (ii) prowadzona przez mediatora KPK OECD lub, w razie potrzeby, mediatora niezależnego, opłacanego przez KPK OECD; (iii) prowadzona zgodnie z Wytycznymi OECD (Część B., II., pkt 3);
- *good offices* to wspólne rozmowy prowadzone przy wsparciu KPK OECD z wykorzystaniem technik mediacji i negocjacji. KPK OECD zapewnia zaplecze komunikacyjne i przestrzeń do rozmów, zapewniając jednocześnie przestrzeganie poufności (Część B., II., pkt 4).

Jeżeli przedsiębiorstwo wielokrotnie odmawia podjęcia mediacji lub *good offices*, KPK OECD przystępuje do niezależnego badania sprawy (Część B., II., pkt 5). Jeden ze związków zawodowych z zadowoleniem przyjął wzmiankę o powyższej zasadzie w procedurze postępowania przed polskim KPK OECD.

Jeden z przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego zachęca KPK OECD do uwzględnienia w procedurze postępowania przed polskim KPK OECD możliwości organizacji spotkań online. Jeden z przedstawicieli związków zawodowych wnioskuje o więcej informacji w procedurze postępowania przed polskim KPK OECD na temat tego czym są mediacje i jakie są zasady ich prowadzenia.

Zakończenie postępowania w sprawie prowadzonej przez KPK OECD

W procedurze postępowania przed polskim KPK OECD opisano etap sporządzania Oceny końcowej w sprawie. Wskazano elementy, jakie należy uwzględnić w Ocenie końcowej (Część B., III., pkt 1-4), w tym:

- nazwy stron postępowania, wskazane w zawiadomieniu rozdziały Wytycznych OECD, podsumowanie działań podjętych przez KPK OECD, podsumowanie faktów, ocenę sprawy przez KPK OECD oraz informacje na temat monitoringu sprawy;
- jeśli strony doszły do porozumienia, Ocena końcowa zawiera jego treść lub fragmenty, o ile strony wyrażą zgodę na ich publikację;
- rekomendacje dla przedsiębiorstwa, jeśli zostaną uznane przez KPK OECD za uzasadnione.

KPK OECD umożliwia stronom postępowania zgłaszanie uwag do projektu Oceny końcowej. O ich uwzględnieniu decyduje KPK OECD (Część B., III., pkt 6-7).

Monitoring porozumienia (*follow-up*)

Część B., IV. procedury postępowania przed polskim KPK OECD przewiduje monitoring spraw zakończonych zawarciem porozumienia. KPK OECD już na etapie Oceny końcowej określa termin, w którym strony postępowania mają złożyć sprawozdanie na temat stanu realizacji zawartego porozumienia (Część B., III., pkt 5). KPK OECD może zaprosić strony postępowania na spotkanie w celu omówienia szczegółów realizacji lub oceny postępowania przedsiębiorstwa po zakończeniu sprawy (Część B., IV., pkt 2).

Informacje nt. monitoringu [zamieszczane na stronie internetowej] polski KPK OECD nazywa „Notatkami z monitoringu”. W oparciu o informacje przekazane przez strony, KPK OECD przygotowuje notatki, które zawierają podstawowe informacje o sprawie, szczegóły porozumienia, kroki podjęte w celu jego realizacji oraz wyjaśnienia, jeśli porozumienie nie zostało zrealizowane zgodnie z oczekiwaniami lub przedsiębiorstwo nie wdrożyło rekomendacji KPK OECD wskazanych w Ocenie końcowej. Projekt notatki z monitoringu przekazywany jest stronom postępowania, które mogą zgłosić swoje uwagi lub komentarze (Część B., IV., pkt 3-4).

Procedura postępowania przed polskim KPK OECD nie przewiduje realizacji monitoringu zgodnie z zaleceniami zawartymi w Wytycznych OECD, edycja 2011 r. (pkt 36. Komentarza do Procedur wdrożeniowych) oraz w Wytycznych OECD, edycja 2023 r. (pkt 46. Komentarza do Procedur wdrożeniowych). KPK OECD powinien dostosować procedurę postępowania do ww. wymogów.

Orientacyjne ramy czasowe trwania postępowania

Procedura postępowania przed polskim KPK OECD określa orientacyjne ramy czasowe dla całego postępowania i dla etapu wstępnej analizy sprawy. Zgodnie z orientacyjnymi ramami czasowymi określonymi w Wytycznych OECD (Część II. Komentarz do Procedur wdrażania, pkt 51-52), Część A., pkt 3 wskazuje trzy miesiące jako termin na zakończenie etapu wstępnej analizy sprawy i 12 miesięcy na zakończenie postępowania. Procedura postępowania przed polskim KPK OECD nie określa jednak orientacyjnych ram czasowych dla innych etapów postępowania, co nie jest zgodne z Wytycznymi OECD, edycja 2011 (Komentarz do Procedur wdrażania, pkt 40) i nie byłoby zgodne z Wytycznymi OECD, edycja 2023 (Komentarz do Procedur wdrażania, pkt 51). KPK OECD powinien dostosować swoje procedury rozpatrywania spraw do ww. zaleceń, ustalając orientacyjne ramy czasowe wynoszące odpowiednio dwa miesiące na koordynację spraw z innymi KPK OECD oraz trzy miesiące na wydanie Oceny końcowej.

Procedura postępowania przed polskim KPK OECD wskazuje również terminy pośrednie:

- dziesięć dni na potwierdzenie otrzymania zawiadomienia Autorowi zawiadomienia, powiadomienie przedsiębiorstwa i ew. innych KPK OECD (Część B., I., pkt 1);
- dziesięć dni na zgłaszanie przez strony postępowania uwag do projektu Oceny wstępnej i projektu Oceny końcowej (Część B., I., pkt 7, Część B., III., pkt 6) oraz uwag do projektu Notatki z monitoringu (Część B., IV., pkt 4).

Poufność i przejrzystość

Procedura postępowania przed polskim KPK OECD określa zasady przejrzystości i poufności postępowania w sprawach prowadzonych przez KPK OECD (Część A., pkt 9) oraz przepisy dotyczące dokumentacji z postępowania (Część A., pkt 10). Stanowią one, że:

- przejrzystość funkcjonowania uznaje się zasadniczo za ogólną zasadę działania KPK OECD. Równowaga pomiędzy przejrzystością i poufnością może być jednak konieczna w celu zapewnienia zaufania stron do postępowania i KPK OECD oraz skutecznego przestrzegania Wytycznych OECD;
- KPK OECD zapewnia w razie potrzeby poufność informacji handlowych i innych danych, w tym interesów interesariuszy;
- KPK OECD zachowuje pełną poufność spotkań i rozmów ze stronami; oraz informuje strony o ustaleniach dotyczących poufności i przejrzystości w toku postępowania;
- opublikowane dokumenty mogą zawierać informacje o osobach, na które miała wpływ działalność przedsiębiorstwa, wyłącznie za ich zgodą;
- dokumenty udostępniane w toku postępowania są uważane za poufne i nie podlegają udostępnianiu, nawet w oparciu o przepisy dostępu do informacji publicznych, z wyjątkiem informacji publikowanych na stronie internetowej KPK OECD;
- informacje dotyczące porozumienia stron lub przebiegu rozmów mogą być włączone do Oceny końcowej tylko za zgodą stron. Strony postępowania nie mogą publikować informacji na temat trwającego postępowania w sprawie bez zgody pozostałych stron.

Jeden z przedstawicieli związków zawodowych zwrócił się do KPK OECD o aktualizację procedury postępowania przed polskim KPK OECD w celu (i) powiązania zasady poufności z działaniem w dobrej wierze; (ii) zachęcenia stron do uzgodnienia warunków poufności w ramach zakresu zadań związanych z mediacjami lub *good offices*; oraz (iii) zapewnienia stronom większej swobody decydowania o wpływie naruszenia zasad zachowania poufności na postępowanie.

Formularz zawiadomienia zawiera również sekcję „Ochrona informacji i przejrzystość działań” (zob. powyżej).

Procedura postępowania przed polskim KPK OECD przewiduje możliwość zachowania poufności w odniesieniu do tożsamości stron jedynie w przypadku publikowania Oceny wstępnej w sprawach nieprzyjętych przez KPK OECD do rozpatrzenia (Część B., I., pkt 6a).

Bezstronność i unikanie konfliktu interesów w rozpatrywaniu spraw prowadzonych przez KPK OECD

Procedura postępowania przed polskim KPK OECD nie odnosi się do kwestii bezstronności i konfliktu interesów, które pracownicy KPK OECD lub członkowie Zespołu ds. CSR mogą napotkać w toku prowadzenia postępowań.

KPK OECD zauważa, że przepisy krajowe dotyczące niezależności urzędników publicznych mają zastosowanie do pracowników KPK OECD (zob. powyżej sekcja dotycząca instytucjonalnego sposobu funkcjonowania KPK OECD).

Postępowania równoległe

Procedura postępowania przed polskim KPK OECD wskazuje, że KPK OECD uwzględnia na etapie wstępnej analizy sprawy kwestię postępowań równoległych w danej sprawie (Część B., I., pkt 2 d-e) (zob. także sekcja powyżej dotycząca składania zawiadomienia). Autor zawiadomienia powinien wskazać wszelkie istotne informacje dotyczące ew. postępowań równoległych w formularzu zawiadomienia. Podejmując decyzję o przyjęciu sprawy do prowadzenia, KPK OECD analizuje w szczególności:

- dostępność alternatywnych mechanizmów odwoławczych lub procedur prawnych;
- w przypadku toczących się postępowań równoległych – czy możliwe jest kontynuowanie postępowania w sprawie.

Jeden z przedstawicieli związków zawodowych zwraca uwagę na potrzebę zapewnienia zgodności procedury postępowania przed polskim KPK OECD z Wytycznymi OECD. Przedstawiciel wskazał w szczególności, że postępowania równoległe niekoniecznie powinny uniemożliwiać KPK OECD oferowanie *good offices* (zob. Wytyczne OECD, edycja 2011 r. oraz Wytyczne OECD, edycja 2023).

Postępowania prowadzone przez KPK OECD w praktyce

Koordinacja działań z innymi KPK OECD

Polski KPK OECD koordynował dotychczas działania z innymi KPK OECD w co najmniej pięciu sprawach (zob. tabela 5.2). KPK OECD informował również inne KPK OECD w dwóch innych postępowaniach³⁷.

Jeden z Krajowych Punktów Kontaktowych OECD przekazał informacje zwrotne na temat współpracy z polskim KPK OECD. Wspólnie z polskim KPK OECD współpracowały te dwa KPK OECD jako wspierające w postępowaniu prowadzonym przez inny KPK OECD. W przedstawionej Zespołowi przeglądowemu informacji zwrotnej ww. KPK OECD odnotował wyjątkową reaktywność i gotowość polskiego KPK OECD do zapewnienia wsparcia w zakresie

³⁷ Sprawa nr 4 – dyskryminacja w pracy, Sprawa nr 5 – ogłoszenie dotyczące sprzedaży pieca.

Wytycznych OECD i prowadzonego wspólnie postępowania. Podkreślono ponadto duże doświadczenie polskiego KPK OECD.

Tabela 5.2. Sprawy prowadzone przez polski KPK OECD, które wymagały koordynacji działań z innymi KPK OECD

Numer i nazwa sprawy	Prowadzący KPK OECD	Wspierające KPK OECD
Sprawa nr 8 – wpływ zakładów produkcyjnych na środowisko	Polska	Francja
Rodzina z Europy Środkowej wspierana przez obywatela Australii i francuska grupa kapitałowa (2020 r.)	Francja	Australia, Austria, Niemcy, Holandia, Polska, USA
Międzynarodowa Federacja Hokeja na Lodzie (IIHF) i Polskie Stowarzyszenie Zawodników Hokeja na Lodzie (2019 r.)	Szwajcaria	Polska
Sprawa nr 2 – zwolnienie pracownika	Polska	Francja
Sprawa nr 1 – zawiadomienie dotyczące molestowania seksualnego	Polska	USA

Źródło: Baza danych OECD dotycząca postępowań prowadzonych przez KPK OECD, 2023 r.

Sprawy nieprzyjęte do prowadzenia przez polski KPK OECD

Dwie z dziewięciu otrzymanych spraw nie zostały przyjęte do prowadzenia przez polski KPK OECD. Jako uzasadnienie wskazano:

- (i) niedostateczną ilość informacji w zawiadomieniu i korespondencji z Autorem zawiadomienia na temat faktów i zarzucanych naruszeń; (ii) brak związku między przedmiotem zawiadomienia (zwolnienie pracownika) a potencjalnym naruszeniem przepisów przez przedsiębiorstwo; (iii) fakt, że przyjęcie sprawy do rozpatrzenia nie zwiększyłoby wyrażnie skuteczności Wytycznych OECD, w szczególności ze względu na prowadzone postępowania równoległe i niedostateczną ilość informacji³⁸;
- (i) ocena KPK OECD, że praktyki przedsiębiorstwa były zgodne z obowiązującymi ramami krajowymi; oraz (ii) równoległe prowadzone postępowania sądowe w tych sprawach o tym samym charakterze, w tym 11 spraw sądowych zakończonych i siedem w toku³⁹.

W jednej z dwóch nieprzyjętych do prowadzenia spraw KPK OECD opublikował oświadczenie na swojej stronie internetowej⁴⁰. Strona internetowa KPK OECD nie zawiera informacji na temat drugiej nieprzyjętej do rozpatrzenia sprawy⁴¹. Baza danych OECD zawiera jednak link do oświadczenia w tej sprawie⁴². KPK OECD zwraca uwagę na fakt, że publikuje oświadczenia na swojej stronie internetowej tylko dla spraw zamkniętych po 2016 r. Nie jest to zgodne ani z wersją Procedur z 2011 r., ani z wersją Procedur z 2023 r., które wymagają publikacji oświad-

³⁸ Sprawa nr 2 – zwolnienie pracownika.

³⁹ Sprawa nr 4 – dyskryminacja w pracy.

⁴⁰ Sprawa nr 4 – dyskryminacja w pracy..

⁴¹ Sprawa nr 2 – zwolnienie pracownika.

⁴² [Link do bazy danych OECD w sprawie nr 2.](#)

czeń końcowych po tym, jak sprawa nie zostanie przyjęta do rozpatrzenia lub zostanie zakończona (Wytyczne proceduralne z 2011 r., sekcja I.C.3; Procedury z 2023 r., sekcja I.C.4).

Sprawy przyjęte do rozpatrzenia

Z dziewięciu otrzymanych spraw, siedem zostało zamkniętych. Spośród tych siedmiu spraw, pięć zakończono, a dwóch nie przyjęto do rozpatrzenia. Rozstrzygnięcia spraw, w których KPK OECD zaproponował mediację lub *good offices*, są następujące:

- dwie sprawy zakończyły się porozumieniem w następstwie przeprowadzenia *good offices*, czyli wzajemnych rozmów między stronami przy wsparciu KPK OECD, a jedna zakończyła się częściowym porozumieniem⁴³;

Ramka 5.2.

Grupa OLX Sp. z o.o. i Fundacja Frank Bold

W dniu 9 kwietnia 2018 r. polski KPK OECD otrzymał zawiadomienie złożone przez przedstawiciela organizacji społeczeństwa obywatelskiego Fundacja Frank Bold, w którym informowano o potencjalnym naruszeniu Wytycznych OECD przez Grupę OLX Sp. z o.o. (Grupa OLX), będącą polską spółką zależną holenderskiego przedsiębiorstwa wielonarodowego, świadczącego usługi w sektorze internetowych portali ogłoszeniowych. W zawiadomieniu wskazano, że w opinii Autora zawiadomienia działalność Grupy OLX nie była zgodna z następującymi rozdziałami Wytycznych OECD: Rozdziałem II „Zasady ogólne”, Rozdziałem VI „Środowisko” i Rozdziałem VIII „Interesy konsumenta”. Fundacja Frank Bold zwracała w szczególności uwagę na fakt, że Grupa OLX zezwalała swoim klientom na zamieszczanie ogłoszeń dotyczących sprzedaży pieców na swojej platformie i wskazywanie, że mogą one być używane do spalania przepracowanego oleju i zużytych drewnianych podkładów kolejowych, które są uważane za odpady niebezpieczne, a ich użycie jest prawnie zabronione. Według Autora zawiadomienia, zarzucane zachowanie przedsiębiorstwa przyczyniało się do wzrostu poziomu zanieczyszczenia powietrza w Polsce.

KPK OECD w Ocenie wstępnej w dniu 25 czerwca 2018 r. KPK OECD zdecydował się przyjąć sprawę do rozpatrzenia po poinformowaniu holenderskiego KPK OECD. Strony zgodziły się na przeprowadzenie *good offices*. Po jednym spotkaniu zorganizowanym przez KPK OECD z obiema stronami, strony prowadziły dialog bezpośredni z udziałem KPK OECD. KPK OECD koordynował również działania z ekspertami prawnymi w ministerstwie. W dniu 13 czerwca 2019 r. KPK OECD zakończył postępowanie po stwierdzeniu osiągnięcia porozumienia przez strony. Zgodnie z zawartym między stronami porozumieniem i) Fundacja Frank Bold miała monitorować treść ogłoszeń, aby uniknąć wprowadzania konsumentów w błąd; ii) Grupa OLX miała usuwać ogłoszenia naruszające przepisy dotyczące ochrony środowiska; iii) Fundacja Frank Bold miała wspierać Grupę OLX w działaniach na rzecz ochrony środowiska, zgodnych z wymogami ochrony środowiska i zasadami zrównoważonego rozwoju. Na etapie *good offices* przedsiębiorstwo podjęło już takie działania zgodnie ze wskazaniem Autora zawiadomienia.

⁴³ Sprawa nr 5 – ogłoszenie dotyczące sprzedaży pieca; Sprawa nr 6 – ujawnianie informacji niefinansowych.

Po przeprowadzeniu monitoringu sprawy, w notatce z monitoringu z 28 lipca 2020 r. KPK OECD zwrócił uwagę między innymi na to, że:

- Grupa OLX usunęła 285 ogłoszeń wskazanych przez Fundację Frank Bold. Przedsiębiorstwo przeprowadziło również własny przegląd i usunęło 16 629 ogłoszeń zawierających oferty pieców na przepracowany olej;
- ze względu na duże obciążenie pracą i pandemię COVID-19 Fundacja Frank Bold zaoferowała częściowe wsparcie w zakresie tego co ujęto w porozumieniu;
- Grupa OLX przeprowadziła szkolenia dla pracowników i informowała klientów, by zapewniać zgodność treści ogłoszeń z najważniejszymi standardami RBC.

KPK OECD zalecił Grupie OLX stosowanie tego samego podejścia do szkoleń, podnoszenia świadomości i współpracy z partnerami zewnętrznymi, a także utrzymanie długoterminowej współpracy z Fundacją Frank Bold.

Obie strony odnotowały bardzo pozytywne doświadczenia z przebiegu postępowania w sprawie i podkreśliły, że zakończyło się ono pomyślnie. Z zadowoleniem przyjęto profesjonalizm, otwartość i wiedzę specjalistyczną KPK OECD, a także jego sprawczość w doprowadzeniu stron do stołu negocjacyjnego i ułatwienia prowadzenia otwartego dialogu i dojścia do porozumienia. Ponadto z strony wyraziły swoje zadowolenie, że miały możliwość zgłaszania uwag do projektów Oceny wstępnej, Oceny końcowej i Notatki z monitoringu, a także podkreśliły przejrzystość i jasność postępowania. Rezultaty postępowania w tej sprawie obejmowały także poprawę zdolności przedsiębiorstwa do identyfikowania zagadnień związanych z ochroną środowiska i zrównoważonym rozwojem niezależnie od postępowania przed KPK OECD.

- jedna sprawa⁴⁴ została zakończona częściowym porozumieniem w wyniku przeprowadzenia *good offices*: KPK OECD zorganizował jedno wirtualne spotkanie z obiema stronami ze względu na środki ograniczające kontakty personalne związane z pandemią Covid-19. KPK OECD zorganizował drugie bezpośrednie spotkanie z obiema stronami oraz jedno dodatkowe bezpośrednie spotkanie z każdą ze stron. Strony osiągnęły częściowe i poufne porozumienie podczas ostatniego bezpośredniego wspólnego spotkania.
- dwie starsze sprawy zostały zakończone bez porozumienia i bez wydania zaleceń:
 - o w jednym przypadku⁴⁵, KPK OECD zamknął sprawę w związku z prawomocnym orzeczeniem sądowym w tym samym przedmiocie;
 - o w drugim przypadku⁴⁶, Autor zawiadomienia (związek zawodowy) wycofał sprawę po dwóch latach opóźnienia związanego z przeniesieniem KPK OECD z Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

Po konsultacji ze stronami KPK OECD decyduje, czy zaproponować *good offices* czy mediację. KPK OECD bierze pod uwagę interakcje i ewentualną niechęć stron do siebie, a także oczekiwania Autora zawiadomienia przed zaproponowaniem obu opcji. KPK OECD traktuje *good offices* priorytetowo. Jest to wyjątkowy proces określania wspólnej płaszczyzny działania stron przy wsparciu KPK OECD. Strony postępowań w sprawach prowadzonych przez

⁴⁴ Sprawa nr 7 – wpływ zakładu rafinerii ropy naftowej na środowisko.

⁴⁵ Sprawa nr 1 – zawiadomienie dotyczące molestowania seksualnego.

⁴⁶ Sprawa nr 3 – stosunki pracy w dystrybucji żywności.

KPK OECD (zob. ramki 5.1. i 5.2.) z zadowoleniem przyjął elastyczność etapu *good offices* i zdolność KPK OECD do ułatwiania prowadzenia dialogu.

W praktyce KPK OECD nie zaangażował niezależnego mediatora. KPK OECD zauważa, że w razie potrzeby niezależny mediator zostanie zaangażowany w ramach ministerialnego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Niektórzy interesariusze dostrzegli potencjalne korzyści z zaangażowania niezależnych mediatorów w określonych sprawach prowadzonych przez KPK OECD.

Treść Ocen końcowych publikowanych przez KPK OECD zmieniała się w ostatnich latach. Oceny końcowe wydawane do 2017 r. były zwięzłe i zawierały ograniczone informacje dotyczące wskazanych w zawiadomieniu rozdziałów Wytycznych OECD, branżę przedsiębiorstwa będącego stroną, harmonogram postępowania i korespondencję KPK OECD ze stronami. Nie zawierały one informacji na temat faktów w sprawie. KPK OECD wydaje obecnie kompleksowe Oceny, które zawierają więcej szczegółów, zapewniając jednocześnie przejrzystość i jasny harmonogram odzwierciedlający etapy proceduralne, dialog ze stronami i główne kwestie będące przedmiotem zawiadomienia.

Jak dotychczas KPK OECD ocenił działania przedsiębiorstw oraz sformułował dla nich rekomendacje w dwóch sprawach⁴⁷. KPK OECD podkreślił potrzebę otwartości stron na dialog w tego typu postępowaniach oraz właściwego rozumienia Wytycznych OECD. Doświadczenia KPK OECD płynące z tych postępowań mogą być pomocne w przyszłych podobnych postępowaniach prowadzonych przed polskim KPK OECD lub w innych krajach wdrażających Wytyczne OECD.

KPK OECD opublikował Oceny wstępne w trzech⁴⁸ z sześciu spraw przyjętych do rozpatrzenia⁴⁹ i Oceny końcowe w trzech⁵⁰ z pięciu zakończonych spraw. W niektórych innych sprawach KPK OECD opublikował krótkie notatki zawierające informacje o przyjęciu sprawy do prowadzenia w miejsce publikowania Oceny wstępnej. W szczególności:

- w jednej zakończonej sprawie⁵¹ i jednej sprawie w toku⁵², KPK OECD opublikował informację o przyjęciu sprawy do rozpatrzenia bez podawania szczegółów dotyczących sprawy. Ww. notatki informacyjne wskazują typ Autora zawiadomienia, datę wpływu zawiadomienia i datę przyjęcia sprawy do rozpatrzenia oraz informują o poufności rozmów na etapie *good offices*. W tych sprawach KPK OECD opublikował ww. informacje w miejsce opublikowania Ocen wstępnych ze względu na poufność postępowań;
- w jednej zakończonej sprawie⁵³ KPK OECD opublikował krótką notatkę z informacją o zakończeniu postępowania zamiast Oceny końcowej, ze względu na wycofanie zawiadomienia przez Autora zawiadomienia.

⁴⁷ Sprawa nr 5 – ogłoszenie dotyczące sprzedaży pieca, Sprawa nr 6 – ujawnianie informacji niefinansowych.

⁴⁸ Sprawa nr 5 – ogłoszenie dotyczące sprzedaży pieca, Sprawa nr 7 – wpływ zakładu rafinerii ropy naftowej na środowisko, Sprawa nr 8 – wpływ zakładów produkcyjnych na środowisko.

⁴⁹ Wśród tych sześciu spraw znajduje się jedna z dwóch spraw w toku.

⁵⁰ Sprawa nr 5 – ogłoszenie dotyczące sprzedaży pieca, Sprawa nr 6 – ujawnienie informacji niefinansowych, Sprawa nr 7 – wpływ zakładu rafinerii ropy naftowej na środowisko.

⁵¹ Sprawa nr 6 – ujawnienie informacji niefinansowych.

⁵² Sprawa nr 7 – wpływ zakładu rafinerii ropy naftowej na środowisko.

⁵³ Sprawa nr 3 – stosunki pracy w dystrybucji żywności.

Monitoring (follow-up)

KPK OECD prowadził monitoring w dwóch⁵⁴ z pięciu zakończonych spraw. Oba postępowania zostały zakończone zostały zawarciem porozumienia. KPK OECD opublikował Notatkę z monitoringu w obu sprawach, około rok i półtora roku po zakończeniu sprawy. Notatki z monitoringu zawierają zwięzłe podsumowania sprawy, ich przebiegu do momentu zawarcia porozumienia między stronami oraz opis działań wdrożonych przez strony w ramach każdego elementu porozumień. KPK OECD z zadowoleniem podkreśla w obu notatkach działania podjęte przez przedsiębiorstwo i współpracę stron w obu sprawach (zob. ramka 5.2. i 5.3.).

W jednym z zakończonych postępowania⁵⁵ KPK OECD stwierdził, że nie będzie prowadził monitoringu sprawy, ponieważ częściowe porozumienie osiągnięte między stronami obejmowało kwestie wykraczające poza kompetencje KPK OECD.

Jeden z ekspertów akademickich z zadowoleniem przyjmuje merytoryczny monitoring KPK OECD w jednej ze spraw⁵⁶, i wyraża zadowolenie z działań edukacyjnych i szkoleniowych podjętych przez KPK OECD w związku z tą sprawą.

Ramka 5.3.

Fundacja „Rozwój Tak – Odkrywki Nie!” i Grupa PZU S.A.

W dniu 6 sierpnia 2018 r. polski KPK OECD otrzymał zawiadomienie od przedstawiciela organizacji społeczeństwa obywatelskiego Fundacji „Rozwój Tak - Odkrywki Nie!”, w którym informowano o potencjalnym naruszeniu Wytycznych OECD przez Grupę PZU S.A., polskie przedsiębiorstwo wielonarodowe, będące spółką z udziałem Skarbu Państwa działającą w sektorze finansowym. W zawiadomieniu wskazano, że w opinii Autora zawiadomienia działalność Grupy PZU S.A. nie była zgodna z następującymi rozdziałami Wytycznych OECD: Rozdziałem II „Zasady ogólne”, Rozdziałem III „Ujawnianie informacji”, Rozdziałem IV „Prawa człowieka”, Rozdziałem VI „Środowisko” i Rozdziałem VIII „Interesy konsumenta”. Autor zawiadomienia zwracał w szczególności uwagę na fakt, że Grupa PZU S.A. nie zamieściła w swoim oświadczeniu niefinansowym za 2017 r. informacji o wpływie na środowisko i kwestiach związanych z klimatem w odniesieniu do działalności prowadzonej przez podmioty przez nią ubezpieczone.

W dniu 8 listopada 2018 r. KPK OECD opublikował notatkę informacyjną, w której poinformował o przyjęciu sprawy do rozpatrzenia. Strony postępowania zgodziły się na przeprowadzenie *good offices*. Po jednym spotkaniu zorganizowanym przez KPK OECD z obiema stronami, strony prowadziły dialog bezpośredni z udziałem KPK OECD. W dniu 26 lipca 2019 r. KPK OECD zakończył postępowania w związku z osiągniętym porozumieniem między stronami. Zgodnie z porozumieniem, Grupa PZU S.A. w swoim kolejnym oświadczeniu niefinansowym, na stronie internetowej lub w oświadczeniu prasowym miała zamieścić większość oczekiwanych przez Autora zawiadomienia treści w zakresie polityki praw człowieka i ochrony środowiska. Strony zgodziły się również omówić podejście przedsiębiorstwa do emisji gazów cieplarnianych, zmian klimatycznych i globalnego ocieplenia w oświadczeniu niefinansowym.

⁵⁴ Sprawa nr 5 – ogłoszenie dotyczące sprzedaży pieca; Sprawa nr 6 – ujawnienie informacji niefinansowych.

⁵⁵ Sprawa nr 7 – wpływ zakładu rafinerii ropy naftowej na środowisko.

⁵⁶ Sprawa nr 5 – ogłoszenie dotyczące sprzedaży pieca.

W Notatce z monitoringu z dnia 18 lutego 2021 r. KPK OECD zwrócił uwagę m.in. na to, że i) kolejne oświadczenie niefinansowe Grupy PZU S.A. (tj. oświadczenie za 2019 r.) obejmowało opis pośredniego wpływu przedsiębiorstwa na środowisko w oparciu o standardy pomiaru emisji Scope 1 i Scope 2 oraz ii) opis przeprowadzonych wewnętrznych konsultacji dotyczących polityki środowiskowej, polityki w zakresie praw człowieka i zrównoważonego inwestowania. KPK OECD w Notatce z monitoringu zalecił Grupie PZU S.A. i) kontynuowanie działań mających na celu wypracowanie strategicznego podejścia do zmian klimatu i odzwierciedlenie go w odpowiednich politykach na poziomie grupy; oraz ii) kontynuowanie wysiłków wykraczających poza sprawozdania niefinansowe, w tym polityk i praktyk w zakresie ochrony środowiska i praw człowieka.

Strony podzieliły pozytywne doświadczenia i rezultaty osiągnięte w wyniku postępowania. Wyraziły zaufanie do KPK OECD jako wiarygodnego i profesjonalnego, a także zwróciły uwagę na przystępny, bezstronny i sprawiedliwy sposób prowadzenia postępowania. Z zadowoleniem oceniły również zapewnioną przez KPK OECD przestrzeń dla prowadzenia otwartego dialogu, możliwość zgłaszania uwag w trakcie postępowania i do projektów dokumentów, korespondencję otrzymywaną od KPK OECD na wczesnym etapie postępowania w celu przygotowania się do spotkań i zgłaszania uwag oraz publikację dokumentów (Oceny końcowej i Notatki z monitoringu) w języku polskim i angielskim. Po zakończeniu postępowania przedsiębiorstwo kontynuowało współpracę z Autorem zawiadomienia w ramach spotkań z interesariuszami oraz z KPK OECD w ramach działań promocyjnych.

Terminowość

KPK OECD przekroczył orientacyjne ramy czasowe (określone dla prowadzenia postępowań w procedurze postępowania przed KPK OECD) w niektórych sprawach przyjętych i nieprzyjętych do rozpatrzenia. Średni całkowity czas trwania spraw zakończonych przez KPK OECD wyniósł 677 dni, czyli rok i dziewięć miesięcy. Dwie sprawy zostały jednak zakończone osiągnięciem porozumienia w ciągu około roku⁵⁷. Średni całkowity czas trwania spraw nieprzyjętych do rozpatrzenia wyniósł 219 dni, czyli około siedmiu miesięcy. Średni czas trwania etapu wstępnej analizy sprawy dla spraw przyjętych do rozpatrzenia wynosi 178 dni, czyli około 6 miesięcy. KPK OECD zauważa, że w praktyce opóźnienia w latach 2020-2023 były związane z pandemią Covid-19 i rosnącym poziomem złożoności otrzymywanych spraw.

Interesariusze z zadowoleniem przyjmują wysiłki KPK OECD na rzecz zapewnienia terminowości rozpatrywania spraw.

Poufność i przejrzystość

W praktyce KPK OECD nie publikuje informacji na temat toczących się postępowań przed uzgodnieniem Oceny wstępnej. KPK OECD ogranicza również podawanie do wiadomości publicznej informacji o toczących się lub zakończonych postępowaniach zgodnie z wolą stron. W jednej z zakończonych spraw KPK OECD nie opublikował szczegółów częściowego porozumienia, ponieważ strony nie wyraziły zgody na jego ujawnienie⁵⁸. KPK OECD opubli-

⁵⁷ Sprawa nr 5 – ogłoszenie dotyczące sprzedaży pieca; Sprawa nr 6 – ujawnianie informacji niefinansowych.

⁵⁸ Sprawa nr 7 – wpływ zakładu rafinerii ropy naftowej na środowisko.

kował również notatki informacyjne zamiast Ocen wstępnych w dwóch sprawach⁵⁹ z uwagi na poufność postępowania.

Kwestia zapewnienia anonimowości zarówno w Ocenie wstępnej, jak i w Ocenach końcowych została także zastosowana w praktyce KPK OECD. Dotyczyło to:

- Ocenę wstępną w obu sprawach prowadzonych przez KPK OECD które nie zostały przyjęte do rozpatrzenia⁶⁰. W jednej sprawie⁶¹ KPK OECD podał w oświadczeniu, że tożsamość stron nie jest podawana do wiadomości publicznej ze względu na nieprzyjęcie sprawy do rozpatrzenia;
- Ocenę końcową lub notatkę informacyjną w dwóch⁶² z czterech przyjętych do rozpatrzenia sprawach, w których Ocena końcowa lub notatka informacyjna zostały opublikowane;
- Ocenę końcową lub notatkę informacyjną w jednym⁶³ z czterech zakończonych postępowań, w którym Ocena końcowa lub notatka informacyjna zostały opublikowane. W tym przypadku KPK OECD nie podał do publicznej wiadomości tożsamości stron w związku z zamiarem wszczęcia postępowania sądowego przez Autora zawiadomienia.

KPK OECD poinformował, że w toku prowadzenia jednego z postępowań, jedna ze stron naruszyła poufności postępowania, poprzez zamieszczenie informacji o sprawie na portalu społecznościowym, aby zebrać środki na pomoc prawną. KPK OECD omówił tę sytuację ze stronami i kontynuował postępowanie.

Bezstronność i unikanie konfliktu interesów w trakcie prowadzenia postępowań przed KPK OECD

Jeśli chodzi o komunikację ze stronami postępowań, KPK OECD zauważa, że współpracuje z obiema stronami w sposób sprawiedliwy i wyjaśnia sposób prowadzenia postępowania oraz możliwe ich rezultaty.

Jak opisano szczegółowo w rozdziale 3 (Instytucjonalny sposób funkcjonowania polskiego KPOK OECD), kilku interesariuszy z zadowoleniem przyjęło bezstronność KPK OECD w prowadzonych postępowaniach. Chwalą oni reputację KPK OECD w zakresie bezstronnego i sprawiedliwego rozpatrywania spraw, w tym spraw dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych, które są spółkami Skarbu Państwa lub są w inny sposób powiązane z administracją rządową (zob. ramka 5.1.). Interesariusze wyrazili jednak zaniepokojenie możliwością wystąpienia konfliktu interesów i stronniczości w przyszłości, szczególnie w związku z umiejscowieniem KPK OECD w strukturach Ministerstwa. Jeden z przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego zauważył potrzebę monitorowania wpływu niedawnej zmiany umiejscowienia KPK OECD w Ministerstwie na postrzeganie jego bezstronności.

KPK OECD poinformował o stosowanej praktyce w trakcie prowadzonych postępowań – choć KPK OECD nie jest zobowiązane wewnętrznymi przepisami do przedkładania raportów z prowadzonych postępowań swoim przełożonym, to jednak przed publikacją informacji dotyczących postępowań muszą być one udostępnione Ministrowi. W ten sposób KPK OECD informuje Dyrektora Departamentu i Ministra o otrzymanych zawiadomieniach oraz o podej-

⁵⁹ Sprawa nr 6 – ujawnianie informacji niefinansowych, Sprawa nr 8 – wpływ zakładów produkcyjnych na środowisko.

⁶⁰ Sprawa nr 2 – zwolnienie pracownika, Sprawa nr 4 – dyskryminacja w pracy.

⁶¹ Sprawa nr 2 – zwolnienie pracownika.

⁶² Sprawa nr 6 – ujawnianie informacji niefinansowych, Sprawa nr 8 – wpływ zakładów produkcyjnych na środowisko.

⁶³ Sprawa nr 3 – stosunki pracy w dystrybucji żywności.

mowanych decyzjach w toczących się postępowaniach (są to ogólne informacje dotyczące sprawy oraz których rozdziałów Wytycznych OECD one dotyczą). Przełożeni nie angażowali się w podejmowanie decyzji ani nie kwestionowali decyzji KPK OECD

Postępowania równoległe

KPK OECD rozpatruje równoległe postępowania jedynie na etapie wstępnej analizy sprawy. W praktyce, w ciągu ostatnich kilku lat postępowania równoległe nie miały wpływu na postępowania prowadzone przed KPK OECD. W przeszłości KPK OECD zamknął sprawę w następstwie wydania prawomocnego orzeczenia sądowego dotyczącego tego samego zagadnienia⁶⁴ i nie przyjął innej sprawy do rozpatrzenia z powodu toczących się równoległe postępowań sądowych⁶⁵.

	Ustalenia z przeglądu	Zalecenia
3.1.	KPK OECD dysponuje szczegółową i przejrzystą procedurą rozpatrywania spraw oraz praktycznym schematem graficznym przedstawiającym przebieg postępowania. Niektóre aspekty procedury rozpatrywania spraw mogłyby zostać zmienione w celu zwiększenia zgodności z Wytycznymi OECD. KPK OECD zgłosił swój plan dokonania przeglądu procedur rozpatrywania spraw w celu dostosowania ich do wersji Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych z 2023 r.	W planowanej aktualizacji procedury postępowania przed polskim KPK OECD w celu dostosowania ich do wersji Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, edycja 2023 r. (i ich części proceduralnej), KPK OECD powinien w szczególności uwzględnić zmiany w porozumieniu z interesariuszami w zakresie następujących kwestii: • kryteria oceny wstępnej; • zakres przedsiębiorstw, których może dotyczyć zawiadomienie kierowane do polskiego KP OECD, tak by obejmował przedsiębiorstwa działające w krajach wdrażających Wytyczne OECD lub mające siedziby w tych krajach; • przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z represjami na stronach postępowania w sprawach prowadzonych przez KPK OECD; • regularny i konsekwentny monitoring w odniesieniu do porozumień i zaleceń • orientacyjne ramy czasowe dla różnych etapów postępowania w sprawach prowadzonych przez KPK OECD.
3.2.	KPK OECD ma wysoki wskaźnik przyjmowania spraw do rozpatrzenia, z dwoma nieprzyjętymi sprawami przypadającymi na siedem spraw zakończonych. Obie sprawy nieprzyjęte do rozpatrzenia były z 2017 r. Autorzy zawiadomień mogą jednak napotkać trudności w dostępie do postępowania przed KPK OECD. Autorzy zawiadomień, których sprawy zostały już zakończone, zwracali uwagę na trudności w wypełnianiu formularza zawiadomienia o potencjalnym naruszeniu Wytycznych OECD. Interesariusze prosili również o możliwość prowadzenia postępowań w innych, niż język polski, językach.	KPK OECD powinien dalej pracować nad dostępnością mechanizmu składania zawiadomień poprzez ułatwienie korzystania z formularza zgłoszeniowego dostępnego na jego stronie internetowej oraz poprzez większą elastyczność w szczególnych sytuacjach, w przyjmowaniu zawiadomień w innych niż język polski językach od osób nieposługujących się językiem polskim.

⁶⁴ Sprawa nr 1 – zawiadomienie dotyczące molestowania seksualnego.

⁶⁵ Sprawa nr 4 – dyskryminacja w pracy.

6. Wsparcie polityk rządowych na rzecz promocji RBC

Zgodnie z Procedurami wdrożeniowymi zawartymi w Wytycznych OECD⁶⁶, KPK OECD mogą wspierać wysiłki swojego rządu w zakresie opracowywania, wdrażania i wspierania spójności polityk mających na celu promowanie odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej (RBC). KPK OECD pomagają w ten sposób we wdrażaniu Rekomendacji Rady OECD dotyczącej roli państwa w promowaniu RBC [OECD/LEGAL/0486] (Rekomendacja). Rekomendacja uznaje ważną rolę KPK OECD w zapewnianiu spójności polityki w zakresie RBC, w szczególności poprzez ułatwianie koordynacji w ramach administracji rządowej, upowszechnianie informacji na temat działań KPK OECD i spraw prowadzonych przez KPK OECD, angażowanie lub wymianę poglądów z innymi organami publicznymi w kwestiach związanych z RBC (np. z urzędnikami ds. zamówień publicznych, przedstawicielami spółek Skarbu Państwa, urzędnikami ds. handlu i inwestycji) oraz promowanie udziału interesariuszy we wdrażaniu, monitorowaniu i promocji RBC.

Doświadczenie KPK OECD i jego umiejscowienie w Wydziale Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw umożliwiają mu wspieranie polityk i ułatwianie koordynacji w całej administracji rządowej.

Aktualne polityki rządowe umożliwiające prowadzenie działań RBC i promujące RBC

Pierwsza Polityka państwa na lata 2022–2025⁶⁷ w obszarze zamówień publicznych ukierunkowuje zamówienia publiczne na zrównoważone i innowacyjne tory oraz pogłębia zaangażowanie MŚP. Polityka uwzględnia włączenie społeczne (między innymi wymóg zatrudniania pracowników szczególnie zagrożonych) i ochronę środowiska (między innymi priorytetowe traktowanie projektów przyjaznych dla środowiska i klimatu). W 2018 r. odbył się pierwszy dobrowolny przegląd wdrażania przez Polskę Celów Zrównoważonego Rozwoju określonych w Agendzie 2030. Krajowy raport z realizacji przez Polskę celów zrównoważonego rozwoju z 2023 r. zawiera podsumowanie podjętych działań i kolejnych kroków⁶⁸. Ministerstwo Rozwoju i Technologii koordynuje wdrażanie Agendy 2030 na szczeblu krajowym w celu zapewnienia spójność polityk w różnych sektorach i inicjatywach.

W 2017 r. Polska przyjęła Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (Strategia) z perspektywą do 2030 r.⁶⁹ Strategia zawiera zalecenia dla organów publicznych dotyczące odpowiedzialnego rozwoju kraju pod względem społecznym, gospodarczym i środowiskowym. Określono w niej dziesięć kluczowych sektorów, w tym produkcję w branży transportowej, elektronicznej, telekomunikacyjnej i technologii informacyjnych, a także omawia rolę organów publicznych w działaniach na rzecz wzrostu oraz integracji społecznej i gospodarczej.

⁶⁶ Decyzja Rady w sprawie Wytycznych OECD paragraf I.,1.; Procedury część I., pkt D.

⁶⁷ Komisja Europejska Polska wyznacza cele w zakresie zamówień publicznych na badania i rozwój oraz innowacyjne rozwiązania, dokument w języku polskim.

⁶⁸ Realizacja Celów Zrównoważonego Rozwoju w Polsce: Raport 2023.

⁶⁹ Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej Informacja o Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

Zgodnie ze Strategią, Minister Funduszy i Polityki Regionalnej corocznie składa sprawozdanie z jej realizacji w koordynacji z innymi właściwymi Ministerstwami. Wieloletni Program Współpracy Rozwojowej na lata 2021-2030 uznaje zgodność z Celami zrównoważonego rozwoju za kluczowy element spójności polityki na rzecz zrównoważonego rozwoju⁷⁰. Działania KPK OECD uwzględniono w stosownych konsultacjach, a rozpowszechnianie i wdrażanie standardów RBC jest ujęte w ramach obszarów priorytetowych Wieloletniego Programu Współpracy Rozwojowej. Ministerstwo Spraw Zagranicznych koordynuje prace w obszarach priorytetowych we współpracy z zaangażowanymi ministerstwami. Ministerstwo Funduszy Rozwoju i Polityki Regionalnej corocznie składa sprawozdania Radzie Współpracy Rozwojowej z wdrażania działań w tym obszarze, w tym z działań prowadzonych przez KPK OECD.

Krajowe Plany Działania na rzecz wdrażania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka

Polska opublikowała dwa Krajowe Plany Działania dotyczące biznesu i praw człowieka (KPD), odpowiednio na lata 2017-2020 i 2021-2024⁷¹. Proces opracowania KPD koordynowało Ministerstwo Spraw Zagranicznych we współpracy z i) czterema ministerstwami i czterema organami publicznymi w przypadku KPD na lata 2017-2020 oraz ii) dziewięcioma ministerstwami (w tym Ministerstwem, w którym ulokowany jest KPK OECD) i trzema organami publicznymi w przypadku KPD na lata 2021-2024. W procesie opracowywania projektu KPD uczestniczyli interesariusze poprzez konsultacje pisemne i ustne. W październiku 2017 r. KPK OECD zorganizował konferencję na temat wdrażania KPD na lata 2017-2020 z udziałem przedstawicieli administracji rządowej, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i przedsiębiorców. Ministerstwo Spraw Zagranicznych odnotowuje silne związki KPK OECD i jego wkład we wdrażanie działań KPD poprzez organizację webinarium i konferencji. KPD na lata 2017-2020 opisuje działania KPK OECD⁷². W kontekście monitorowania wdrażania pierwszego KPD, w 2018 r.⁷³ opublikowano sprawozdanie okresowe i zbiór dobrych praktyk, a następnie w 2021 r. sprawozdanie końcowe z realizacji KPD. W obu sprawozdaniach zawarte są informacje o KPK OECD.

KPD na lata 2021-2024 zawiera informacje na temat KPK OECD w szczególności w odniesieniu do kwestii praw człowieka⁷⁴. Sekcja ta odnosi się w szczególności do działań promocyjnych KPK OECD, tłumaczenia dokumentów, uprawnienia do prowadzenia postępowań w charakterze pozasądowego mechanizmu rozpatrywania skarg oraz włączenia danych dotyczących spraw prowadzonych przez KPK OECD do procesu monitorowania wdrażania KPD. Ministerstwo Spraw Zagranicznych odpowiada za ogólną koordynację KPD. Wydział Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw dostarcza informacji na temat działań KPK OECD, w tym postępowań prowadzonych przez KPK OECD obejmujących zarzuty potencjalnych naruszeń Rozdziału IV Wytycznych OECD „Prawa człowieka” oraz Rozdziału V „Zatrud-

⁷⁰ Polska pomoc Wieloletni program współpracy rozwojowej na lata 2021-2030. Solidarność dla rozwoju, str. 15-16.

⁷¹ Krajowe Plany Działania dotyczące biznesu i praw człowieka.

⁷² Krajowy Plan Działania na rzecz wdrażania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka na lata 2017 - 2020.

⁷³ Ministerstwo Spraw Zagranicznych Krajowy Plan Działania na rzecz wdrażania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka na lata 2021-2024 [język polski].

⁷⁴ Polski Krajowy Plan Działania na rzecz wdrażania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka 2021-2024.

nienie i stosunki pracownicze”, a także działań promocyjnych dotyczących poszanowania praw człowieka w działalności przedsiębiorstw. Wydział Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw koordynuje również wkład w inne obszary pracy Ministerstwa. Przedstawiciele innych ministerstw zaangażowanych we wdrażanie KPD odnotowują długotrwałą współpracę z KPK OECD w kwestiach związanych z poszanowaniem praw człowieka w biznesie.

Rola KPK OECD

Oprócz roli, jaką odgrywa KPK OECD we wskazanych powyżej obszarach, KPK OECD regularnie współpracuje z innymi organami rządowymi w kwestiach związanych z RBC. Jego umiejscowienie w Wydziale Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw w Ministerstwie zapewnia jego dużą widoczność w administracji rządowej. Jak wspomniano powyżej, Wydział Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw koordynuje działania związane z RBC na szczeblu UE, w szczególności w odniesieniu do projektu dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju. Jeśli chodzi o współpracę w całej administracji rządowej, KPK OECD:

- prowadzi długoterminową współpracę z innymi organami administracji rządowej w celu:
 - o zapewnienia podejścia horyzontalnego do kwestii związanych z RBC. Przedstawiciele administracji rządowej z zadowoleniem wskazywali wieloletnią współpracę z przedstawicielami KPK OECD w zakresie różnych kwestii, w tym minerałów z regionów ogarniętych konfliktami, sprawozdawczości niefinansowej i zrównoważonych praktyk w zakresie zamówień publicznych;
 - o promowania standardów OECD dotyczących RBC. Wysiłki KPK OECD w tym zakresie obejmują współpracę z różnymi ministerstwami w celu tłumaczenia i rozpowszechniania wytycznych sektorowych (dla sektora wydobywczego, tekstylnego-odzieżowego i obuwniczego). KPK OECD współpracował również z Ministerstwem Finansów w celu promowania wytycznych sektorowych w sektorze finansowym;
- KPK OECD rozpowszechnia wśród właściwych organów administracji rządowej aktualne informacje dotyczące inicjatyw i działań OECD, zwłaszcza za pośrednictwem Zespołu ds. CSR. KPK OECD prowadził szerokie konsultacje z innymi organami administracji rządowej w zakresie aktualizacji Wytycznych OECD (obejmującej lata 2021-2023) w ramach właściwych dla poszczególnych resortów obszarów kompetencji (np. z Ministerstwem Finansów w sprawie sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz audytu);
- KPK OECD promuje w administracji rządowej potrzebę udziału interesariuszy we wdrażaniu, monitorowaniu i promowaniu RBC. KPK OECD w szczególności ułatwił zaangażowanie interesariuszy w proces konsultacji ówczesnego projektu dyrektywy UE w sprawie sprawozdawczości niefinansowej (2014/95/UE) prowadzony przez Ministerstwo Finansów, organizując wydarzenie promocyjne z udziałem przedstawicieli wysokiego szczebla polskich spółek giełdowych;
- KPK OECD wykorzystuje możliwości prezentowania Wytycznych OECD, standardów należytej staranności oraz wprowadzanych zmian w tych standardach (jak np. aktualizacja Wytycznych OECD w 2023 r.), zaangażowanym urzędnikom administracji publicznej w ramach wydarzeń promocyjnych (zob. sekcja dotycząca wydarzeń promocyjnych powyżej i załącznik C).

Kilku interesariuszy podkreślało rolę KPK OECD w promowaniu spójności polityki w zakresie RBC. Jeden z przedstawicieli środowiska akademickiego zwraca uwagę na udział KPK OECD

w wielostronnych grupach roboczych zajmujących się kwestiami związanymi z RBC. Przedstawiciele administracji rządowej z zadowoleniem przyjmują rozpowszechniane materiały promocyjne na temat Wytycznych OECD oraz uczestnictwo w wydarzeniach organizowanych przez KPK OECD.

Istnieje więcej możliwości wzmocnienia współpracy z różnymi organami administracji rządowej poza ulokowaniem KPK OECD i Zespołu ds. CSR w celu wsparcia sprzyjającego otoczenia politycznego dla RBC. Przedstawiciele administracji rządowej wyrazili zainteresowanie współpracą z KPK OECD, zwłaszcza w zakresie zielonej transformacji oraz szkoleń dla pracowników i pracodawców na temat RBC. Z zadowoleniem przyjęliby również współpracę w zakresie podnoszenia świadomości i szkoleń dla organów organizujących przetargi oraz eksporterów z sektora MŚP, w zakresie standardów sprawozdawczości w świetle obowiązujących przepisów dotyczących należytej staranności w krajach, w których prowadzą działalność. KPK OECD mógłby również promować szkolenia dla członków personelu dyplomatycznego i konsularnego we współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych. KPK OECD mógłby również upowszechniać Oceny końcowe i informacje o zaangażowaniu w dobrej wierze stron postępowań przed KPK OECD innym organom administracji rządowej weryfikującym kwalifikowanie się do otrzymania wsparcia i usług ze strony rządu⁷⁵.

	Ustalenia z przeglądu	Zalecenia
4.1.	Umieszczenie KPK OECD w Wydziale Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw pozwala odgrywać istotną rolę w upowszechnianiu standardów OECD RBC w różnych inicjatywach administracji rządowej związanych z RBC. Istnieje możliwość, aby KPK OECD działał na rzecz wzmocnienia spójności polityki na rzecz RBC.	KPK OECD może dalej zacieśniać współpracę z różnymi organami administracji rządowej w celu poprawienia spójności polityk na rzecz RBC w oparciu o Rekomendację dotyczącą roli państwa w promowaniu RBC, w szczególności poprzez: - wykorzystanie istniejących powiązań z urzędnikami dysponującymi kompetencjami w zakresie promocji inwestycji, handlu i zamówień publicznych; - rozpowszechnianie Ocen końcowych oraz informacji na temat zaangażowania stron postępowań prowadzonych przez KPK OECD wśród odpowiednich organów administracji rządowej zajmujących się zagadnieniami związanymi z RBC.

⁷⁵ Rekomendacja Rady dotycząca roli państwa w promowaniu RBC, II. pkt 5. [OECD/LEGAL/0486]

7. Załącznik Dokumenty

- Załącznik A.** Lista organizacji, które przesyłały kwestionariusze nt. przeglądu KPK OECD
- Załącznik B.** Lista organizacji, z którymi spotkali się członkowie Zespołu przeglądowego w trakcie wizyty w Warszawie w czerwcu 2023 r.
- Załącznik C.** Wydarzenia promocyjne
- Załącznik D.** Wykaz spraw prowadzonych przez polski KPK OECD (jako wiodący KPK OECD)

Załącznik A.

Lista organizacji, które przestały kwestionariusze nt. przeglądu KPK OECD

Tabela A A.1. Otrzymane kwestionariusze z podziałem na grupy interesariuszy

Instytucje administracji rządowej
Ministerstwo Rozwoju i Technologii
Ministerstwo Finansów
Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Stałe Przedstawicielstwo Polski przy OECD
Urząd Zamówień Publicznych
Przedsiębiorstwa
Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
Francusko-Polska Izba Gospodarcza
Izba Bawełny w Gdyni
Związek Banków Polskich (ZBP)
Polska Izba Ubezpieczeń
Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie
Organizacje społeczeństwa obywatelskiego
Fundacja Frank Bold
OECD Watch
Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu
Forum Odpowiedzialnego Biznesu
Środowisko akademickie
Akademia Leona Koźmińskiego
Państwowy Uniwersytet Podatkowy (Ukraina)
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Związki zawodowe
Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ)
Komitet Doradczy Związków Zawodowych (TUAC)
KPK OECD
Austria

Załącznik B.

Lista organizacji, z którymi spotkali się członkowie Zespołu przeglądownego

Tabela A B.1. Uczestnicy przeglądu KPK OECD z podziałem na grupy interesariuszy

Organizacja	Sektor
Minister Funduszy i Polityki Regionalnej	Administracja rządowa
Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	KPK OECD
Dyrektor Generalny Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej	Administracja rządowa
Departament Spraw Europejskich i Współpracy Międzynarodowej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	Administracja rządowa
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Administracja rządowa
Ministerstwo Finansów	Administracja rządowa
Ministerstwo Spraw Zagranicznych	Administracja rządowa
Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Administracja rządowa
Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Administracja rządowa
Stałe Przedstawicielstwo Rzeczypospolitej Polskiej przy OECD	Administracja rządowa
Polska Agencja Inwestycji i Handlu	Administracja rządowa
Urząd Zamówień Publicznych	Administracja rządowa
Konfederacja Lewiatan	Organizacja Pracodawców
Deloitte Advisory	Przedsiębiorstwo
Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej	Organizacja Pracodawców
Izba Bawełny w Gdyni	Biznesowa organizacja branżowa
mBank	Przedsiębiorstwo
OLX Europa	Przedsiębiorstwo
Związek Banków Polskich	Biznesowa organizacja branżowa

Polska Izba Ubezpieczeń	Biznesowa organizacja branżowa
Polska Izba Biegłych Rewidentów	Biznesowa organizacja branżowa
Bank Gospodarstwa Krajowego	Przedsiębiorstwo
Grupa PZU S.A	Przedsiębiorstwo
Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ)	Związek zawodowy
TUAC	Związek zawodowy
Fundacja Frank Bold	Organizacja społeczeństwa obywatelskiego
Fundacja „Rozwój Tak - Odkrywki Nie”	Organizacja społeczeństwa obywatelskiego
Global Compact Network	Organizacja społeczeństwa obywatelskiego
Fundacja La Strada	Organizacja społeczeństwa obywatelskiego
OECD Watch	Organizacja społeczeństwa obywatelskiego
Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu (PIHRB)	Organizacja społeczeństwa obywatelskiego
Forum Odpowiedzialnego Biznesu	Organizacja społeczeństwa obywatelskiego
Akademia Leona Koźmińskiego	Uczelnia
Państwowy Uniwersytet Podatkowy (Ukraina)	Uczelnia
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie	Uczelnia

Załącznik C. Wydarzenia promocyjne

Tabela A C.1. Działania promocyjne organizowane przez KPK OECD w 2022 r.

Tytuł wydarzenia	Data	Lokalizacja	Liczba uczestników	Organizowane czy współorganizowane przez KPK OECD	Docelowi odbiorcy
Aktualne trendy w rozwoju standardów odpowiedzialnego biznesu	12.05.2022 r.	Warszawa/online	>100	Współorganizowane	Przedsiębiorstwa, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, związki zawodowe, środowisko akademickie, administracja rządowa
Należyta staranność w odpowiedzialnych łańcuchach dostaw z perspektywy standardów odpowiedzialnego prowadzenia biznesu	19.05.2022 r.	Warszawa/online	>100	Organizowane	Przedsiębiorstwa, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, związki zawodowe, środowisko akademickie, administracja rządowa i ogół społeczeństwa, w tym Krajowe Punkty Kontaktowe
Należyta staranność w sektorze rolno-spożywczym	22.11.2022 r.	Warszawa/online	>100	Organizowane	Przedsiębiorstwa, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, związki zawodowe, środowisko akademickie, administracja rządowa i ogół społeczeństwa, w tym Krajowe Punkty Kontaktowe OECD
Aktualizacja Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych	04.11.2022 r.	Warszawa	10–50	Organizowane	Administracja rządowa

Źródło: Sprawozdanie KPK OECD za 2022 r. przesłane do OECD

Tabela A C.2. Wydarzenia w 2022 r., w których uczestniczył KPK OECD

Tytuł wydarzenia	Data	Lokalizacja	Liczba uczestników	Docelowi odbiorcy
Szkola Letnia Go4Poland	06.09.2022 r.	Warszawa	10-50	Przedsiębiorstwa, młodzi ludzie
Zespół do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi	17.10.2022 r.	Warszawa	10-50	Przedsiębiorstwa, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, związki zawodowe, środowisko akademickie, administracja rządowa
IV Międzynarodowa Konferencja EKON	25.11.2022 r.	Katowice/online	>100	Przedsiębiorstwa, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, środowisko akademickie, administracja rządowa

Źródło: Sprawozdanie KPK OECD za 2022 r. przesłane do OECD

Tabela A C.3. Działania promocyjne organizowane przez KPK OECD w 2021 r.

Tytuł wydarzenia	Data	Lokalizacja	Liczba uczestników	Organizowane czy współorganizowane przez KPK OECD	Docelowi odbiorcy
Sprawozdawczość przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju – prezentacja projektu dyrektywy CSRD	29.10.2021 r.	Warszawa/online	>100	Organizowane	Przedstawiciele przedsiębiorców - duże spółki notowane i nienotowane na Giełdzie Papierów Wartościowych
Upowszechnianie wiedzy na temat zmian klimatu i zrównoważonego rozwoju	08.11.2021 r.	Warszawa/online	>100	Współorganizowane	Przedstawiciele środowiska akademickiego, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, administracji publicznej
Zero waste – dobre praktyki polskich uczelni w zakresie ochrony środowiska	14.12.2021 r.	Warszawa/online	>100	Współorganizowane	Przedstawiciele środowiska akademickiego, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, administracji publicznej

Źródło: Sprawozdanie KPK OECD za 2021 r. przesłane do OECD

Tabela A C.4. Wydarzenia w 2021 r., w których uczestniczył KPK OECD

Tytuł	Data	Lokalizacja	Liczba uczestników	Docelowi odbiorcy
Wytyczne dotyczące raportowania ESG	10.03.2021 r.	Warszawa/online	10–50	Przedstawiciele administracji publicznej, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, izb handlowych, związków zawodowych
Dostęp do środków ochrony w sektorze technologicznym: Rola KPK OECD w zapewnianiu dostępu do środków zaradczych w przypadku naruszeń praw człowieka związanych z technologią	15.06.2021 r.	Online	>100	Przedstawiciele przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, izb handlowych, związków zawodowych, administracji publicznej i środowisk akademickich
Sesja towarzysząca KPK OECD na Globalnym Forum OECD na temat RBC w 2021 r. Sesja: KPK OECD wspierające RBC	15.06.2021 r.	Online	>100	Przedstawiciele przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, izb handlowych, związków zawodowych, administracji publicznej, środowisk akademickich i innych Krajowych Punktów Kontaktowych
XVI Kongres Gospodarki Elektronicznej. Sesja nt. gospodarki cyfrowej jako fundamentu strategii zrównoważonego rozwoju	07.10.2021 r.	Warszawa/online	>100	Przedstawiciele sektora finansowego, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, izb handlowych, związków zawodowych, ogółu społeczeństwa
Ryzyka środowiskowe, społeczne i z zakresu ładu korporacyjnego w praktyce jako wyższy poziom odpowiedzialnego funkcjonowania w otoczeniu biznesowym, społecznym i państwowym – jak wdrażać w przedsiębiorstwach standardy związane ze środowiskiem, społeczeństwem i współpracą z państwem?	08.12.2021 r.	Warszawa/online	>100	Ogół społeczeństwa
Posiedzenie Rady Związku Banków Polskich ds. Mikro, Małych i Średnich Przedsiębiorstw	26.11.2021 r.	Warszawa/online	10–50	Przedstawiciele sektora finansowego

Źródło: Sprawozdanie KPK OECD za 2021 r. przesłane do OECD

Tabela A C.5. Działania promocyjne organizowane przez KPK OECD w 2020 r.

Tytuł wydarzenia	Data	Lokalizacja	Liczba uczestników	Organizowane czy współorganizowane przez KPK OECD	Docelowi odbiorcy
Warsztaty dla przedstawicieli sektora finansowego	22.02.2020 r.	Warszawa	50–100	Organizowane	Przedstawiciele banków, towarzystw ubezpieczeniowych, pośredników kredytowych, a także instytucji finansowych i organizacji sektora finansowego.
KPK OECD jako przykład alternatywnego mechanizmu rozstrzygania sporów.	05.11.2020 r.	Online	50–100	Organizowane	Przedstawiciele przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, związków zawodowych, administracji publicznej i środowisk akademickich
Konferencja pt. KPK OECD – 20 lat zapewniania dostępu do środków zaradczych i plan na przyszłość	03.12.2020 r.	Warszawa	>100	Organizowany	Przedstawiciele przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, związków zawodowych, administracji publicznej, ambasad i środowisk akademickich

Źródło: Sprawozdanie KPK OECD za 2020 r. przesłany do OECD

Tabela A C.6. Wydarzenia w 2020 r., w których uczestniczył KPK OECD

Tytuł	Data	Lokalizacja	Liczba uczestników	Docelowi odbiorcy
8. edycja Targów CSR w Polsce. Największe wydarzenie CSR w Polsce. Służy jako forum dla prezentacji dobrych praktyk i edukacji w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu.	05.10.2020 r.	Warszawa/online	<10	Przedstawiciele przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, ogół społeczeństwa
Forum Środowiskowe Fundacji Azja-Europa (ENVforum). Seminarium internetowe na temat zrównoważonej mody. Gdzie leży przyszłość zrównoważonej mody w Azji i Europie?	02.11.2020 r.	Online	50–100	Przedstawiciele przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, ogół społeczeństwa
9. doroczne forum dotyczące problematyki biznesu i praw człowieka: Biznes i prawa człowieka w Europie Środkowej i Wschodniej. Odbudowa zaufania dla nowej umowy społecznej	17.11.2020 r.	Warszawa/ Genewa/Online	>100	Grupa Robocza ONZ ds. Biznesu i Praw Człowieka we współpracy z Laboratorium Biznesu i Praw Człowieka na Narodowym Uniwersytecie Prawnym im. Jarosława Mądrego w Ukrainie oraz Polskim Instytutem Praw Człowieka i Biznesu
Ujawnianie informacji na temat klimatu i środowiska przez przedsiębiorstwa w Europie Środkowej i Wschodniej: postępy, luki i możliwości	01.12.2020 r.	Warszawa/Praga	>100	Przedstawiciele przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, ogół społeczeństwa
Spotkanie inauguracyjne Międzysektorowej Platformy Ekspertów ds. Praw Człowieka w Biznesie przy Komisarzy Praw Człowieka Parlamentu Europejskiego	15.12.2020 r.	Warszawa/Kijów/ online	50–100	Przedstawiciele ministerstw i innych instytucji rządowych, sądów, instytucji badawczych i instytucji szkolnictwa wyższego (uniwersytetów), kancelarii prawnych i przedsiębiorstw, związków zawodowych, stowarzyszeń pracodawców, organizacji obrońców praw człowieka

Źródło: Sprawozdanie KPK OECD za 2020 r. przesłane do OECD

Załącznik D. Wykaz spraw prowadzonych przez polski KPK OECD (jako wiodący KPK OECD)

Numer sprawy Przedsiębiorstwo	Autor zawiadomienia	Kraj w którym miało miejsce naruszenie	Rozdział/y Wytycznych OECD	Data wpływu zawiadomienia	Data wydania Oceny wstępnej	Data zakończenia postępowania	Rezultat postępowania	Opis	Monitoring	Przegląd
Sprawa nr 1 – zawiadomienie dotyczące molestowanie seksualnego Przedsiębiorstwo wielonarodowe (dane zanonimizowane)	Związek zawodowy (dane zanonimizowane)	Polska	Rozdział V „Zatrudnienie i stosunki pracownicze”	Brak informacji	Brak informacji	04.05.2006	Zakończono	Po wydaniu prawomocnego orzeczenia sądowego w tej sprawie KPK OECD zamknął postępowanie przed KPK OECD.	nd.	nd.
Sprawa nr 2 – zwolnienie pracownika Przedsiębiorstwo wielonarodowe z ICT (dane zanonimizowane)	Przewodniczący związku zawodowego (związek zawodowy, osoba fizyczna)	Polska	Rozdział II „Zasady ogólne”	04.02.2014	16.05.2014	-	Nie przyjęto do rozpatrzenia	KPK OECD uznał, że przyjęcie sprawy nie było uzasadnione i nie przyczyniłoby się do po- prawienia skuteczności wdra- żania Wytycznych OECD.	nd.	nd.
Sprawa nr 3 – stosunki pracy w dystrybucji żywności. Przedsiębiorstwo wielonarodowe w branży dystrybucji produktów spożywczych	Związek zawodowy	Polska	Rozdział I „Koncepcje i zasady” Rozdział II „Zasady ogólne” Rozdział V „Zatrudnienie i stosunki pracownicze”	03.11.2014	Brak informacji	10.06.2017	Zakończono	KPK OECD zamknął sprawę po wycofaniu zawiadomienia przez Autora zawiadomienia.	nd.	nd.

Sprawa nr 4 – dyskryminacja w pracy Polska spółka zależna francuskiego przedsiębiorstwa wielonarodowego	Osoba fizyczne	Polska	Rozdział I „Koncepcje i zasady” Rozdział II „Zasady ogólne” Rozdział V „Zatrudnienie i stosunki pracownicze”	27.06.2017	20.11.2017	-	Nie przyjęto do rozpatrzenia	KPK OECD zamknął sprawę w związku z toczącym się równoległym postępowaniem sądowym dotyczącym tej samej materii.	nd.
Sprawa nr 5 – ogłoszenie dotyczące sprzedaży pieca Grupa OLX Sp. z o.o. (polska spółka zależna holenderskiego przedsiębiorstwa wielonarodowego, internetowe portale ogłoszeniowe)	Organizacja społeczeństwa obywatelskiego Fundacja Frank Bold	Polska	Rozdział II „Zasady ogólne” Rozdział VI „Środowisko” Rozdział VIII „Interesy konsumenta”	09.04.2018	25.06.2018	13.06.2019	Zakończono zawarciem porozumienia	Porozumienie obejmowało m.in. obserwację treści ogłoszeń na portalu OLX przez Autora zawiadomienia, i usuwanie przez Przedsiębiorstwo ogłoszeń bez informacji o możliwym wpływie na środowisko.	Nie
Sprawa nr 6 – Grupa PZU S.A. (wielonarodowe przedsiębiorstwo sektora finansowego) 6 - ujawnianie informacji w oświadczeniu na temat informacji niefinansowych	Organizacja społeczeństwa obywatelskiego Fundacja „Rozwój Tak - Odkrywk Nie!”	Polska	Rozdział II „Zasady ogólne” Rozdział III „Ujawnianie informacji” Rozdział IV „Prawa człowieka” Rozdział VI „Środowisko” Rozdział VIII „Interesy konsumenta”	06.08.2018	08.11.2018	26.07.2019	Zakończono zawarciem porozumienia	KPK OECD zalecił, aby przedsiębiorstwo kontynuowało wdrażanie polityk dotyczących poszanowania praw człowieka i ochrony środowiska oraz ujawniało odpowiednie informacje w swoich sprawozdaniach niefinansowych.	Nie
Sprawa nr 7 – wpływ zakładów rafinerii ropy na środowisko Grupa Lotos SA/ PKN ORLEN SA	Osoba fizyczna	Polska	Rozdział II „Zasady ogólne” Rozdział III „Ujawnianie informacji” Rozdział IV „Prawa człowieka” Rozdział VI „Środowisko”	29.06.2020	18.01.2021	27.02.2023	Zakończono zawarciem częściowego porozumienia	Strony osiągnęły częściowe porozumienie.	Nie

Sprawa nr 8 – wpływ zakładów produkcyjnych na środowisko Valeo Autosystemy Sp. z o.o. (polski oddział wielonarodowego francuskiego przedsiębiorstwa z sektora produkcji samochodów)	Osoba fizyczna (przedstawiciel nieformalnego ruchu społecznego)	Polska	Rozdział II „Zasady ogólne” Rozdział IV „Prawa człowieka” Rozdział VI „Środowisko”	09.02.2020	11.01.2021	nd.	W toku	nd.	nd.
Sprawa nr 9 – zawiadomienie byłego pracownika Polska spółka we francuskiej grupie kapitałowej	Osoba fizyczna	Polska	Rozdział II „Zasady ogól- ne” Rozdział III „Ujawnia- nie informacji” Rozdział IV „Prawa człowieka” Rozdział V „Zatrudnienie i stosunki pracownicze”	22.01.2023	nd.	nd.	W toku	nd.	nd.

Przegląd Polskiego Krajowego Punktu Kontaktowego OECD ds. odpowiedzialnego biznesu

Niniejszy dokument jest sprawozdaniem z przeglądu polskiego Krajowego Punktu Kontaktowego (KPK OECD). Celem przeglądów KPK OECD jest sprawdzenie, czy dany KPK OECD funkcjonuje i działa zgodnie z podstawowymi kryteriami skuteczności określonymi w Części II. Wytycznych OECD opisujących procedury wdrażania Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych; określenie mocnych stron KPK OECD i możliwości poprawienia sposobów ich działania oraz przedstawienie rekomendacji w zakresie usprawnień konkretnych obszarów działalności KPK OECD. Wzajemne przeglądy KPK OECD stanowią także praktyczne narzędzie umożliwiające rozwój wszystkich zaangażowanych w dany przegląd KPK OECD. Przegląd polskiego KPK OECD został przeprowadzony przez Zespół przeglądowy w skład którego wchodził przedstawiciel KPK OECD z Bułgarii, Niemiec, Stanów Zjednoczonych i Ukrainy (w charakterze obserwatora) oraz przedstawicieli Sekretariatu OECD.